

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

C 72

Magyar nyelvű kiadás

Tájékoztatások és közlemények

52. évfolyam

2009. március 26.

Közléményszám

Tartalom

Oldal

II *Közlémények*

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL ÉS SZERVEITŐL SZÁRMAZÓ KÖZLEMÉNYEK

Bizottság

2009/C 72/01	A Bizottság közleménye az értékvesztett eszközök közösségi bankszektorban történő kezeléséről	1
2009/C 72/02	Bejelentett összefonódás engedélyezése (Ügyszám COMP/M.5364 – Iberia/Vueling/Clickair) ⁽¹⁾	23

IV *Tájékoztatások*

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL ÉS SZERVEITŐL SZÁRMAZÓ TÁJÉKOZTATÁSOK

Bizottság

2009/C 72/03	Euro-átváltási árfolyamok	24
--------------	---------------------------	----

TAGÁLLAMOKTÓL SZÁRMAZÓ TÁJÉKOZTATÁSOK

2009/C 72/04	A 2092/91/EGK rendelet 15. cikkében előírt felügyeletért felelős szervek vagy állami hatóságok jegyzéke	25
--------------	---	----

HU

Ár:
18 EUR

⁽¹⁾ EGT-vonatkozású szöveg

(folytatás a túloldalon)

AZ EURÓPAI GAZDASÁGI TÉRSÉGGEL KAPCSOLATOS TÁJÉKOZTATÁSOK

EFTA Felügyeleti Hatóság

2009/C 72/05	Felhívás észrevételek benyújtására az EFTA-államok közötti, a Felügyeleti Hatóság és a Bíróság létrehozásáról szóló megállapodás 3. jegyzőkönyve I. része 1. cikkének (2) bekezdése szerint a liechtensteini céges („zárt”) biztosítótársaságok adózásával kapcsolatban	50
--------------	---	----

V Vélemények

A VERSENYPOLITIKA VÉGREHAJTÁSÁRA VONATKOZÓ ELJÁRÁSOK

Bizottság

2009/C 72/06	842. sz. határozat (2008. december 23.) a földfelszín alatti természeti erőforrásokról szóló törvény 2. cikke (1) bekezdésének 3. pontjával összhangban a Lovecs, Pleven és Gabrovo tartományokban található Devetaki 1–5. blokknál földfelszín alatti természeti erőforrásnak minősülő kőolaj és földgáz kutatására és feltárására vonatkozó engedély megadására irányuló eljárás megindításáról és az engedély megadása céljából kiírandó pályázati felhívás közzétételéről	52
2009/C 72/07	843. sz. határozat (2008. december 23.) a földfelszín alatti természeti erőforrásokról szóló törvény 2. cikke (1) bekezdésének 3. pontjával összhangban a Vraca tartományban található Mizija 1–9. blokknál földfelszín alatti természeti erőforrásnak minősülő kőolaj és földgáz kutatására és feltárására vonatkozó engedély megadására irányuló eljárás megindításáról és az engedély megadása céljából kiírandó pályázati felhívás közzétételéről	54
2009/C 72/08	844. sz. határozat (2008. december 23.) a földfelszín alatti természeti erőforrásokról szóló törvény 2. cikke (1) bekezdésének 3. pontjával összhangban a Vraca és Montana tartományokban található Botevo 1–10. blokknál földfelszín alatti természeti erőforrásnak minősülő kőolaj és földgáz kutatására és feltárására vonatkozó engedély megadására irányuló eljárás megindításáról és az engedély megadása céljából kiírandó pályázati felhívás közzétételéről	56

EGYÉB JOGI AKTUSOK

Bizottság

2009/C 72/09	Kérelem közzététele a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi jelzéseinek és eredetmegjelöléseinek oltalmáról szóló 510/2006/EK tanácsi rendelet 6. cikkének (2) bekezdése alapján	58
2009/C 72/10	Kérelem közzététele a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi jelzéseinek és eredetmegjelöléseinek oltalmáról szóló 510/2006/EK tanácsi rendelet 6. cikkének (2) bekezdése alapján	62

2009/C 72/11

Kérelem közzététele a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi jelzéseinek és eredetmegjelöléseinek oltalmáról szóló 510/2006/EK tanácsi rendelet 6. cikkének (2) bekezdése alapján 67

II

(Közlemények)

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL ÉS SZERVEITŐL SZÁRMAZÓ
KÖZLEMÉNYEK

BIZOTTSÁG

A Bizottság közleménye az értékvesztett eszközök közösségi bankszektorban történő kezeléséről

(2009/C 72/01)

1. BEVEZETÉS

1. A nagykereskedelmi hitelpiacok működését 2007 közepe óta súlyos zavarok nehezítik. Ennek eredményeként a bankszektor likviditása beszűkült, és csökkent a bankok hajlandósága arra, hogy akár egymásnak, akár általánosságban véve a vállalkozásoknak hitelt nyújtsanak. Ahogy a hitelpiacok működési zavarai az elmúlt másfél évben felerősödtek, úgy mélyült a pénzügyi válság és a világgazdaság súlyos recesszióba került.
2. A bankszektor és általánosságban a pénzügyi rendszer stabilitásának biztosítása nélkül aligha számíthatunk a pénzügyi válság megoldására és a világgazdaság recesszióból való kilábalására. Csak ekkor állhat ugyanis helyre a befektetők bizalma és tudnak visszatérni a bankok rendes hitelezési gyakorlatukhoz. Ennek megfelelően a tagállamok intézkedéseket hoztak bankszektoruk stabilitásának megerősítésére és a hitelezés támogatására: állami források felhasználásával új tőkeinjekciókat nyújtanak, valamint a banki hitelekhez állami kezességvállalást biztosítanak. Ezen intézkedéseket 2008 októberében jelentették be, és az elmúlt hónapokban fokozatosan végrehajtásra kerültek.
3. Nemrégiben több tagállam is bejelentette azon szándékát, hogy meglévő támogatási intézkedéseit a bankok értékvesztett eszközeinek valamilyen formában történő átvétele révén egészítse ki. E bejelentések – az Egyesült Államok hasonló intézkedésével párhuzamosan – széleskörű vitát indítottak a Közösségen belül az eszközátvétel mint a kormányzat által alkalmazott banktámogatási intézkedés hasznáról. A vita kapcsán a Bizottság az Európai Központi Bankkal (EKB) konzultálva e közleményt állította össze, amely az eurorendszer által 2009. február 5-én kiadott ajánlásokra épül (lásd I. melléklet).
4. E közlemény azon nehézségekre összpontosít, amelyekkel a tagállamok az eszközátvételi intézkedések mérlegelése, kidolgozása és alkalmazása során találják szemben magukat. Általános szinten ezek a kérdések a következőket foglalják magukban: jogosan alkalmazható-e az eszközátvétel a pénzügyi stabilitás megőrzésének és a banki hitelezés támogatásának eszközeként, a bankszektor életképességére és a költségvetés fenntarthatóságára vonatkozó hosszabb távú megfontolások, amelyeket figyelembe kell venni az eszközátvételi intézkedések alkalmazásának mérlegelésekor valamint az eszközátvételre vonatkozó közös és koordinált közösségi megközelítés iránti szükséglet az egyenlő feltételek biztosítása érdekében. E közösségi megközelítés kontextusában e közlemény konkrétabb iránymutatást is nyújt az állami támogatás szabályainak eszközátvételre történő alkalmazásáról, olyan kérdéskörökre összpontosítva, mint: i. átláthatóság és közzétételi követelmények; ii. a terhek megosztása az állam, a részvényesek és a hitelezők között; iii. a kedvezményezetteket célzó ösztönzők összehangolása a közérdekű célkitűzésekkel; iv. az eszközátvételi intézkedések kidolgozásának alapelvei a jogosultságot, valamint az értékvesztett eszközök értékelését és kezelését illetően; és v. az eszközátvétel, más kormányzati támogató intézkedések és a bankok szerkezetátalakítása közötti kapcsolat.

2. ESZKÖZÁTVÉTEL MINT A PÉNZÜGYI STABILITÁS MEGŐRZÉSÉNEK ÉS A HITELEZÉS ÉLÉNKÍTÉSÉNEK ESZKÖZE

5. A 2008 októberében bejelentett tagállami mentőcsomagok közvetlen célja a pénzügyi stabilitás megőrzése és a reálgazdaságnak nyújtott hitelek kínálatának növelése. Túl korai lenne még végleges következtetést levonni a csomagok hatékonyságát illetően, de egyértelmű, hogy elhárították a pénzügyi meggyengülés veszélyét, és támogatták a fontos bankközi piacok működését. Másrészt viszont a reálgazdaságnak nyújtott hitelezés kedvezőtlenül alakult a csomagok bejelentése óta, és a legfrissebb statisztikák a hitelek növekedésének erőteljes visszaesését jelzik ⁽¹⁾. Számos tagállamban egyre gyakrabban jelzik a vállalkozások, hogy nem jutnak bankhitelhez, és úgy tűnik, a hitelpolitika szigorítása erősebb annál, amit a ciklikus megfontolások indokolnának.
6. A hitelek elégtelen áramlásának egyik fő oka az értékvesztett eszközök felderítésével és értékelésével kapcsolatos bizonytalanság, amely a válság kezdete óta a problémák egyik forrása a bankszektorban. Az eszközértékeléssel kapcsolatos bizonytalanság nem csupán a bankszektorba vetett bizalmat gyengítette tovább, hanem mérsékelte azon kormányzati támogató intézkedések hatását is, amelyekről 2008 októberében született megállapodás. A bankok feltőkésítése például puffert teremtett ugyan az eszközök értékvesztése ellen, de a nyújtott tőkepuffer jelentős részét elnyelték a bankok által az eszközök jövőbeli értékvesztésére képzett céltartalékok. A bankok már tettek lépéseket az értékvesztett eszközök problémájának kezelésére. Így például jelentős összegű értékvesztést írtak le az eszközoldalról ⁽²⁾, lépéseket tettek a fennmaradó veszteségek korlátozására az eszközök mérlegen belüli átcsoportosítása révén, és fizetőképességi pozíciójuk javítása érdekében fokozatosan pótlólagos tőkét tettek félre. Mindazonáltal a problémát nem sikerült megfelelő mértékben orvosolni, és a gazdaság lelassulásának nem várt mértéke most azt vetíti előre, hogy a banki eszközök hitelminőségének romlása tovább fokozódik és nagyobb kiterjedésű lesz.
7. Az eszközátvétel közvetlenül kezelné a bankok mérlegének minőségével kapcsolatos bizonytalanság kérdését, és ezáltal segítene feléleszteni a szektorba vetett bizalmat. Emellett segítene elkerülni azt is, hogy szükség legyen a bankok többszöri, ismételt feltőkésítésére, amikor a reálgazdaság romló helyzetbe közepette ismét nő az eszközök értékvesztésének mértéke. Erre alapozva a 2008 októberében az állam- és kormányfők által megállapodott stratégia végrehajtása során számos tagállam aktívan mérlegeli az értékvesztett banki eszközök átvételének alkalmazását a többi intézkedés kiegészítéseként.

3. HOSSZABB TÁVÚ MEGFONTOLÁSOK: A BANKSEKTOR ÉLETKÉPESSÉGÉNEK HELYREÁLLÍTÁSA ÉS AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS FENNTARTHATÓSÁGA

8. Az eszközátvételi intézkedéseket úgy kell kialakítani és végrehajtani, hogy a lehető leghatékonyabban teljesítsék a pénzügyi stabilitás megőrzésére és a banki hitelezés élénkítésére vonatkozó közvetlen célkitűzéseket. Ebben az összefüggésben fontos, hogy a megfelelő feltételek meghatározása és árszabás, valamint szükség esetén kötelező részvétel révén biztosítsuk az eszközátvételi intézkedésekben való megfelelő részvételt. Az eszközátvételi intézkedések kialakítása és végrehajtása során azonban nem szabad figyelmen kívül hagyni a közvetlen célkitűzésekre korlátozni. Elengedhetetlen, hogy hosszabb távú megfontolásokat is figyelembe vegyünk.
9. Ha az eszközátvételi intézkedések végrehajtása során nem ügyelünk a bankok közötti (tagállamokon belüli és határokon átnyúló) verseny súlyos torzulásának az Európai Közösséget létrehozó szerződés állami támogatásokra vonatkozó szabályaival összhangban történő elkerülésére, ideértve szükség esetén a kedvezményezettek szerkezetátalakítását is, strukturálisan gyengébb közösségi bankszektor jön létre, ami negatív hatással lesz a szélesebb értelemben vett gazdaság termelési potenciáljára. Emellett ahhoz vezethet, hogy újra meg újra szükség lesz a szektorba történő kormányzati beavatkozásra, ami fokozatosan növekvő terhet ró az államháztartásra. Tekintettel az állam kockázatának valószínű mértékére,

⁽¹⁾ Bár az euroövezetre vonatkozó adatok szerint a vállalkozásoknak nyújtott hitelek helytállnak, a háttérben gyengülő tendencia mutatkozik, és a hitelezés növekedése 2008 végéig hónapról hónapra egyértelműen lassult. 2008 decemberében 0,4 %-kal kevesebb hitelt nyújtottak a magángazdaságnak (nem monetáris pénzügyi intézményeknek nyújtott hitelek, kormányzat nélkül) mint novemberben.

⁽²⁾ 2007 közepétől máig összesen 1 063 milliárd USD értékben számoltak el eszközök után értékvesztést, ebből 737,6 milliárd USD-t egyesült államokbeli székhelyű, 293,7 milliárd USD-t pedig európai székhelyű bankok jelentettek be. Ez utóbbin belül 68 milliárd USD-t Svájcban jelentettek. A már bejelentett eszközleírás tetemes volta ellenére az IMF jelenlegi becslése szerint a bankok eszköz-értékvesztéséhez kapcsolódó teljes vesztesége valószínűleg eléri majd a 2 200 milliárd USD-t. Ez a becslés a világszinten birtokolt egyesült államokbeli eredetű és értékpapírosított jelzáloghitelek, fogyasztási és vállalati hitelekben alapul és a válság kezdete óta folyamatosan nőtt. Néhány piaci elemző véleménye szerint a veszteségek teljes összege lényegesen nagyobb lehet ennél. Nouriel Roubini például, aki következetesen a hivatalos becslések túl alacsony voltát hangoztatta, most úgy véli, hogy csak az Egyesült Államokban 3 600 milliárd USD lehet a teljes veszteség.

ezek igen komoly veszélyek. E hosszabb távú káros hatás kockázatának korlátozása érdekében kellően célzottá kell tenni a bankszektorba történő kormányzati beavatkozást, és olyan magatartásbeli biztosítékokkal kell kiegészíteni, amelyek összehangolják a bankok ösztönzőit a közérdekű célkitűzésekkel. Az eszközátvételi intézkedéseknek a bankszektor életképességének helyreállítására irányuló általános erőfeszítés részét kell képezniük, és a szükséges szerkezetátalakításokra kell alapulniuk. A bankszektor kormányzati támogatás fejében történő szerkezetátalakításának szükségességét az állami támogatások szabályainak összefüggésében az 5. és 6. szakasz tárgyalja részletesebben.

10. Az eszközátvételi intézkedések kialakításának és végrehajtásának mérlegelése során elengedhetetlen, hogy a tagállamok költségvetési megfontolásokat is figyelembe vegyenek. A teljes várt eszközléírásra vonatkozó becslések arra utalnak, hogy az eszközátvétel – tényleges, potenciális vagy mindkettő – költségvetési költségei abszolút értékben és a tagállamok bruttó hazai termékéhez (GDP) viszonyítva is egyaránt jelentősek lehetnek. Az eszközátvétel (és más intézkedések) révén nyújtott kormányzati támogatás nem lehet olyan mértékű, hogy az aggodalmat okozzon az államháztartás fenntarthatóságával kapcsolatban, például túlzott mértékű eladósodottság vagy finanszírozási problémák miatt. Ezek a megfontolások különösen fontosak a jelenlegi helyzetben, amikor egyre nagyobb a költségvetési hiány, nő az államadósság szintje, és a kormányok nehézségekkel néznek szembe az államkötvények kibocsátásával kapcsolatban.
11. Konkrétabban, a tagállamok költségvetési helyzete fontos tényező lesz annak eldöntésénél, hogy a következők közül melyik lehetőséget válasszák az átvétel tárgyát képező eszközök esetében: eszközvásárlás, eszközbiztosítás, eszközcsere vagy ezek egy kombinációja ⁽¹⁾. Elképzelhető, hogy az eszközátvétel különböző formái esetében nem lesz jelentős különbség az államháztartási politika hitelességére gyakorolt hatás tekintetében, mivel a pénzügyi piacok hajlamosak a potenciális veszteségeket hasonló alapon leszámítani ⁽²⁾. Mindazonáltal az értékvesztett eszközök közvetlen megvásárlását szükségessé tevő megközelítés nagyobb azonnali hatást gyakorolna a költségvetési rátákra és a kormányzati finanszírozásra. Bár az értékvesztett eszközök kezelésére választott módszer az egyes tagállamok felelősségi körébe tartozik, érdemes megfontolni olyan hibrid megoldások alkalmazását, amelyek során az elértéktelenedett eszközöket kiveszik a bankok mérlegéből és egy olyan (a bankokon belüli vagy kívüli) különálló egységbe vezetik át, amely valamilyen módon kormányzati garanciát élvez. Ez a megközelítés vonzó, mivel a bankrendszerbe vetett bizalom szemszögéből az eszközvásárlás számos előnyt biztosítja, ugyanakkor a költségvetésre gyakorolt azonnali hatása korlátozott.
12. Tekintettel a költségvetési források korlátozott voltára, helyénvaló lehet az eszközátvételi intézkedéseket csupán néhány, pénzügyi rendszerkockázati tényezőnek minősített bankra összpontosítani. Néhány tagállam esetében a bankok számára nyújtott eszközátvételt erőteljesen korlátozhatják meglévő költségvetési megszorításaik és/vagy bankjaik mérlegének a GDP-hez viszonyított nagysága.

4. EGY KÖZÖS ÉS ÖSSZEHANGOLT KÖZÖSSÉGI MEGKÖZELÍTÉS SZÜKSÉGESSÉGE

13. Az eszközátvételi intézkedések valamely formájának mérlegelése során össze kell egyeztetni a pénzügyi stabilitás és a banki hitelezés rövidtávú célkitűzéseit a Közösségen belüli bankszektorra, az egységes piacra és a szélesebb értelemben vett gazdaságra gyakorolt káros hatás elkerülésének hosszabb távú szükségletével. Ez leghatékonyabban egy közös és összehangolt közösségi megközelítés révén érhető el, amelynek általános célkitűzései a következők:
 - a) a piaci bizalom megerősítése a pénzügyi válságra való hatékony közösségi szintű válaszadási képesség demonstrálása és a tagállamok közötti, valamint a szélesebb pénzügyi piacokon továbbgyűrűző pozitív hatások létrehozása révén;
 - b) a tagállamok közötti negatív továbbgyűrűző hatások korlátozása abban az esetben, amikor az elsőként cselekvő tagállam által bevezetett eszközátvételi intézkedések eredményeként nyomás nehezedik a többi tagállamra, hogy kövesse a példát, és fennáll a tagállamok közötti támogatási verseny kialakulásának veszélye;

⁽¹⁾ E megoldásokat a II. melléklet tárgyalja részletesebben.

⁽²⁾ A kormányzat általi eszközvásárlás hosszabb távon nem feltétlenül jár súlyos költségvetési terhekkel, ha a megszerzett eszközök jelentős része később nyereséggel adható el (lásd az egyesült államokbeli és svéd példát a II. mellékletben). Mindazonáltal első körben költségvetési kiadásokat okoz, ami növeli a bruttó államadósságot és a kormányzat bruttó finanszírozási szükségletét. Az államadósság értékvesztett eszközökre történő átváltásán alapuló megközelítés használható a kötvénykibocsátáshoz kapcsolódó operatív problémák könnyítésére, de ezzel nem kerülhető el a költségvetési rátákra gyakorolt hatás, sem pedig az államadósság piaci kínálatának növekedése.

- c) az egységes piac pénzügyi szolgáltatásainak védelme a tagállamok által bevezetett eszközátvételi intézkedések konzisztenciájának biztosítása és a pénzügyi protekcionizmus elkerülése révén;
- d) az állami támogatásra vonatkozó ellenőrzési követelményeknek és minden más jogi követelménynek való megfelelés biztosítása az eszközátvételi intézkedések konzisztens voltának további biztosítása, valamint a versenytorzítás és a morális kockázat minimalizálása révén.
14. A tagállamok közötti koordinációra csak általános szinten van szükség és ez elérhető úgy, hogy közben elegendő mértékű rugalmasságot őrizzünk meg az intézkedéseknek az egyes bankok sajátos helyzetéhez igazításához. Az elégséges előzetes koordináció hiányában e célkitűzések közül sok csak pótlólagos utólagos állami támogatási ellenőrzési követelmények révén érhető el. Ezért az eszközátvételi intézkedések alapvető jellegzetességeire vonatkozó közös iránymutatás segítené minimalizálni az állami támogatásra vonatkozó szabályok keretében elvégzett értékelés eredményeként szükségessé váló korrekciókat és kiigazításokat. A következő szakaszok tartalmazzák ezt az iránymutatást.

5. IRÁNYMUTATÁS AZ ÁLLAMI TÁMOGATÁSRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK ESZKÖZÁTVÉTELI INTÉZKEDÉSEKRE TÖRTÉNŐ ALKALMAZÁSÁRÓL

15. A bankok rendes feladata az általuk megvásárolt eszközök kockázatának értékelése és annak biztosítása, hogy minden kapcsolódó veszteséget fedezni tudjanak ⁽¹⁾. Mindazonáltal a pénzügyi stabilitás támogatása érdekében mérlegelhető az eszközátvétel. Az állam általi eszközátvételi intézkedések annyiban állami támogatásnak minősülnek, amennyiben a kedvezményezett bankot mentesítik az értékvesztett eszközök miatti veszteség vagy lehetséges veszteségre képzett tartalék könyvelésének kényszere alól (vagy kompenzálják ezért), és/vagy szavatoló tőkét szabadítanak fel más célokra. Különösen ez a helyzet, ha az értékvesztett eszközöket a piaci árnál magasabb értéken vásárolják meg vagy biztosítják, vagy ha a biztosítás díja nem kompenzálja az államot a garancia keretében felmerülő kötelezettség maximális lehetséges összegéért ⁽²⁾.
16. Az eszközátvételi intézkedésekhez nyújtott valamennyi támogatásnak összhangban kell azonban lennie a szükségesség, az arányosság és a versenytorzítás minimalizálásának alapelveivel. A segítségnyújtás e formája súlyosan torzítja a versenyt a kedvezményezett és a kedvezményben nem részesülő bankok, illetve a különböző mértékben rászoruló kedvezményezett bankok között. Az alapvetően stabil, kedvezményben nem részesülő bankok úgy érezhetik, piaci versenypozíciójuk megőrzése érdekében kénytelenek mérlegelni a kormányzati intervenció igénybevételét. Hasonló módon torzulhat a verseny a tagállamok között is: fennáll a támogatási verseny kockázata (amikor a tagállamok a más tagállambeli bankokra gyakorolt hatásra való tekintet nélkül próbálják megmenteni saját bankjaikat), valamint a pénzügyi protekcionizmus felé fordulás és a belső piac széttöredezésének veszélye. Ezért az eszközátvételi programban való részvételt egyértelműen megfogalmazott és objektív kritériumoktól kell függővé tenni annak elkerülése érdekében, hogy egyes bankok jogtalan előnyben részesüljenek.
17. A Bizottság az állami támogatásokról szóló szabályoknak a pénzintézetek vonatkozásában a jelenlegi pénzügyi világválsággal összefüggésben tett intézkedésekre történő alkalmazásáról szóló közleményében ⁽³⁾ rögzítette az állami támogatásokra vonatkozó szabályoknak és különösen a Szerződés 87. cikke (3) bekezdése b) pontjának a jelenlegi pénzügyi világválsággal összefüggésben a bankokat érintő támogatási intézkedésekre történő alkalmazásának alapelveit. A Bizottság ezt követően a pénzintézetek feltőkésítése a jelenlegi pénzügyi válságban: a támogatás szükséges minimális szintre történő korlátozása és az indokolatlan versenytorzulás kiküszöbölését célzó biztosítékok című nemrégiben kiadott közleményében ⁽⁴⁾ részletesebb iránymutatást nyújtott ezen alapelveknek a feltőkésítésre történő gyakorlati alkalmazásáról. Ugyanezen elvekre alapozva az e közleményben meghatározott iránymutatás

⁽¹⁾ A bankok tipikusan számos különböző eszközt birtokolnak, beleértve a következőket: készpénz, pénzügyi eszközök (kincstárjegyek, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, tulajdonviszonyt megtestesítő értékpapírok, értékesíthető hitelek és áruk), derivatívák (swapok, opciók), hitelek, pénzügyi befektetések, immateriális javak, telkek, ingatlanok és felszerelések. Veszteség keletkezhet, ha az eszközöket könyv szerinti értékük alatt értékesítik, ha értékük csökkent és a lehetséges jövőbeli veszteségre tartalékot képeznek, vagy utólag, ha a lejáratkori hozam alacsonyabb, mint a könyv szerinti érték.

⁽²⁾ A garancia állami támogatásnak minősül, ha a kedvezményezett bank nem talál a piacon olyan független magángazdasági szereplőt, amely hajlandó lenne hasonló garanciát nyújtani. Az állami támogatás összege az állam maximális nettó kötelezettségének összege.

⁽³⁾ HL C 270., 2008.10.25., 8. o.

⁽⁴⁾ HL C 10., 2009.1.15., 2. o.

megállapítja az eszközátvételi intézkedések vagy programok azon legfontosabb jellemzőit, amelyek nem csupán hatékonyságukat, hanem a versenyre gyakorolt hatásukat is meghatározzák. Ezen iránymutatás – azok egyedi helyzetétől függetlenül – vonatkozik valamennyi, eszközátvételi intézkedésben részesülő bankra, de alkalmazásának gyakorlati végrehajtása a kedvezményezett kockázati profilja és életképessége függvényében változhat. Az iránymutatás alapelvei értelemszerűen alkalmazandók, ha két vagy több tagállam koordinálja a határokon átnyúló tevékenységű bankokra irányuló eszközátvételi intézkedéseit.

18. E közlemény célja, hogy koordinált elveket és feltételeket határozzon meg az eszközátvételi intézkedések lehető legnagyobb mértékű hatékonyságának biztosítása érdekében az egységes piacon, figyelembe véve a rendes piaci feltételekhez való visszatérés hosszú távú célkitűzését, ugyanakkor elegendő rugalmasságot őrizzen meg a sajátosságok kezeléséhez, illetve ahhoz, hogy a pénzügyi stabilitás érdekében pótlólagos intézkedéseket vagy eljárásokat biztosítson egyedi vagy nemzeti szinten. A hatékony eszközátvételi intézkedések eredménye a realgazdaságnak történő hitelezés fenntartása kell hogy legyen.

5.1. A probléma és a megoldási lehetőségek megfelelő meghatározása: teljes körű előzetes átláthatóság, az értékvesztések közzététele és a támogatásra jogosult bankok előzetes értékelése

19. Minden eszközátvételi intézkedésnek a következők egyértelmű meghatározásán kell alapulnia: a bank eszközökkel kapcsolatos problémájának nagysága, tényleges fizetőképessége a támogatás előtt, valamint kilátásai az életképesség helyreállítására. Ennek során megfelelő mértékben mérlegelni kell valamennyi lehetséges alternatívát a szükséges szerkezetátalakítási folyamat megkönnyítése érdekében, a piaci szereplők ösztönzői torzulásának megakadályozására és annak elkerülése érdekében, hogy állami forrásokat pazaroljanak anélkül, hogy ezzel hozzájárulnának a realgazdaságnak nyújtott hitelek rendes szintjének helyreállításához.
20. Ezért, azon kockázat minimalizálása érdekében, hogy ugyanazon kedvezményezett esetében többször felmerüljön az állami beavatkozás iránti igény, az eszközátvétel előfeltételeként a következő kritériumoknak kell teljesülniük:
- a) a támogatás iránti kérelem feltétele az eszközátvételi intézkedés tárgyát képező eszközök megfelelő – az 5.5. szakaszban kifejtett értékelési alapelvekkel összhangban levő – értékelésen alapuló, elismert független szakemberek által ellenőrzött és az illetékes felügyeleti hatóság által hitelesített értékvesztésének teljes körű előzetes átláthatósága és közzététele a támogatható bank részéről ⁽¹⁾; az értékvesztéseket a kormányzati beavatkozás előtt kell közzétenni; ennek alapján meghatározható a támogatás összege és a banknál az eszközátvétel következtében felmerülő veszteség nagysága ⁽²⁾;
 - b) valamely bank támogatás iránti kérelmét a bank tevékenységeinek és mérlegének teljes körű felülvizsgálata követi, amelynek célja a bank tőkemegfelelésének és jövőbeli életképességre vonatkozó kilátásainak értékelése (életképesség-vizsgálat); e felülvizsgálat az eszközátvételi program tárgyát képező értékvesztett eszközök ellenőrzésével párhuzamosan történik, de – tekintettel kiterjedésére – befejezhető a bank eszközátvételi programba történő felvételét követően is; az életképesség-vizsgálat eredményeit be kell jelenteni a Bizottságnak és figyelembe kell venni a szükséges nyomon követő intézkedések értékelése során (lásd a 6. szakaszt).

5.2. Az értékvesztett eszközökhöz kapcsolódó költségek megosztása az állam, a részvényesek és a hitelezők között

21. Általános alapelvként az értékvesztett eszközökhöz kapcsolódó veszteségeket a lehető legnagyobb mértékben a bankoknak maguknak kell viselniük. Ez először is teljes körű előzetes átláthatóságot és közzétételt tesz szükségessé, ezt követi az eszközök kormányzati beavatkozás előtti korrekt értékelése, valamint az állam megfelelő ellentételezése az eszközátvételi intézkedésért, bármely formában is valósuljon meg ez utóbbi, a konkrét választott modelltől függetlenül biztosítva ezzel a részvényesek azonos mértékű felelősségvállalását és teherviselését. Ezen elemek kombinációja lehetővé teszi, hogy –

⁽¹⁾ A terhek megfelelő megosztásával járó eszközátvételi intézkedés mérlegre gyakorolt hatására vonatkozó közzétételi követelmény sérelme nélkül az „átláthatóság” és „teljes körű közzététel” kifejezések a nemzeti hatóságok, az érintett független szakemberek és a Bizottság felé biztosított átláthatóságot jelentik.

⁽²⁾ A támogatás összege az eszközök (rendszerint tényleges gazdasági értékükön alapuló) átvételi értéke és a piaci ár közötti különbségnek felel meg. E közleményben a felmerült veszteség összege az eszköz átvételi értéke és könyv szerinti értéke közötti különbség. A tényleges veszteség rendszerint csak utólag válik ismertté.

figyelembe véve a segítségnyújtás különböző típusainak egyedi jellegzetességeit ⁽¹⁾ – az állami támogatás valamennyi formája esetében biztosított legyen a teherviselés átfogó koherenciája.

22. Amennyiben az eszközök megfelelő értékelését és a veszteségek korrekt meghatározását ⁽²⁾ követően a bank állami beavatkozás nélkül technikai fizetéseképtelenség állapotába kerülne, a bankot a közösségi és a nemzeti jogszabályokkal összhangban csődgondnokság alá kell helyezni vagy fel kell számolni. Ilyen helyzetben a pénzügyi stabilitás és a bizalom megőrzése érdekében helyénvaló lehet a kötvénytulajdonosok ⁽³⁾ védelme vagy a nekik nyújtott garancia.
23. Amennyiben valamely bank csődgondnokság alá helyezése vagy felszámolása a pénzügyi stabilitás megőrzése szempontjából nem tűnik ajánlatosnak ⁽⁴⁾, garancianyújtás vagy eszközvásárlás formájában szigorúan a minimumra korlátozott támogatás nyújtható a bankoknak, hogy a szerkezetátalakítás vagy a rendes felszámolás tervének kidolgozásához szükséges időszakban folytatni tudják működésüket. Ilyen esetekben a részvényesektől elvárható, hogy legalább a tőkemegfelelőség jogszabályban előírt mértékének eléréséig részt vegyenek a veszteségek viselésében. Érdemes megfontolni az államosítás lehetőségeit is.
24. Amennyiben előzetesen nem érhető el teljesen a megosztott teherviselés, a bank számára elő kell írni a veszteséghez vagy a kockázatfedezéshez egy későbbi szakaszban való hozzájárulást, például visszakövetelési rendelkezés formájában, vagy biztosítási program esetében a bank által viselendő (tipikusan legalább 10 %-os) „első veszteségre” vonatkozó rendelkezés és a reziduális veszteség megosztásáról szóló rendelkezés segítségével – ez utóbbi révén a bank százalékos (tipikusan legalább 10 %-os) arányban részesedik minden további veszteségből ⁽⁵⁾.
25. Általános szabályként elmondható, hogy minél kisebb a kezdeti hozzájárulás, annál nagyobb szükség van a későbbi szakaszokban a részvényesek hozzájárulására ahhoz, hogy a szükséges szerkezetátalakítás értékelése során korlátozzák a verseny torzulását. A részvényesek hozzájárulása történhet az állami veszteségek bankrészvénné alakítása révén és/vagy pótlólagos kompenzációs intézkedések formájában.

5.3. A bankok eszközátvételi intézkedésben való részvétele ösztönzőinek összehangolása a közérdekű célkitűzésekkel

26. Általános jellemzőként az értékvesztett eszközök átvételi programjai esetében a jelentkezési időszakot a program kormányzat általi elindításától számított hat hónapra kell korlátozni. Ez egyrészt korlátozza a bankok azon késztetését, hogy elhalasszák a közzétételeket annak reményében, hogy egy későbbi időpontban nagyobb mértékű eszközátvételen részesüljenek, másrészt megkönnyíti a bankszektor problémáinak gyors megoldását, mielőtt a gazdasági hanyatlás tovább súlyosbítja a helyzetet. A hat hónapos jelentkezési időszak alatt a bankok bejelenthetik azon támogatható eszköz-kosarakat, amelyeket az eszközátvételi intézkedéseknek le kell fednie, amely során lehetőség van a görgetésre (rollover) ⁽⁶⁾.
27. Szükség lehet megfelelő mechanizmusok kialakítására annak biztosítása érdekében, hogy azok a bankok, amelyeknek a leginkább szükségük van az eszközátvételre, részt vegyenek a kormányzati intézkedésben. E mechanizmusok magukban foglalhatják a programban való kötelező részvétel, de legalább a felügyelő hatóságok felé történő közzétételt kötelezővé kell tenni. Ha valamennyi bank számára kötelezővé teszik az eszközökhöz kapcsolódó problémáik nagyságának feltárását, az tagállami szinten hozzájárul az eszközátvételi program iránti szükséglet és annak szükséges mértéke világos meghatározásához.

⁽¹⁾ Az eszközátvételi intézkedések bizonyos mértékig összehasonlíthatók a tőkeinjekcióval, mivel veszteségátvállalási mechanizmust biztosítanak és hatással vannak a szavatoló tőkére. Az előbbi esetében azonban az állam általában nagyobb kockázatot vállal, amely az értékvesztett eszközök egy speciális portfóliójához kapcsolódik, és nincs közvetlen hozzájárulás a bank egyéb jövedelemteremtő tevékenységeiből és forrásaiból – így az állam kockázata nagyobb lehet a bankban meglévő részesedésénél. Tekintettel arra, hogy az eszközátvételi intézkedés hátrányai meghaladják előnyeit, ellentételezésének rendes esetben nagyobbak kell lennie, mint a tőkeinjekcióé.

⁽²⁾ Az eszközök könyv szerinti értékének összehasonlítása átvételi értékükkel (azaz tényleges gazdasági értékükkel).

⁽³⁾ A részvényesek védelme azonban rendes esetben kizárt. Lásd az NN 39/08 (Dánia, a Roskilde Bank likvidálásához nyújtott támogatás) és NN 41/08 (Egyesült Királyság, a Bradford & Bingley-nek nyújtott megmentési támogatás) határozatot.

⁽⁴⁾ Ez előfordulhat abban az esetben, ha a bank mérete vagy tevékenységének típusa miatt a csődgondnoki vagy bírósági eljárást, illetve a rendes felszámolást nem lehetne a más pénzügyi intézményekre vagy a realgazdaságnak történő hitelezésre gyakorolt veszélyes szisztematikus hatás nélkül végrehajtani. E tekintetben szükség van a monetáris és/vagy felügyeleti hatóság indoklására.

⁽⁵⁾ A megfelelő szintet más tényezők, például a magasabb ellentételezés is befolyásolhatja. Ezenfelül meg kell jegyezni, hogy az utólagos kompenzáció esetében előfordulhat, hogy csak több évvel az intézkedés bevezetése után kerül rá sor, ami így nemkívánatos módon meghosszabbíthatja az értékvesztett eszközök értékelésével kapcsolatos bizonytalanságot. Az előzetes értékelésen alapuló visszakövetelési rendelkezés esetében ez a probléma nem áll fenn.

⁽⁶⁾ Azon programba bevont eszközök esetében, amelyek a program végét követően járnak le.

28. Amennyiben a részvétel nem kötelező, a program tartalmazhat megfelelő ösztönzőket (mint például opciós utalványok vagy jogok kiosztása a meglévő részvényeseknek, amelyekkel kedvezményes feltételekkel vehetnek részt a jövőbeli magántőke-emelésben), amelyek az átláthatóság és közzététel, a valós értékelés és a megosztott teherviselés elveitől való eltérés nélkül könnyítik meg a program bankok általi elfogadását.
29. Részvételre a hathónapos jelentkezési határidőt követően csak kivételes esetben és olyan előre nem látható körülmények esetében lehessen lehetőség, amelyekért a bank nem felelős ⁽¹⁾, és ekkor is csak szigorúbb feltételek, például az államnak fizetendő magasabb ellentételezés és/vagy magasabb szintű kompenzációs intézkedések mellett.
30. Az eszközátvételi programban való részvétel feltétele mindig egy sor megfelelő magatartási korlátozás alkalmazása kell hogy legyen. A kedvezményezett bankokra különösen olyan biztosítékoknak kell vonatkozniuk, amelyek garantálják, hogy az eszközátvétel tőkehatásait arra használják fel, hogy a kereskedelmi feltételeknek megfelelően és megkülönböztetéstől mentesen kielégítsék a hitel iránti keresletet, ne pedig a növekedési stratégia versenytársak rovására történő finanszírozására (különösen stabil bankok felvásárlására) fordítsák.
31. Ugyancsak mérlegelni kell az osztalékpolitika szigorítását és a vezetői juttatások felső korlátjának megszabását. A magatartási korlátozások konkrét kialakítását egy arányossági értékelésre kell alapozni, figyelembe véve azokat a különböző tényezőket, amelyek szükségessé tehetik a szerkezetátalakítást (lásd a 6. szakaszt).

5.4. Támogatható eszközök

32. Az eszközátvétel szempontjából szóba jöhető eszközök skálájának meghatározása során meg kell találni az egyensúlyt az azonnali pénzügyi stabilitás célkitűzése és a rendes piaci működéshez való visszatérés biztosításának középtávú szükséglete között. A jelek szerint a bankok életképességével kapcsolatos bizonytalanság és szkepticizmus fő okát a pénzügyi válság kiváltásáért felelős, rendszerint toxikus eszközöknek nevezett eszközök (pl. a jelzáloggal fedezett egyesült államokbeli értékpapírok, valamint kapcsolódó fedezeti ügyletek és derivatívák) képezik, amelyek jórészt elvesztették likviditásukat vagy erőteljesen le kellett értékelni őket. Amennyiben a támogatható eszközöket ezekre az eszközökre korlátozzák, az határok közé szorítaná az állam lehetséges veszteségeknek való kitettségét és hozzájárulna a versenytorzulás elkerüléséhez ⁽²⁾. Egy túlságosan szűk eszközátvételi intézkedés esetében ugyanakkor – tekintettel a különböző tagállamok és bankok esetében fellépő sajátos problémák eltérő voltára, valamint az értékvesztés problémája más eszközökre való áttérjedésének mértékére – fennállna annak a veszélye, hogy nem sikerül helyreállítani a bankszektorba vetett bizalmat. Ez tehát a bizonyos mértékű rugalmasságot tartalmazó pragmatikus megközelítés alkalmazása mellett szól, amely biztosítaná, hogy kellően indokolt esetben más eszközök is megfelelő mértékben részesüljenek az eszközátvételi intézkedésekből.
33. Az eszközátvételi intézkedésekben való részvételre jogosult eszközök meghatározásához közös és összehangolt közösségi megközelítésre van szükség egyrészt a tagállamok közötti és a közösségi bankszektoron belüli verseny torzulásának elkerülése, másrészt a határokon átnyúló tevékenységű bankok azon ösztönzőinek korlátozása érdekében, hogy a különböző nemzeti eszközátvételi intézkedések közül kiválasszák a számukra legkedvezőbb megoldást. Annak biztosítása érdekében, hogy a támogatható eszközök meghatározása uniószerre következetesen történjen, a meglévő értékvesztés mértékét tükröző eszközkategóriákat (ún. kosarakat) kell kialakítani. E kategóriák meghatározásáról részletesebb útmutatást a 3. melléklet tartalmaz. Ilyen eszközkategóriák alkalmazása Közösség-szerre megkönnyítené a bankok és kockázati profiljuk összehasonlítását. Ezt követően a tagállamoknak kellene eldönteniük, hogy az intézkedéssel – a kiválasztott eszközök értékvesztése fokának Bizottság általi vizsgálatától függően – mely kategória és milyen mértékben fedhető le.
34. Arányos megközelítést kell kidolgozni annak lehetővé tétele érdekében, hogy azon tagállamok, amelyeknek bankszektorára más tényezők is, a pénzügyi stabilitást veszélyeztető nagyságrendű hatással vannak (mint például a buborék kipukkadása saját ingatlanpiacukon), megfelelően indokolt esetben mennyiségi korlátozás nélkül kiterjeszthessék a támogathatóságot olyan egyértelműen meghatározott eszközkategóriákra, amelyek összefüggnek a rendszerkockázattal.

⁽¹⁾ Az előre nem látható körülmény olyan körülmény, amelyet a vállalat vezetése semmiképpen sem láthatott előre, amikor úgy döntött, a jelentkezési időszakban nem csatlakozik az eszközátvételi programhoz, és ez nem a vállalatvezetés hanyagságának vagy hibájának vagy azon csoport döntésének eredménye, amelyhez a vállalat tartozik. Kivételes körülménynek a még a jelenlegi válságban is kivételesnek tekintett körülmények számítanak. Amennyiben valamely tagállam ilyen körülményeket kíván érvényesíteni, minden szükséges információt be kell jelentenie a Bizottságnak.

⁽²⁾ A jelek szerint ezt a megközelítést választották az USA-ban a Citigroup és a Bank of America esetében.

35. Emellett tovább fokozható a rugalmasság annak lehetővé tétele révén, hogy – tekintettel a tagállamok és a bankok körülményeinek különböző voltára – egy adott bank eszközátvételi mechanizmusban részt vevő eszközeinek maximum 10–20 %-áig a (32), (33) és (34) bekezdésben meghatározott támogathatósági körön kívül eső értékvesztett eszközöket is bevonják az átvételi intézkedésbe, anélkül, hogy ehhez különleges indoklásra lenne szükség. Mindazonáltal nem vonhatók be az eszközátvételi intézkedésbe azok az eszközök, amelyek jelenleg nem minősülnek értékvesztettnek. Az eszközátvételi intézkedés nem nyújthat nyílt végű biztosítást a recesszió jövőbeli következményeivel szemben.
36. Általános alapelvként elmondható, hogy minél szélesebb a támogathatósági kritérium és a bank portfóliójának minél nagyobb hányadát képviselik az érintett eszközök, annál alaposabbnak kell lennie a szerkezetátalakításnak és a verseny indokolatlan torzulásának elkerülését célzó kiegyenlítő intézkedéseknek. Mindenesetre a Bizottság nem fogja az eszközátvételi intézkedésbe bevonhatónak minősíteni azokat az eszközöket, amelyek a kedvezményezett bank mérlegében egy rögzített, az átvételi program bejelentését megelőző határnapot követően jelentek meg ⁽¹⁾. Ellenkező esetben ugyanis az eredmény eszközarbitrázs és elfogadhatatlan morális kockázat lehet, hiszen így a bankokat a jövőbeni hitelezések és más eszközök kockázata megfelelő értékelésének elmulasztására, vagyis gyakorlatilag a jelenlegi válsághoz vezető hibák megismétlésére ösztönözné ⁽²⁾.

5.5. A támogatható eszközök értékelése és az árazás

37. A verseny indokolatlan torzulásának és a tagállamok közötti támogatási verseny kialakulásának elkerülése érdekében kulcsfontosságú az eszközök értékelésének korrekt és következetes megközelítése, ideértve az összetettebb és kevésbé likvid eszközöket is. Az értékelés során közösségi szinten meghatározott általános módszertant kell követni, és az értékelést a Bizottság az eszközátvételi intézkedés maximális hatékonyságának biztosítása, valamint a torzulás és – különösen a határokon átnyúló tevékenységű bankok esetében – a káros arbitrázsügyletek veszélyének csökkentése érdekében közösségi szinten előzetesen szorosan koordinálja. Sajátos, pl. az érintett adatok időben való rendelkezésre állásához kapcsolódó körülmények figyelembevétele érdekében szükség lehet alternatív módszerek alkalmazására, feltéve, hogy azok azonos mértékű átláthatóságot biztosítanak. Az intézkedésben való részvétellel jogosult bankoknak minden esetben napi rendszerességgel kell értékelniük portfóliójukat, és rendszeresen és gyakran közzé kell tenniük adataikat a nemzeti hatóságok és a felügyeleti hatóságok felé.
38. Amennyiben az eszközök értékelése különösen összetettnek bizonyul, fontolóra lehet venni alternatív megközelítési módok alkalmazását, például egy „jó bank” létrehozását – ez esetben az állam nem az értékvesztett, hanem a stabil eszközöket vásárolná meg. Alternatív megoldást jelenthet az állam részesevé a bankban (ideértve az államosítást is), amely lehetővé teszi, hogy az értékelésre a szerkezetátalakítás vagy a rendes felszámolás keretében kerüljön sor, elosztatva így az érintett eszközök valódi értékével kapcsolatos minden bizonytalanságot ⁽³⁾.
39. Első lépésként amikor csak lehetséges, aktuális piaci értékükön kell értékelni az eszközöket. Általánosságban véve minden olyan, átvételi program keretében végrehajtott eszközátvétel, amely során az értékelés meghaladja a piaci árat, állami támogatásnak minősül. Az aktuális piaci ár azonban a jelenleg forgalomban lévő eszközök esetében elég messze eshet a könyv szerinti értéktől, vagy előfordulhat, hogy piac hiányában nem is létezik (egyes eszközök tényleges értéke nulla lehet).
40. Második lépésként az eszközátvételi program keretében az értékvesztett eszközökhöz rendelt érték (az átvételi érték) az átvételi hatás elérése érdekében elkerülhetetlenül az aktuális piaci ár fölé kerül. A támogatás összeegyeztethetősége következetes értékelésének biztosítása érdekében a Bizottság az összeegyeztethető és a szükséges minimumra korlátozott támogatási összeg elfogadható referenciáértékének tekinti az eszköz alapul szolgáló hosszú távú gazdasági értékét (a tényleges gazdasági értéket) tükröző és az alapul szolgáló cash-flow-k, valamint a szélesebb időhorizont alapján kiszámított átvételi értéket. Bizonyos eszközkategóriák esetében meg kell fontolni egységes marzsok alkalmazását, hogy megbecsülhető legyen azon eszközök tényleges gazdasági értéke, amelyek túlságosan összetettek ahhoz, hogy a belátható jövőbeni alakulásukról megbízható előrejelzést lehessen készíteni.

⁽¹⁾ Általánosságban véve a Bizottság úgy véli, hogy egy egységes és objektív határnap, mint például 2008 vége azonos feltételeket biztosít a bankoknak és a tagállamoknak.

⁽²⁾ Szükség esetén a jövőbeli eszközök kockázatahoz kapcsolódó állami támogatás a kezességvállalásról szóló közlemény és az átmeneti keretrendszer alapján kezelhető.

⁽³⁾ Ez lenne a helyzet például abban az esetben, ha az állam az eszközöket azok névértékén váltja át államkötvényekre és ezzel egyidejűleg a banktőkére vonatkozó opciós utalványokat kap, amelyek értéke az értékvesztett eszközök tényleges eladási árától függ.

41. Következésképpen az eszközvásárlási vagy eszközbiztosítási ⁽¹⁾ intézkedések átvételi értékének az eszközök tényleges gazdasági értékén kell alapulnia. Ezenfelül az állam számára megfelelő ellentételezést kell biztosítani. Amennyiben a tagállamok – a technikai fizetéseképtelenség elkerülése érdekében – a tényleges gazdasági értéket meghaladó átvételi érték alkalmazását ítélik szükségesnek, az intézkedés támogatástartalma értelemszerűen nagyobb lesz. Ez csak akkor fogadható el, ha messzeható szerkezet-átalakítással, valamint olyan feltételek, például visszakövetelési rendelkezés bevezetésével jár együtt, amelyek egy későbbi szakaszban lehetővé teszik a pótlólagos támogatás visszafizetetését.
42. A piaci érték és a tényleges gazdasági érték tekintetében az értékelési folyamatnak, valamint az állam ellentételezésének a IV. mellékletben felsorolt alapelveket és eljárásokat kell követnie.
43. Az eszközátvételi intézkedések tagállamok által benyújtott értékelési módszereinek, valamint egyedi esetekben azok végrehajtásának értékelése során a Bizottság értékelési szakemberekből álló testületekkel konzultál ⁽²⁾. A Bizottság az értékelési módszerek konzisztens voltának biztosítása érdekében már meglévő, közösségi szinten szervezett testületek szakértelmére is épít majd.

5.6. Az eszközátvételi intézkedések tárgyát képező eszközök kezelése

44. A tagállamok feladata, hogy az értékvesztett eszközökkel kapcsolatos probléma mértékét, az egyes érintett bankok helyzetét és a költségvetési megfontolásokat figyelembe véve a 3. szakaszban és a II. mellékletben felsorolt lehetőségek közül kiválasszák a bankjaik tehermentesítésére leginkább alkalmas megoldást. Az állami támogatások ellenőrzésének célja annak garantálása, hogy a kiválasztott modell sajátosságai biztosítsák az egyenlő bánásmódot és megakadályozzák a verseny indokolatlan torzulását.
45. Bár az egyes árazási rendelkezések eltérőek lehetnek a különböző támogatási intézkedések esetében, ezek a különbségek nem lehetnek érzékelhető hatással az állam és a kedvezményezett bank közötti megfelelő tehermegosztásra. Egy eszközkezelő társaság általános finanszírozási mechanizmusa, egy biztosítás vagy egy hibrid megoldás révén, megfelelő értékelésre alapozva kell biztosítani, hogy a bank azonos arányban viseli a veszteségeket. E tekintetben mérlegelhető a visszakövetelési rendelkezés alkalmazása. Általában véve minden programnak biztosítania kell, hogy a kedvezményezett bankok viseljék az eszközátvétel során felmerült veszteséget (lásd még az (50) bekezdést és a 10. lábjegyzetet).
46. A választott modelltől függetlenül annak érdekében, hogy megkönnyítsék a bank számára az életképesség helyreállítására való összpontosítást és elkerüljék a lehetséges érdekellentéteket, funkcionálisan és szervezetileg is egyértelműen el kell különíteni egymástól a kedvezményezett bankot és annak értékvesztett eszközeit, különösen a menedzsment, a személyzet és az ügyfelek tekintetében.

5.7. Eljárási szempontok

47. Az V. melléklet részletes iránymutatást tartalmaz ezen iránymutatásnak az állami támogatási eljárásra gyakorolt hatásáról, mind a támogatás eredeti bejelentése, mind pedig – ahol szükséges – a szerkezet-átalakítási tervek értékelése vonatkozásában.

6. NYOMON KÖVETÉSI INTÉZKEDÉSEK – SZERKEZETÁTALAKÍTÁS ÉS AZ ÉLETKÉPESSÉG HELYREÁLLÍTÁSA

48. Az 5. szakaszban említett alapelvek és feltételek megteremtik az állami támogatási szabályokkal összhangban lévő eszközátvételi intézkedések kidolgozásának keretét. Az állami támogatási szabályok célja ebben a kontextusban annak biztosítása, hogy a kedvezményezett bankot minimális összegű és a lehető legkevésbé torzító hatású támogatás segítségével szabadítsák meg eszközök egy különálló kategóriájához kapcsolódó kockázatoktól annak érdekében, hogy megteremtsék az állami támogatás nélküli, hosszú távú életképesség helyreállításának biztos alapját. Bár az értékvesztett eszközök fenti alapelvekkel összhangban történő kezelése szükséges lépés a bankok életképességének helyreállításához, önmagában nem elégséges e cél eléréséhez. Sajátos helyzetüktől és jellegzetességeiktől függően a bankoknak saját érdekükben megfelelő intézkedéseket kell hozniuk hasonló problémák ismételt felmerülésének elkerülése, valamint a fenntartható nyereségesség biztosítása érdekében.

⁽¹⁾ Az eszközbiztosítási intézkedések esetében az átvételi érték alatt a biztosított összeg értendő.

⁽²⁾ A Bizottság ezen értékelési szakemberekből álló csoportok véleményét ahhoz hasonlóan fogja felhasználni, ahogyan más állami támogatási eljárások esetében jár el, amikor külső szakutadást vehet igénybe.

49. Az állami támogatásokról, különösen pedig a megmentési és szerkezetátalakítási támogatásokról szóló szabályok értelmében az eszközátvétel strukturális műveletnek minősül és az alábbi három feltétel alapos értékelését teszi szükségessé: i. a kedvezményezett megfelelő mértékű hozzájárulása az eszközátvételi program költségeihez; ii. megfelelő intézkedés az életképesség helyreállításának biztosítására; valamint iii. szükséges intézkedések a verseny torzulásának ellensúlyozására.
50. Az első feltétel rendes esetben az 5. szakaszban rögzített követelmények, vagyis a közzététel, az értékelés, az árazás és az osztott teherviselés teljesítése révén érhető el. Ennek biztosítania kell, hogy a kedvezményezett legalább az eszközök állam általi átvétele során felmerülő veszteség egészét viselje. Amennyiben ez lényegileg nem lehetséges, kivételes esetben ekkor is nyújtható támogatás, feltéve, hogy a másik két feltétel esetében szigorúbb követelményeket alkalmaznak.
51. Az életképesség helyreállítására vonatkozó és a verseny torzulásának ellensúlyozásához szükséges követelményeket eseti alapon határozzák meg. A második feltétel, a hosszú távú életképesség helyreállítása vonatkozásában meg kell jegyezni, hogy az eszközátvételi intézkedés hozzájárulhat ehhez a célkitűzéshez. Az életképesség-vizsgálat a lehetséges kockázati tényezők figyelembevételét és teljes körű értékelését követően tanúsítja a bank jelenlegi és várható tőke megfelelését ⁽¹⁾.
52. Az eszközátvételi intézkedések kezdeti engedélyezését követően a szerkezetátalakítás szükséges mértékére vonatkozó bizottsági értékelés a következő kritériumok alapján kerül meghatározásra: a pénzüzetek feltőkésítése a jelenlegi pénzügyi válságban: a támogatás szükséges minimális szintre történő korlátozása és az indokolatlan versenytorzulás kiküszöbölését célzó biztosítékok című bizottsági közleményben felvázolt kritériumok; az eszközátvétel tárgyát képező banki eszközök aránya; ezen eszközök átvételi árának összehasonlítása a piaci árral; az értékvesztett eszközökhöz nyújtott eszközátvételi intézkedés sajátosságai; az állami érintettség teljes mérete a bank kockázattal súlyozott eszközeihez viszonyítva; a kedvezményezett bank problémáinak jellege és eredete; valamint a bank üzleti modelljének és befektetési stratégiájának stabil volta. Emellett figyelembe vesznek minden pótlólagosan nyújtott állami garanciát vagy állami újratőkésítést annak érdekében, hogy a kedvezményezett bank helyzetéről teljes körű képet alkossanak ⁽²⁾.
53. A hosszú távú életképesség feltétele, hogy a bank állami támogatás nélkül képes legyen fennmaradni, következésképpen egyértelmű terveket kell kidolgozni a kapott állami tőke visszafizetésére és le kell mondani az állami garanciákról. Az értékelés eredményétől függően a szerkezetátalakításnak magában kell foglalnia a bank stratégiájának és tevékenységeinek mélyreható felülvizsgálatát, ideértve például a következőket: az alapvető üzleti tevékenységre összpontosítás, az üzleti modellek újbóli meghatározása, egyes üzletágak/leányvállalatok bezárása vagy értékesítése, az eszköz-forrás menedzsment módosítása és egyéb változtatások.
54. A mélyreható szerkezetátalakítást akkor tekintik szükségesnek, ha az értékvesztett eszközök – az 5.5. szakaszban és a IV. mellékletben rögzített elvekkel összhangban végrehajtott – megfelelő értékelése állami beavatkozás nélkül negatív tőkét/technikai fizetésektelenséget eredményez. Általában az ismételt támogatás iránti kérelmek és az 5. szakaszban rögzített alapelvektől való eltérés a mélyreható szerkezetátalakítás szükségességére utal.
55. Az egyes kedvezményezettek helyzeti sajátosságainak kellő figyelembevétele mellett ugyancsak mélyreható szerkezetátalakításra van szükség akkor, ha a bank bármilyen formában már kapott állami támogatást, amely vagy hozzájárult a veszteségfedezéshez illetve a veszteség elkerüléséhez, vagy pedig összességében meghaladja a bank kockázattal súlyozott teljes eszközállományának 2 %-át ⁽³⁾.
56. Az életképesség helyreállításához szükséges intézkedések időzítése figyelembe veszi az érintett bank sajátos helyzetét, valamint a bankszektor általános helyzetét, anélkül, hogy indokolatlanul késleltetné a szükséges kiigazításokat.
57. Ami a harmadik feltételt illeti, a verseny támogatás által okozott torzulása alapján meg kell vizsgálni a szükséges kompenzációs intézkedések mértékét. Ez magában foglalhatja nyereséges tevékenységi területek vagy leányvállalatok csökkentését vagy értékesítését, vagy a kereskedelmi terjeszkedés korlátozására szolgáló magatartási korlátok bevezetését.

⁽¹⁾ Emellett – amennyiben alkalmazandó – biztosítani kell a pénzüzetek feltőkésítése a jelenlegi pénzügyi válságban: a támogatás szükséges minimális szintre történő korlátozása és az indokolatlan versenytorzulás kiküszöbölését célzó biztosítékok című bizottsági közlemény (40) bekezdésében rögzített kritériumoknak való megfelelést is.

⁽²⁾ Azon bankok esetében, amelyekkel szemben korábban nyújtott állami támogatás következtében fennáll a szerkezetátalakítási terv összeállítására vonatkozó követelmény, a tervnek kellőképpen figyelembe kell vennie az új támogatást és a szerkezetátalakítástól a rendes felszámolásig minden lehetséges elemet.

⁽³⁾ E bekezdés alkalmazásában nem kell figyelembe venni a jóváhagyott hitelgarancia-programban való részvételt, amennyiben veszteség fedezése céljából nem került sor garancia lehívására.

58. Szükségesnek tekintik a kompenzációs intézkedéseket, ha a kedvezményezett bank nem teljesíti az 5. szakaszban rögzített feltételeket, nevezetesen a közzétételre, az értékelésre, az árazásra és az osztott teherviselésre vonatkozó követelményeket.
59. A Bizottság a támogatás által okozott versenytorzulásra vonatkozó értékelés eredményének függvényében értékeli a szükséges kompenzációs intézkedések hatókörét, különösen az alábbi tényezők alapján: a támogatás teljes összege, beleértve a garanciából és a feltőkésítési intézkedésekből származó támogatást is, az intézkedésből részesülő értékvesztett eszközök volumene; az eszközökből származó veszteség aránya; a bank általános stabilitása; az átvett eszközök kockázati profilja; a bank kockázatkezelésének minősége; a fizetőképességi mutató szintje támogatás nélkül; a kedvezményezett bank piaci pozíciója és a bank piaci tevékenységének folytatása miatti versenytorzulás; valamint a támogatás hatása a bankszektor szerkezetére.

7. ZÁRÓ RENDELKEZÉS

60. A Bizottság 2009. február 25-től alkalmazza e közleményt, attól a naptól, amikor annak tartalmáról elvi megállapodást hozott, tekintettel a pénzügyi és gazdasági helyzetre, amely azonnali cselekvést igényelt.
-

I. MELLÉKLET

Eurorendszer-útmutató bankok számára az eszközök támogatására vonatkozó intézkedésekről

Az eurorendszer hét alapvető azonosított a banki eszközök támogatására vonatkozó intézkedésekkel kapcsolatban:

1. *az intézmények támogathatósága*, a részvétel önkéntes, túlzott igénylés esetén lehetőség szerint elsőbbséget kapnak azok az intézmények, amelyek nagy mennyiségű értékvesztett eszközzel rendelkeznek;
2. a támogatható eszközök viszonylag széles körű *értelmezése*;
3. a *támogatható eszközök átlátható értékelése*, amelynek a tagállamok által elfogadott megközelítéseken és közös kritériumokon kell alapulnia. E megközelítések és kritériumok független külső szakértők véleményén alapulnak és olyan modelleket használnak, amelyek mikroszintű adatokat alkalmaznak a várható veszteség gazdasági értékének és valószínűségének kiszámításánál, valamint eszközspecifikus marzsokat alkalmaznak az eszköz könyv szerinti értékének kiszámításánál akkor, ha a piaci érték megállapítása különös nehézséget okoz, vagy akkor, ha a helyzet gyors fellépést igényel;
4. a kormány költségeinek csökkentése érdekében valamennyi intézkedési program szükséges eleme a megfelelő mértékű *kockázatmegosztás*, amely megfelelő ösztönzést és egyenlő feltételeket biztosít a résztvevő intézményeknek;
5. kellően hosszú időtartamú eszköz-támogatási programok, amelyeknél az *időtartam* lehetőleg a támogatható eszközök futamidő-struktúrájának felel meg;
6. *az intézmény vezetése*, amelyet az üzleti elvek alapján kell folytatni, és a jól meghatározott kilépési stratégiával rendelkező programokat kell előnyben részesíteni; valamint
7. az állami támogatási programok mérhető *feltételhez kötöttsége*, mint például a kereskedelmi feltételek szerinti hitelfolyósítás folytatására vállalt kötelezettség annak érdekében, hogy megfelelően ki tudják elégíteni a keresletet.

II. MELLÉKLET

A különböző eszközátvételi megközelítések és a „rossz bank”-megoldás alkalmazásával kapcsolatos tapasztalatok az Egyesült Államokban, Svédországban, Franciaországban, Olaszországban, Németországban Svájcban és a Cseh Köztársaságban**I. Lehetséges megközelítések**

Elvben két átfogó megközelítés alkalmazása merülhet fel az átvételi intézkedések tárgyát képező eszközök kezelése során:

1. az értékvesztett és a jó eszközök szétválasztása egy bankon vagy a bankszektor egészén belül. E megközelítés többféle változata is lehetséges. Minden egyes bank számára létre lehetne hozni eszközkezelő vállalkozást (rossz bank vagy kockázatlefedésre létrehozott intézmény), így az értékvesztett eszközöket átvinné egy külön jogi személy, a kezelést továbbra is a támogatásra szoruló bank vagy egy külön jogi személy végzi, a lehetséges veszteség pedig megoszlik a jó bank és az állam között. Az állam ennek alternatívájaként önálló intézményt (amelyet gyakran aggregátor banknak neveznek) is létrehozhat, amely felvásárolná az egyes bankoktól vagy a bankszektor egészétől az értékvesztett eszközöket, ezáltal pedig lehetővé tenné a bankoknak, hogy az eszközeik kockázatának terhe nélkül visszatérhessenek a normál hitelezési magatartásukhoz. E megközelítés esetében sor kerülhetne előzetes államosításra is, azaz az állam a jó és a rossz eszközök szétválasztása előtt átvinné az irányítást a szektor néhány vagy összes bankja felett;
2. eszközbiztosítási rendszer, amelyben a bankok megtartanák mérlegükben az értékvesztett eszközöket, de az állam kártalanítaná őket a veszteségekkel szemben. Eszközbiztosítás esetén az értékvesztett eszközök a bankok mérlegében maradnak, az állam pedig kártalanítást nyújt a veszteség egy részével vagy egészével szemben. Az eszközbiztosításhoz kapcsolódó, specifikus problémát jelent a heterogén és az összetett eszközök biztosítási díjának meghatározása, amelynek elvben a biztosított eszközök értékelési és kockázati jellemzőinek kombinációján kellene alapulnia. Szintén probléma, hogy a biztosítási rendszerek működtetését nehezíti az, ha a biztosított eszközök számos bankban találhatók, ahelyett, hogy kevés nagybankban koncentrálnának. Végezetül, az a tény, hogy a biztosított eszközök továbbra is a bankok mérlegében szerepelnek, érdekonfliktusokat teremthet, és megszünteti a jó bank és a rossz eszközök egyértelmű elhatárolásából származó fontos pszichológiai hatást.

II. A „rossz bank”-módszerre vonatkozó tapasztalatok

Az Egyesült Államokban 1989-ben hozták létre a Resolution Trust Corporation-t (RTC) állami tulajdonú eszközkezelő vállalkozásként. Az RTC feladata volt, hogy az 1989-1992 közötti takaré- és hitelszövetkezeti válság (Savings and Loan válság) következményeképpen az Office of Thrift Supervision által fizetéképtelenné nyilvánított takaré- és hitelszövetkezetek eszközeit felszámolja (elsősorban az ingatlanbefektetésekkel kapcsolatos eszközöket, ideértve a jelzáloghiteleket is). Az RTC átvette a korábbi Federal Home Loan Bank Board biztosítási feladatait is. 1989-től 1995 közepéig a Resolution Trust Corporation 747 esetben összesen 394 milliárd USD értékű eszközzel rendelkező takaré- és hitelszövetkezetet zárt be vagy talált más megoldást. 1995-ben feladatait a Federal Deposit Insurance Corporation (Szövetségi Betétbiztosító) részét képező Savings Association Insurance Fund vette át. Az adófizetők költségeit 1995-ös dollárárfolyamon összesen 124 milliárd USD-re becsülték.

Az RTC úgynevezett tőkepartnerségi programokkal (equity partnership program) dolgozott. Valamennyi partnerségben részt vett egy magánbefektető, amely részleges érdekeltséget szerzett egy eszközcsoporthoz. Mivel az RTC megtartotta érdekeltségét az eszközportfóliókban, maga is részesedett a portfólióbefektetők által realizált hatalmas hozamokból. Ezenfelül a tőkepartnerség lehetővé tette, hogy egyrészt az RTC részesedjen a magánbefektetői partnerek vezetési és felszámolási erőfeszítéseinek hasznából, másrészt azt, hogy az ösztönzőket a megbízó/vállalkozó kapcsolatban lehetséges meghaladó módon hangolják össze. A tőkepartnerség a következő formákat veheti fel: többszörös befektetési alap (multiple investment fund – korlátozott és szelektív partnerség, meghatározatlan eszközportfólió), N- és S-sorozatú jelzálogkezelő alap (N-series and S-series Mortgage Trusts – versenyképes ajánlatok meghatározott eszközportfólióra), földalap (a földtulajdon hosszú távú fellendüléséből és fejlesztéséből származó nyereségre számítva), valamint JDC-partnerség (általános partner választása „szépségverseny”-alapon (beauty contest) nem biztosított vagy kérdéses értékű kintlévőségekre).

Svédországban két banki eszközkezelő vállalkozást (*Securum* és *Retriva*) hoztak létre, hogy az 1992–1993-as pénzügyi válság megoldása keretében azok kezeljék a pénzügyi intézmények befagyott hiteleit. A támogatásra szoruló bank eszközzeit „jó” és „rossz” eszközökre bontották, majd a rossz eszközöket átvitték az egyik eszközkezelő vállalkozáshoz, többnyire a *Securum*-hoz. A svéd program egyik fontos eleme, hogy kényszerítette a bankokat a várt hitelvesztés teljes összegének közzétételére, valamint arra, hogy reális értékeket rendeljenek az ingatlanokhoz és egyéb eszközökhöz. Ezzel kapcsolatban a pénzügyi felügyeleti hatóság szigorította a várható hitelvesztés meghatározására és az ingatlanértékelésre vonatkozó szabályokat. A támogatásért folyamodó bankok ingatlanulajdonának egységes felmérése érdekében a hatóság létrehozott egy ingatlanszakértőkből álló értékelő bizottságot. Az átvilágítás alatt álló eszközökhöz rendelt alacsony piaci érték alapján határozták meg a minimum eszközértéket. Mivel a piaci résztvevők nem számoltak azzal, hogy az árak a szint alá

kerülnének, tovább folyt a kereskedés ⁽¹⁾. A két bankieszköz-kezelő vállalkozás hosszú távon sikeresnek bizonyult, mivel a pénzügyi rendszer támogatására fordított költségvetési kiadások nagyjából megegyeztek a bankieszköz-kezelő vállalkozások által felszámolt eszköztulajdonból befolyt bevételekkel.

Franciaországban az 1990-es években korlátlan állami garanciával biztosított állami szervet hoztak létre a Credit Lyonnais rossz eszközeinek hosszú távú felszámolására. A rossz bank a Credit Lyonnais-tól felvett hitelből finanszírozta az eszközvásárlást, így a Credit Lyonnais-nak nem kellett veszteségeket jegyeznie az eszközökön, és a kockázattal súlyozott eszközöknek megfelelő értékű tőkét szabadíthatott fel, mivel a rossz banknak nyújtott hitel az állami kezességvállalás fényében 0 %-os kockázatsúlyozást igényelt. A Bizottság szerkezetátalakítási támogatásként jóváhagyta a rossz bank létrehozását. A modellt többek között az jellemezte, hogy a jó és a rossz bankot egyértelműen szétválasztotta az érdekkonfliktusok elkerülése érdekében, valamint egy jobb megtérülést biztosító záradékot (better fortunes clause) iktatott be a jó bank nyeresége vonatkozásában az állam hasznára. Néhány év elteltével a bankot sikeresen privatizálták. Az a tény azonban, hogy az eszközöket könyv szerinti értéken vezették át a rossz bankba, megvédte a részvényeseket attól, hogy felelősséget kelljen vállalniuk a veszteségekért, és hosszú távon jelentős költségekkel járt az állam számára.

Pár évvel később Olaszországban a Banco di Napolit osztották fel jó és rossz bankra azután, hogy az akkori részvényesek átvállalták a veszteségeket, és az államkincstár a szükséges mértékű újratőkésítést hajtott végre a banki üzletmenet folyamatoságának biztosítására. A Banco di Napoli az államkincstár kezességvállalása mellett a központi bank által támogatott hitelből finanszírozta a diszkontált, azonban továbbra is értékesített eszközök rossz bank általi megvásárlását. Az így megisztított bankot egy évvel később privatizálták. A banki tőke biztosításán túl sem a Credit Lyonnais, sem a Banco di Napoli rossz eszközeinek felvásárlása nem járt azonnali költségvetési kiadással az államkincstár számára.

Németország a tartományi bankok (Landesbanken) rossz eszközeinek kezeléséhez a rossz bank-módszer egyik könnyített formáját választotta nemrégiben. A SachsenLB ügyben a kedvezményezett folyamatosan működő vállalkozásként értékesítették azután, hogy mintegy 17,5 milliárd EUR értékű rossz eszközt kihelyeztek egy különleges célú gazdasági egységbe, amely a papírokat azok lejártáig birtokolja. A korábbi tulajdonos Szászország a névérték mintegy 17 %-áig kezességet vállalt a veszteségekért. Stresszteszt elvégzése után ezt tekintették a lehetséges veszteség abszolút maximumának (az alapértéket mindössze 2 %-ra becsülték). Az új tulajdonos átvette a legtöbb refinanszírozást, és fedezte a fennmaradó kockázatot. A támogatás legalacsonyabb szükséges összegét a legrosszabb esetben körülbelül 4 %-ra becsülték. A WestLB ügyben 23 milliárd EUR összegű eszközportfóliót vezettek át egy különleges célú gazdasági egységbe, amelyhez 5 milliárd EUR értékben nyújtottak állami garanciát az esetleges veszteségek fedezésére, valamint a mérlegnek az eszközérték IFRS szerinti módosításától való védelmére. Ez lehetővé tette a WestLB számára, hogy mérlegében ne tüntesse fel az eszközök piaci ingadozását. 0,5 %-nyi kezességvállalási díjat fizettek az államnak. A kockázatlefedésre létrehozott intézmény állami támogatásnak minősül, és még mindig működik.

Svájcban a kormány új alapot hozott létre, az UBS ebbe vezette át az értékesített eszközök portfólióját, amelynek értékét előzetesen harmadik fél becsülte fel. Svájc – UBS-részvényekre váltható értékpapír formájában, az alap finanszírozásának biztosítására – tőkeinjekciót nyújtott az UBS-nek, amelyet az azonnal leírt és átvitt az alapba. Az alap finanszírozásának fennmaradó részletét a Svájci Nemzeti Bank nyújtotta hitelből fedezték.

Az 1990-es évek végén a cseh bankok nagyon enyhe feltételek mellett nyújtottak hitelt vállalkozásoknak. Mindez nagy kárt okozott nekik, így az 1990-es évek végén a kormány pénzügyi segítségére szorultak. Az egészséges bankszektor megeremtése érdekében nagyarányú mérlegtisztításra került sor.

1991 februárjában a cseh kormány konszolidációs bankot (Konsolidační banka, KOB) hozott létre a bankszektorban 1991 előtt felhalmozódott rossz hitelek – mint például a központi tervgazdaságból megörökölt, elsősorban a szovjet blokkon belüli kereskedelemhez kapcsolódó hitelek – átvételére. 2001 szeptemberében a konszolidációs bank ügynökséggé alakult, és átvállalta az „új innovatív” hiteleket is (különösen az úgynevezett privatizációs hiteleket, a befagyott hiteleket és a csalárd hiteleket).

1991-től kezdődően először a nagybankokat szabadították meg a rossz hitelektől, majd 1994-től a hangsúly a kisebb bankokra helyeződött át. A Kreditní banka 1996. augusztusi csődje, majd az Agrobanka ezt követő részleges „ostroma” megerhelte a cseh bankrendszert. Az érintett programok következtében 1995-ben és – az Agrobanka engedélyének visszavonása miatt – 1998-ban átmenetileg megnőtt az állami tulajdon aránya a bankokban. Összességében az állami banktulajdon aránya az 1994-es 29 %-ról 1995 végére 32 %-ra nőtt.

Ezenfelül a kis bankok támogatásának céljával 1997-ben stabilizációs programot hagytak jóvá. A program lényege, hogy a rossz minőségű eszközöket a résztvevő bankok tőkéjének 110 %-áig terjedő likviditással pótolták azáltal, hogy ezen eszközöket megvásárolta a bankoktól a Česká finanční neví különleges társaság, hogy 5–7 év múlva a bankok maradványértéken vásárolják vissza az eszközöket. Hat bank csatlakozott a programhoz, de ötöt kizártak, mivel nem teljesítette a kritériumokat; ezt követően e bankok kiléptek a piacról. A stabilizációs program tehát sikertelen volt, ezért leállították.

⁽¹⁾ Ez éles ellentétben áll a japán gyakorlattal, amely túl magas árakat határozott meg a „rossz” eszközökre, ezáltal pedig körülbelül egy évtizedre befagyasztotta az ingatlanpiacot.

1998 végéig 63 bankengedélyt bocsátottak ki (ezek közül 60-at 1994 vége előtt). 2000 szeptemberének végén 41 bank és külföldi bankfiók maradt versenyben, ezek közül 16 különleges státuszban (8 felszámolás alatt, 8 ellen pedig csődeljárást folytattak), 4 összefonódott más bankkal, egy külföldi bank engedélyét pedig visszavonták, mivel nem kezdte meg tevékenységét. A 41 fennmaradó intézmény (köztük a CKA) közül 15 belföldi, 27 pedig külföldi irányítás alatt áll, ideértve a külföldi leányvállalatokat és fiókokat is.

2000 májusában hatályba lépett a csődeljárásról és elszámolásról szóló módosított törvény, valamint a nyilvános árverésekről szóló törvény. E két törvény céljai közé tartozott a csődeljárások felgyorsítása és a hitelezők és adósok jogai közötti egyensúly megteremtése azáltal, hogy egyrészt lehetővé tették szakosodott cégek és jogi személyek számára, hogy csődeljárásban vagyonkezelőként lépjenek fel, másrészt lehetőséget teremtettek arra, hogy bíróságon kívüli vitarendezés céljával tárgyalásokat folytassanak.

III. MELLÉKLET

A támogatható eszközök kategóriáinak (kosarainak) meghatározása, valamint az értékvesztett eszközök és a bank teljes üzleti tevékenységének teljes körű közzététele**I. A támogatható eszközök kategóriáinak (kosarainak) meghatározása**

A bankok értékvesztett pénzügyi eszközeinek kategóriáihoz rendelt meghatározásoknak az alábbi területeken már használatos kategóriákra épülő közös nevezőként kell szolgálniuk:

1. megfontolt jelentéstétel és értékelés (Basel 3-as pillér = a tőkekövetelményekről szóló irányelv XII. melléklete; FINREP és COREP);
2. pénzügyi jelentéstétel és értékelés (az IAS 39 és különösen az IFRS 7);
3. szakosodott *ad hoc* jelentéstétel a hitelválsággal kapcsolatban: IMF-, FSF-, Roubini- és CEBS-jelentések az átláthatóságról.

Az eszközkosarak meghatározásakor a jelenlegi jelentéstételi és értékelési kategóriák közös nevezőjének használata az alábbiakat eredményezi:

1. elkerülhető, hogy a bankokat újabb jelentéstétel terhelje;
2. lehetővé teszi az egyes bankok értékvesztett eszköz-kosarának a Közösség általi és globális becsléseken alapuló értékelését (ami fontos lehet a gazdasági érték egy bizonyos időpontban történő meghatározásához); valamint
3. objektív (ellenőrzött) kiindulási pontot szolgáltat az értékvesztett eszközök értékeléséhez.

A fentiek figyelembevételével a Bizottság javasolja, hogy a gazdasági érték és az értékvesztett eszközök átvételének meghatározásánál az alábbi pénzügyieszköz-kosarak szolgáljanak kiindulópontul:

1. táblázat

I. Strukturált finanszírozás/értékpapírosított termékek						
	A termék típusa	Számviteli kategória	A program értékelési alapja			Megjegyzések
			Piaci érték	Gazdasági érték	Átvételi érték	
1	RMBS	FVPL/AFS (*)				További szétválasztás az alábbiak szerint: földrajzi terület, részletek kora, minősítés, másodlagos (subprime) vagy Alt-A vonatkozás, egyéb fedezet, érettség/évjárat, értékcsökkenés és -leírás
2	CMBS	FVPL/AFS				
3	CDO	FVPL/AFS				
4	ABS	FVPL/AFS				
5	Vállalati hitel	FVPL/AFS				
6	Egyéb hitelek	FVPL/AFS				
Összesen						
II. Nem értékpapírosított hitelek						
	A termék típusa	Számviteli kategória	A program értékelési alapja			Megjegyzések
			Költség (**)	Gazdasági érték	Átvételi érték	
7	Vállalati	HTM/L&R (*)	Költség (**)			További szétválasztás az alábbiak szerint: földrajzi terület, partnerkockázat, hitelkockázat-mérséklés (fedezetek) és lejáratú struktúrák; értékcsökkenés és -leírás
8	Lakáscélú	HTM/L&R	Költség			
9	Egyéb személyi	HTM/L&R	Költség			
Összesen						

(*) FVPL = a nyereséggel vagy veszteséggel szembeni valós érték (fair value through profit and loss) = kereskedési portfólió + valós érték opció; AFS = értékesíthető (available for sale), HTM = lejáratig tartott (held to maturity), L&R = hitelek és követelések (loans and receivables).

(**) A költség a hitelek értékvesztéssel csökkentett könyv szerinti értékét jelenti.

II. Az értékvesztett eszközök és a kapcsolódó üzleti tevékenységek teljes körű közzététele

Az 1. táblázatban bemutatott eszközkosarak alapján egy banknak az eszközátvételi intézkedéssel érintett értékvesztett eszközeivel kapcsolatos információt részletesebben, az 1. táblázat „Megjegyzés” rovatában javasoltak szerint kell megjelentíteni.

Az európai bankfelügyelők bizottsága (CEBS) által megfigyelt, a piaci zavarok sújtotta tevékenységek közzétételének bevált gyakorlatai⁽¹⁾ alapján az értékvesztett eszközökhöz kapcsolódó banki tevékenységekre vonatkozó, az 5.1. szakaszban említett életképesség-vizsgálat részét képező tájékoztatást az alábbiak alapján lehetne megszerezni:

2. táblázat

A CEBS által megfigyelt bevált gyakorlatok	Senior Supervisors Group (SSG): A bevált gyakorlatok közzététele
Üzleti modell – Az üzleti modell (azaz a tevékenység megkezdésének indokai és az értékteremtési folyamathoz való hozzájárulás), valamint az adott esetben (pl. a válság eredményeként) végrehajtott módosítások ismertetése. – Stratégiák, célkitűzések ismertetése. – A tevékenységek fontosságának és az üzletre kifejtett hatásuknak az ismertetése (beleértve a mennyiségi kifejtést). – A tevékenységek ismertetése, ennek részeként az eszközök, működésük, valamint a termékek/beruházások által teljesítendő kritériumok leírása. – Az intézmény szerepének és érintettségének, azaz a kötelezettségvállalásoknak és a kötelezettségeknek az ismertetése	– Tevékenységek (SPE) (*). – A kockázat természete (szponzor, likviditást, illetve hitelminőség-javítást biztosító) (SPE). – A politika minőségiismertetése (LF)
Kockázatok és kockázatkezelés – A tevékenységekkel és eszközökkel összefüggő kockázatok jellegének és mértékének ismertetése. – A tevékenységek szempontjából releváns kockázatkezelési gyakorlatok ismertetése, valamint az ezek kezelésére hozott korrekatív intézkedésekben megállapított hiányosságok leírása. – A mostani válság kapcsán különleges figyelmet kell fordítani a likviditási kockázatokra	
A válság hatása az eredményekre – Az eredmények minőségi és mennyiségi ismertetése, különös tekintettel – adott esetben – az eredményt befolyásoló veszteségekre és leírásokra. – A leírások/veszteségek részletes ismertetése a válság által érintett termékek és eszközök típusai szerint (CMBS, RMBS, CDO, ABS és LBO, különböző kritériumok alapján tovább bontva). – Az okok és a mutatók hatásért felelős tényezők ismertetése. – A i. (releváns) időszakok közötti hatások, valamint ii. a válság előtti és utáni eredménykimutatások összehasonlítása. – A realizált és nem realizált összegekkel való csökkentés közötti különbségtétel. – A válság által a cég részvényeinek árára gyakorolt hatás ismertetése. – A maximális veszteségi kockázat ismertetése és annak leírása, hogy a piaci zavar további súlyosbodása, illetve a piaci fellendülés milyen hatással lenne az intézmények helyzetére. – A saját kötelezettségek hozamkülönbség-mozgásai által az eredményekre gyakorolt hatás ismertetése, valamint az e hatás meghatározására alkalmazott módszerek leírása	– A kockázat változása a kezdeti időszaktól, ideértve az értékesítést és a leírásokat (CMB/LF)

⁽¹⁾ Forrás: CEBS report on banks' transparency on activities and products affected by the recent market turmoil (A CEBS jelentése a banki tevékenységek átláthatóságáról és a jelenlegi piaci zavarok sújtotta termékekről), 2008. június 18.

Kockázati szintek és típusok

- A fennálló kockázatok névértéke (vagy amortizált bekerülési értéke) és valós értéke.
 - Tájékoztatás a hitelkockázati fedezetekről (pl. hitel-nemteljesítési csereügyletek révén) és a kockázatokra gyakorolt hatásokról.
 - Tájékoztatás a termékek számáról
 - A kockázat részletes közzététele az alábbiak szerinti bontásban:
 - a részletek kora szerinti szintezés,
 - a hitelminőség szintjei (pl. minősítés, beruházási fokozat, évjáratok),
 - földrajzi származás,
 - hogy a kockázatokat kibocsátották, konzerválták, raktározták vagy megvásárolták-e,
 - termékjellemzők: pl. minősítés, a másodlagos jelzálogkölcsönök aránya, leszámítolási kamatláb, kapcsolódási pontok, szpred, finanszírozás,
 - a fedezet jellemzői: pl. évjárat, hitelfedezeti ráták, zálogjog-információ, a fedezet súlyozott átlagos élettartama, az előlegfizetés gyorsaságára vonatkozó feltevések, várt hitelvesztesség.
 - A kockázatok mozgása a vonatkozó jelentéstételi időszakok között és ennek okai (értékesítés, rendelkezésre állás, vásárlás stb.).
 - A nem konszolidált (vagy a válság folyamán felismert) kockázatok ismertetése és okaik.
 - A szakosodott biztosítók kockázata és a biztosított eszközök minősége:
 - a biztosított kockázatok és a megvásárolt hitelkockázati fedezetek névértéke (vagy amortizált bekerülési értéke),
 - a fennálló kockázatok és a kapcsolódó hitelkockázati fedezet valós értéke,
 - a leírások és veszteségek összege, realizált és nem realizált összegekre bontva,
 - a kockázatok minősítés vagy partner szerinti bontása
- A cég mérete kontra a teljes kockázat (SPE/CDO).
 - Biztosítók: típus, részletek, hitelminősítés, iparág, földrajzi elhelyezkedés, átlagos lejárat, évjárat (SPE/CDO/CMB/LF).
 - Fedezetek, beleértve a szakosodott biztosítók és egyéb partnerek kockázatát (CDO). A fedezeti partnerek hitelképessége (CDO).
 - Továbbértékesített jelzáloghitelek, RMBS, derivatívák, egyéb (O).
 - A hitelminőség részletei (például hitelminősítés, hitelfedezeti ráták, teljesítménymérők) (O).
 - A kockázat változása a kezdeti időszaktól, ideértve az értékesítést és a leírásokat (CMB/LF).
 - A konszolidált és nem konszolidált cégek közötti különbségtétel. A konszolidálás oka (adott esetben) (SPE).
 - Finanszírozott kockázat és finanszírozatlan kötelezettségvállalások (LF)

Számviteli politikák és értékelési kérdések

- Az ügyletek és a strukturált termékek számviteli célok szerinti osztályozása, valamint a megfelelő számviteli kezelés.
 - Az SPE-k és egyéb cégek (pl. VIE-k) konszolidációja, valamint ezek hozzárendelése a másodlagos jelzálogválság által érintett strukturált termékekhez.
 - A pénzügyi eszközök valós értékeinek részletes közzététele:
 - valós értékkel rendelkező pénzügyi eszközök,
 - valósérték-hierarchia (minden, a valósérték-hierarchia különböző szintjein valós értéken mért kockázat ismertetése, valamint a pénz- és származékos pénzügyi eszközök közötti bontás, és a különböző szintek közötti mozgások közzététele),
 - az első nap nyereségének kezelése (beleértve a mennyiségi információkat),
 - a valósérték-opció alkalmazása (az alkalmazási feltételeket is beleértve), valamint a vonatkozó összegek (megfelelően részletezve).
 - A pénzügyi eszközök értékeléséhez alkalmazott modellező technikák közzététele, valamint a következők ismertetése:
 - a modellező technikák és a hozzájuk tartozó eszközök leírása,
 - az értékelési folyamatok leírása (beleértve a modellek alapját képező feltételezések és az inputtényezők részletes ismertetését),
 - a modellkockázat illusztrálására alkalmazott módosítások típusai, valamint egyéb értékelési bizonytalanságok,
 - a valós értékek érzékenysége, valamint
 - stresszhelyzetek
- Értékelési metodológiák és elsődleges mozgatók. (CDO).
 - Hitelértékelési módosítások konkrét partnerek esetében (CDO).
 - Az értékelés érzékenysége a fő feltevések és adatok változására (CDO)

Egyéb közzétételi kérdések

- A közzétételi politikák ismertetése, valamint a közzététel és a pénzügyi jelentés-tétel alapelveinek leírása

A bemutatás kérdései

- Az intézmény egy bizonyos tevékenységben való részvételének megértéséhez szükséges információkat lehetőség szerint egy helyen kell közzétenni.
- Amennyiben az információkat különböző helyeken vagy forrásokon helyezték el, egyértelmű hivatkozásokat kell megadni annak érdekében, hogy az érdeklődő olvasó megtalálja a különböző részeket.
- Az ismertető tájékoztatókat a lehető legnagyobb mértékben ki kell egészíteni bemutató táblázatokkal és az érthetőséget segítő áttekintésekkel.
- Az intézményeknek biztosítaniuk kell, hogy a bonyolult pénzügyi eszközök és ügyletek leírásánál alkalmazott terminológiát érthető és megfelelő magyarázat egészítse ki

(*) Az SSG-jelentésben mindegyik elem egy konkrét SPE-re vagy azok egészére utal, ezek a következők: SPE (különleges célú gazdálkodó szervezet), LF (Leveraged Financ, finanszírozás-áttétel), CMB (Commercial Mortgage-Backed Securities, kereskedelmi jelzálog-fedezettű értékpapírok), O (Other sub-prime and Alt-A Exposures, egyéb subprime és Alt-A kockázatok), CDO (Collateralised Debt Obligations, biztosítékalapú hitelkötelezettségek).

IV. MELLÉKLET

Értékelési és árazási alapelvek és folyamatok

I. Értékelési módszertan és eljárások

Az eszközátvételi intézkedésekhez az eszközöket a III. mellékletben található 1. és 2. szemléltető táblázat szerint kell osztályozni.

A jelen közlemény értelmében vett tényleges gazdasági érték meghatározása során (lásd az 5.5. szakaszt) a megfigyelhető piaci adatok, valamint a jövőbeli pénzforgalomra vonatkozó realiztikus és óvatos feltevésekre kell alapozni.

A támogatható eszközökre alkalmazandó értékelési módszerről közösségi szinten kell megállapodni; a módszer az egyes érintett eszközök vagy eszközosarak alapján változhat. Amennyiben lehetséges, az eszközt élete során a piachoz viszonyítva rendszeres időközönként újra kell értékelni.

A múltban több értékelési opciót is alkalmaztak több-kevesebb sikerrel. Azon eszközkategóriáknál, amelyek piaci értéke ésszerűen biztos, hasznosnak bizonyultak az egyszerű, fordított aukciós eljárások. E megközelítéssel azonban nem sikerült a bonyolultabb eszközök értékelése az Egyesült Államokban. A kifinomultabb aukciós eljárások jobban megfelelnek azokban az esetekben, ahol a piaci érték bizonytalanabb, és ahol az egyes eszközök árának meghatározásához pontosabb módszerre van szükség. E módszerek sajnos nem túl egyszerűek. Az összetett eszközökre alkalmazható modellalapú számítások kínáltak alternatíva azzal a hátránnyal jár, hogy nagymértékben a feltevéseinktől függ ⁽¹⁾.

Egységes fedezetértékelési marzs alkalmazása valamennyi összetett eszközre általánosságban egyszerűsíti ugyan az értékelési folyamatot, ugyanakkor az egyes eszközök pontatlanabb árazásához vezet. A központi bankok jelentős tapasztalattal rendelkeznek a refinanszírozási biztosíték lehetséges kritériumait és paramétereit illetően: ez hasznos referenciát jelenthet.

Bármelyik modellt válasszuk is, az értékelési folyamat során, különösen pedig a jövőbeli veszteségek valószínűségének értékelésekor szigorú stressztesztet kellene végezni egy elhúzódó globális recesszió lehetőségét véve alapul.

Az értékelésnek nemzetközileg elismert szabványokra és viszonyítási számokra kell épülnie. A közösségi szinten elfogadott és a tagállamok által következetesen végrehajtott közös értékelési módszertan nagyban enyhítené az egyenlő feltételek biztosításával kapcsolatos, az eltérő értékelési rendszerek esetleges jelentős következményeiből eredő aggályokat. Az eszközátvételi intézkedések tagállamok által benyújtott értékelési módszereinek vizsgálata során a Bizottság elvben értékelési szakemberekből álló testületekkel konzultál ⁽²⁾.

II. Az állami támogatás árazása az értékelés alapján

Különbséget kell tenni az eszközök értékelése és egy támogatási intézkedés árazása között. A megállapított jelenlegi piaci érték vagy a „tényleges gazdasági érték” alapján végrehajtott vásárlás vagy biztosítás, amely a lejáratig tartandó értékpapírok alapján a jövőbeli pénzforgalomra vonatkozó előrejelzéseken alapul, a gyakorlatban gyakran meghaladja a kedvezményezett bankok jelenlegi teherviselési kapacitását ⁽³⁾. Az árazási célkitűzésnek a megállapított tényleges gazdasági értékhez legközelebbi átvételi értéken kell alapulnia. A tényleges gazdasági értéken alapuló árazást úgy foghatjuk fel, mint a jelenlegi, bizonyos piacok romlásához vagy összeomlásához vezető válságfeltételek fűtötte piaci zavarok ellensúlyozását szolgáló tényezőt, amely ugyanakkor előnyös a jelenlegi piaci értékhez és az állami támogatáshoz képest. Minél nagyobb az átvételi érték és a tényleges gazdasági érték közötti eltérés, azaz a támogatási összeg, annál nagyobb szükség van az idő múlásával megfelelő árazást biztosító korrekciós intézkedésekre (például jobb megtérülést biztosító rendelkezés), valamint nagyszabású szerkezetátalakításra. Szigorúbban kellene meghatározni az értékelési eredménytől megengedhető eltérés mértékét azon eszközök esetében, amelyek értéke megbízható piaci adatok alapján határozható meg, mint a kötött piaci eszközöknél. A fenti elvek nemteljesítése egyértelműen a messzemenő szerkezetátalakítás és kompenzációs intézkedések, illetve a rendes felszámolás szükségességét jelzi.

Az eszközátvétel árazásakor minden esetben be kell kalkulálni az államnak nyújtott ellentételezést, amely kellő figyelemmel van a tényleges gazdasági érték meghatározásakor becsült jövőbeli veszteségeket meghaladó veszteségek kockázata, valamint a tényleges gazdasági értéket meghaladó átvételi értékéből eredő bármely egyéb kockázatra.

Az ilyen ellentételezés nyújtható az eszközök átvételi értékének a tényleges gazdasági érték alatti, a kockázat megfelelő ellensúlyozását arányos emelkedés formájában, vagy a kezességvállalási díj megfelelő módosítása révén biztosító meghatározása révén.

⁽¹⁾ Mindenesetre az aukció csak homogén eszközkategóriák esetében lehetséges, és csak akkor, ha elegendő számú potenciális eladó áll rendelkezésre. Ezenfelül tartalékárát kellene előírni az állam érdekeinek biztosítására, valamint visszakövetelési mechanizmust kellene létrehozni arra az esetre, ha a végleges veszteség meghaladja a tartalékárát, ezáltal biztosítva a kedvezményezett bank elegendő mértékű részvételét. Az ilyen jellegű mechanizmusok értékeléséhez egyrészt összehasonlításokat, másrészt stresszteszteteket kell végezni alternatív kezességvállalási/vásárlási rendszerek között annak érdekében, hogy garantáljuk az átfogó pénzügyi egyenértékűséget.

⁽²⁾ A Bizottság ezen értékelési szakemberekből álló csoportok véleményét ahhoz hasonlóan fogja felhasználni, ahogyan más állami támogatási eljárások esetében jár el, amikor külső szakutadást vehet igénybe.

⁽³⁾ Lásd az 5.2. szakaszt.

A célul kitűzött hozam meghatározásánál kiindulhatnak a feltőkésítési intézkedéseknél elvárt ellentételezésből, ami a javasolt eszköztárvétel tőkehatásának mértékével egyezik meg. Ennek összhangban kell állnia a pénzüzetek feltőkésítése a jelenlegi pénzügyi válságban: a támogatás szükséges minimális szintre történő korlátozása és az indokolatlan versenytorzulás kiküszöbölését célzó biztosítékokról szóló bizottsági közleménnyel, ugyanakkor figyelembe kell vennie az eszköztárvételi intézkedések sajátos elemeit, különösen azt a tényt, hogy a tőkeinjekciónál nagyobb kockázattal járnak ⁽¹⁾.

Az árazási rendszerbe bekerülhetnek a banki részvényekre szóló opciós utalványok is, az eszközöknek megfelelő értékben (amelynek eredményeképpen a magasabb ár kifizetése magasabb tőkerészesedéshez vezetne). Egy ilyen árazási modell lehetne az eszközvásárlási forgatókönyv, amikor az opciós utalványok akkor kerülnek vissza a bankhoz, ha a rossz bank eladja az eszközöket, és azok elérték a célul kitűzött hozamot. Ha az eszközök hozama elmarad a várttól, a banknak készpénzben kellene kifizetnie a különbséget annak érdekében, hogy elérjék a célul kitűzött hozamot. Ha a bank nem fizet készpénzben, a tagállam a célul kitűzött hozam elérése érdekében eladja az opciós utalványokat.

Eszközgarancia esetén a kezességvállalási díjat részvények formájában fizethetnék, amelyre a célul kitűzött hozamnak megfelelő, rögzített halmozódó kamatot fizetnének. Amennyiben a garanciát lehívják, a tagállam a garancia értékének megfelelő összegű részvényt vásárolhatna az opciós utalványokkal.

Valamennyi árazási rendszernek biztosítania kell, hogy a kedvezményezett bankok átfogó hozzájárulása a szükséges minimumra korlátozza az állami beavatkozás nettó értékét.

⁽¹⁾ Eszközgarancia esetén azt is figyelembe kellene vennie, hogy a feltőkésítési intézkedésekkel ellentétben itt nem biztosítanak likviditást.

V. MELLÉKLET

Állami támogatási eljárás

Az eszközátvételi intézkedéseket bejelentő tagállamoknak átfogó és részletes információt kell szolgáltatniuk a Bizottság felé az e közleményben meghatározott állami támogatási szabályok szerinti állami támogatási intézkedések értékeléséhez szükséges valamennyi elemről ⁽¹⁾. Ideértendő az értékelési módszertan, valamint a független szakértő bevonásával történő végrehajtás részletes ismertetése is ⁽²⁾. A Bizottság hat hónapra hagyja jóvá az intézkedést. A jóváhagyás feltétele a kötelezettségvállalás arra, hogy valamennyi kedvezményezett intézmény vonatkozásában szerkezetátalakítási tervet vagy életképesség-elemzést nyújtanak be az eszközátvételi programhoz való csatlakozásukat követő három hónapon belül.

Ha egy tagállam valamely banknak egyedi intézkedés vagy jóváhagyott eszközátvételi program formájában támogatást nyújt, akkor a tagállamnak legkésőbb a szerkezetátalakítási tervvel vagy az életképesség-vizsgálattal kapcsolatos egyedi bejelentés időpontjában be kell nyújtania a Bizottsághoz az érintett eszközökkel kapcsolatos részletes információt, az egyedi támogatás nyújtásakor végzett értékelés eredményét, valamint az átvételi intézkedés által érintett eszközök értékvesztésének közzétételére vonatkozó, hitelesített és érvényesített eredményeket ⁽³⁾. A lehető leghamarabb be kell nyújtani a bank tevékenységének és mérlegének teljes felülvizsgálati adatait: ez lehetővé teszi, hogy már jóval a szerkezetátalakítási terv hivatalos bemutatása előtt megkezdődhessen a szerkezetátalakítás jellegére és mértékére vonatkozó vita azzal a céllal, hogy felgyorsítsa e folyamatot, valamint a lehető leghamarabb egyértelmű feltételeket és jogbiztonságot teremtsen.

Azon bankok esetében, amelyek már részesednek más állami támogatási forrásból (legyen az jóváhagyott kezességvállalás, eszközcsere, tőkésítési program vagy egyedi intézkedés), az eszközátvételi rendszer keretében nyújtott bármely támogatást előbb be kell jelenteni a jelenlegi jelentéstételi kötelezettségek keretében. Ez lehetővé teszi a Bizottság számára, hogy képet alkothasson az egyedi támogatás kedvezményezettjének nyújtott többféle állami támogatásról, és jobban felbecsülhesse a korábbi intézkedések hatékonyságát, valamint a tagállam által küldött átfogó értékelésben ismertetett hozzájárulást.

A Bizottság a tervezett szerkezetátalakítás és korrekciós intézkedések fényében újraértékeli az ideiglenesen jóváhagyott támogatást ⁽⁴⁾, és új határozatban foglal állást annak hat hónapnál további összeegyeztethetőségéről.

A tagállamok hathavonta jelentést készítenek a Bizottságnak az eszközátvételi programok működéséről és a banki szerkezetátalakítási tervek teljesítéséről. Amennyiben a tagállam a bankjainak nyújtott egyéb támogatásokról már jelentést köteles készíteni, akkor azt a jelentést kell kiegészítenie az eszközátvételi intézkedésekhez és a banki szerkezetátalakítási tervekhez kapcsolódó, szükséges információkkal.

⁽¹⁾ Ajánlott a bejelentés előtti kapcsolatfelvétel.

⁽²⁾ Lásd az 5.5. szakaszt és a IV. mellékletet.

⁽³⁾ Mellékelni kell a felügyeleti hatóság vezetőjétől származó, a részletes eredményeket hitelesítő levelet.

⁽⁴⁾ A tagállamok és a Bizottság munkájának megkönnyítése céljából a Bizottság készen áll arra, hogy a hasonló szerkezetátalakítási/felszámolási tervekről szóló értesítéseket csoportosan vizsgálja. Előfordulhat, hogy a Bizottság úgy ítéli meg, hogy nem kell benyújtani tervet egy intézmény egyszerű felszámolása esetén, vagy ha az intézmény elhanyagolható méretű.

Bejelentett összefonódás engedélyezése
(Ügyszám COMP/M.5364 – Iberia/Vueling/Clickair)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2009/C 72/02)

2009. január 9-én a Bizottság határozott, hogy engedélyezi a fentebb említett összefonódást, és a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánítja. E határozat a 139/2004/EK tanácsi rendelet 6. cikkének (1) bekezdésén alapul, összefüggésben a 6. cikk (2) bekezdésével. A határozat teljes szövege kizárólag spanyolul érhető el, és azután teszik közzé, miután az üzleti titkokat tartalmazó részeket eltávolították a határozat szövegéből. Elérhető lesz:

- az Európa versenypolitikai weboldalon (<http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/>). Ez az oldal lehetőséget kínál arra, hogy az egyedi fúziós döntések társaság, ügyszám, dátum és ágazati tagolás szerint kereshetők legyenek,
 - elektronikusan az EUR-Lex honlapon az alábbi hivatkozási szám alatt: 32009M5364. Az EUR-Lex on-line hozzáférést biztosít az európai jogi anyagokhoz (<http://eur-lex.europa.eu>).
-

IV

(Tájékoztatások)

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL ÉS SZERVEITŐL
SZÁRMAZÓ TÁJÉKOZTATÁSOK

BIZOTTSÁG

Euro-átváltási árfolyamok ⁽¹⁾

2009. március 25.

(2009/C 72/03)

1 euro =

Pénznem	Átváltási árfolyam	Pénznem	Átváltási árfolyam
USD USA dollár	1,3494	AUD Ausztrál dollár	1,9310
JPY Japán yen	132,24	CAD Kanadai dollár	1,6598
DKK Dán korona	7,4486	HKD Hongkongi dollár	10,4580
GBP Angol font	0,92425	NZD Új-zélandi dollár	2,3847
SEK Svéd korona	10,9565	SGD Szingapúri dollár	2,0376
CHF Svájci frank	1,5230	KRW Dél-Koreai won	1 837,68
ISK Izlandi korona		ZAR Dél-Afrikai rand	12,8317
NOK Norvég korona	8,7275	CNY Kínai renminbi	9,2176
BGN Bulgár leva	1,9558	HRK Horvát kuna	7,4750
CZK Cseh korona	27,290	IDR Indonéz rúpia	15 754,25
EEK Észt korona	15,6466	MYR Maláj ringgit	4,8956
HUF Magyar forint	300,22	PHP Fülöp-szigeteki peso	64,880
LTL Litván litász/lita	3,4528	RUB Orosz rubel	45,4110
LVL Lett lats	0,7095	THB Thaiföldi baht	47,890
PLN Lengyel zloty	4,5600	BRL Brazil real	3,0442
RON Román lej	4,2811	MXN Mexikói peso	19,3909
TRY Török líra	2,2433	INR Indiai rúpia	68,3740

⁽¹⁾ Forrás: Az Európai Központi Bank (ECB) átváltási árfolyama.

TAGÁLLAMOKTÓL SZÁRMAZÓ TÁJÉKOZTATÁSOK

A 2092/91/EGK RENDELET 15. CIKKÉBEN ELŐÍRT FELÜGYELETÉRT FELELŐS SZERVEK VAGY ÁLLAMI HATÓSÁGOK JEGYZÉKE

(2009/C 72/04)

A mezőgazdasági termékek ökológiai termesztéséről, valamint a mezőgazdasági termékeken és élelmiszereken erre utaló jelölésekről szóló, 1991. június 24-i 2092/91/EGK tanácsi rendelet 9. cikke előírja, hogy a tagállamok állítsanak fel egy felügyeleti rendszert, amelyet egy vagy több kijelölt felügyelő hatóság és/vagy jóváhagyott magán felügyelő szerv működtet.

A rendelet 15. cikke utolsó albekezdésének rendelkezései szerint a tagállamoktól származó információk alapján 2008-ben frissített jelenlegi kommunikációs jegyzékek tartalmazzák az egyes tagállamokban működésbe lépett rendszereket, valamint a felügyeletre jóváhagyott szerveket és/vagy hatóságokat.

Az egyes tagállamokban működésbe lépett rendszereket az alábbiak szerint jelölik a „megjegyzések” oszlopban:

A: Jóváhagyott magán felügyelő szervek rendszere

B: Kijelölt állami felügyelő hatóság(ok) rendszere

C: Egy kijelölt állami felügyelő hatóság és jóváhagyott magán felügyelő szervek rendszere

1998. január óta az Európai Unióban a jóváhagyott felügyelő szervezeteknek teljesíteni kell az EN 45011 szabvány feltételeiben meghatározott követelményeket (2092/91/EGK rendelet 9. cikkének (10) bekezdése).

A jegyzék tartalmazza az EGT-hez tartozó nem EGK országok által felügyeletre jóváhagyott szerveket és/vagy hatóságokat.

Ausztria és Spanyolország

Ausztriában és Spanyolországban a szervek egyes konkrét tartományokra/autonóm közösségekre korlátozzák tevékenységüket.

A „megjegyzések” oszlopban az alábbi kódokat használták az egyes tartományokra/autonóm közösségekre.

Ausztria		Baleárok	BA
Karintia	K	Kanári-szigetek	CA
Alsó-Ausztria	N	Kantábria	CN
Felső-Ausztria	O	Kasztília-La Mancha	CM
Salzburg	S	Kasztília és León	CL
Stájerország	ST	Katalónia	CT
Tirol	T	Extremadura	EX
Bécs	W	Galícia	GA
Burgenland	B	Rioja	RI
Vorarlberg	V	Madrid	MA
Spanyolország		Murcia	MU
Andalúzia	AN	Navarra	NA
Aragónia	AR	Baszkföld	VAS
Asztúria	AS	Valencia	VA

Tagállamok és kódok	Felügyelő hatóság(ok) vagy szerv(ek)	Megjegyzések
AUSZTRIA		A. rendszer
AT-N-01-BIO	Austria Bio Garantie Königsbrunnerstrasse 8 A-2202 Enzersfeld Tel: +43 2262 67 22 12 Fax: +43 22 62 67 41 43 E-mail: nw@abg.at Website: www.abg.at	N, B, K, O, S, ST, T, V, W
AT-O-01-BIO	BIOS — Biokontrollservice Österreich Feyregg 39 A-4552 Wartberg Tel: +43 7587 7178 Fax: +43 7587 71 78-11 E-mail: office@bios-kontrolle.at Website: www.bios-kontrolle.at	O, B, K, N, S, ST, T, V, W
AT-O-02-BIO	LACON GmbH Linzerstrasse 2 A-4150 Rohrbach Tel: +43 7289 40977 Fax: +43 7289 40977-4 E-mail: office@lacon-institut.at Website: www.lacon-institut.at	O, B, K, N, S, ST, T, V, W
AT-O-04-BIO	GfRS Gesellschaft für Ressourcenschutz mbH Prinzenstraße 4 D-37073 Göttingen Tel: +49 551 58657 Fax: +49 551 58774 E-mail: postmaster@gfrs.de Website: www.gfrs.de	O, B, K, S, ST, T
AT-S-01-BIO	SLK GesmbH Maria-Cebotari-Strasse 3 A-5020 Salzburg Tel: +43 (0)662 649483 14 or +43 (0)662 649483 11 Fax: +43 662 649 483 19 E-mail: office@slk.at Website: www.slk.at	S, B, K, N, O, ST, T, V, W
AT-T-01-BIO	Kontrollservice BIKO Tirol Wilhelm — Greil — Straße 9 A-6020 Innsbruck Tel: +43 (0)59292-3100 or +43 (0)59292 3101 Fax: +43 059292-3199 E-mail: office@biko.at Website: www.biko.at	T, K, N, O, S, V, W
AT-W-01-BIO	LVA Blaasstrasse 29 A-1190 Wien Tel: +43 (0)1 3688555 541 or +43 (0)1 3688555 12 Fax: +43 1 368 85 55-20 E-mail: cs@lva.co.at or bio@lva.at Website: www.lva.co.at	W, B, K, N, O, S, ST, T, V
AT-W-02-BIO	SGS Austria Controll — Co. GesmbH Diefenbachgasse 35 A-1150 Wien Tel: +43 (0)1 5122567 154 or +43 (0)1 5122567 0 Fax: +43 (0)1 5122567 9 E-mail: sgs.austria@sgs.com Website: www.at.sgs.com	W, B, K, N, O, S, ST, T, V

Tagállamok és kódok	Felügyelő hatóság(ok) vagy szerv(ek)	Megjegyzések
BELGIUM		A. rendszer
BE-BIO-01	CERTISYS Av. de l'Escrime 85 Schermlaan B-1150 Bruxelles — Brussel Bureaux: Chemin de la Haute Baudecet 1 B-1457 Walhain Tel: +32 (0) 81 60 03 77 Fax: +32 (0) 81 60 03 13 E-mail: info@certisys.eu Website: www.certisys.eu	
BE-BIO-02	INTEGRA bvba, afdeling BLIK Statiestraat 164 B-2600 Berchem Tel: +32 (0)3 287 37 60 Fax: +32 (0)3 287 37 61 E-mail: info@integra-bvba.be Website: www.integra-bvba.be	
BULGÁRIA		A. rendszer
BG-02	BALKAN BIOCERT Ltd 13, Christo G. Danov Str. BG-4000 Plovdiv Tel: +359 32 625 888 Fax: +359 32 625 818 E-mail: gm@balkanbiocert.com Website: www.balkanbiocert.com	
BG-03	QC I INTERNATIONAL SERVICES S.P.A. 23, Vasil Aprilov Blvd., floor 3 BG-4000 Plovdiv Tel/Fax: +359 32 649 228 E-mail: office@qci.bg Website: qci.bg	
BG-04	CERES — Certification of Environmental Standards Ltd. 15, Ivan Gechov Blvd. BG-1431 Sofia Tel/Fax: +359 29530264 E-mail: bioxm_bg@yahoo.com Website: www.ceres-cert.com	
BG-05	LACON Ltd 17, Prolet Str. BG-5140 Lyaskovetz Tel/Fax: +359 619/231 87 E-mail: laconbg@gmail.com E-mail: b_cert@yahoo.co.uk Website: www.b-cert.com	
BG-06	BCS Öko-Garantie Ltd 15, Ivailo Str. BG-1606 Sofia Tel: + 359 29880276 Fax: +359 29880259 E-mail: bulgaria@bcs-oeko.com Website: www.bcs-oeko.com	
BG-07	Control Union Certifications Ltd 40, Graf Ignatiev Str. BG-9000 Varna Tel: + 359 52/66 55 903 Fax: + 359 52/600 453 E-mail: sales@fidelitas.bg Website: www.controlunion.com	

Tagállamok és kódok	Felügyelő hatóság(ok) vagy szerv(ek)	Megjegyzések
CIPRUS		A. rendszer
CY-BIO-001	LACON LTD Archbishop Kyprianos 53 2059 Strovolos Cyprus Tel: +35 722499640 Fax: +35 722499643 E-mail: laconcy@cytanet.com.cy	
CY-BIO-002	BIOCERT (CYPRUS) LTD Olympias 12 1070 Lefkosia Cyprus Tel: +35 722766446 Fax: +35 722375069	
CSEH KÖZTÁRSASÁG		A. rendszer
CZ-BIO-KEZ-01	KEZ o.p.s. Poděbradova 909 CZ-53701 Chrudim Tel: +420 469 622 249 Fax: +420 469 625 027 E-mail: kez@kez.cz Website: www.kez.cz	
CZ-BIO-ABCERT-02	ABCERT AG, organizační složka Lidická 40 CZ-602 00 Brno Tel: +420 545 215 899 Fax: +420 545 217 876 E-mail: info@abcert.cz Website: www.abcert.cz	
CZ-BIOKONT-03	BIOKONT CZ, s r.o. Měřická 34 CZ-62100 Brno Tel: +420 545 225 565 Fax: +420 547 225 565 E-mail: slavik@biokont.cz Website: www.biokont.cz	
DÁNIA		B. rendszer
DK-Ø-50	Plantedirektoratet Skovbrynet 20 DK-2800 Lyngby Tel: +45 45 26 36 00 Fax: +45 45 26 36 19 E-mail: pdir@pdir.dk	
DK-Ø-1	Fødevareregion Nord Kontrolafdeling Aalborg Sofiendalsvej 90 DK-9200 Aalborg SV. Tel: +45 7227 5000 Fax: +45 7227 5003 E-mail: kontr.aalborg.nord@fvst.dk	
DK-Ø-2	Fødevareregion Nord Kontrolafdeling Viborg Klostermarken 16 DK-8800 Viborg Tel: +45 7227 5000 Fax: +45 7227 5007 E-mail: kontr.viborg.nord@fvst.dk	

Tagállamok és kódok	Felügyelő hatóság(ok) vagy szerv(ek)	Megjegyzések
DK-Ø-3	Fødevareregion Nord Kontrolafdeling Herning Rosenholmsvej 15, Tjørring DK-7400 Herning Tel: +45 7227 5000 Fax: +45 7227 5005 E-mail: kontr.herning.nord@fvst.dk	
DK-Ø-4	Fødevareregion Nord Kontrolafdeling Århus Sønderskovvej 5 DK-8520 Lystrup Tel: +45 7227 5000 Fax: +45 7227 5001 E-mail: kontr.aarhus.nord@fvst.dk	
DK-Ø-5	Fødevareregion Syd Kontrolafdeling Vejle Tysklandsvej 7 DK-7100 Vejle Tel: +45 7227 5500 Fax: +45 7227 5501 E-mail: kontr.vejle.syd@fvst.dk	
DK-Ø-6	Fødevareregion Syd Kontrolafdeling Esbjerg Høgevej 25 DK-6705 Esbjerg Ø. Tel: +45 7227 5500 Fax: +45 7227 5601 E-mail: kontr.esbjerg.syd@fvst.dk	
DK-Ø-7	Fødevareregion Syd Kontrolafdeling Haderslev Ole Rømersvej 30 DK-6100 Haderslev Tel: +45 7227 5500 Fax: +45 7227 5701 E-mail: kontr.haderslev.syd@fvst.dk	
DK-Ø-8	Fødevareregion Syd Kontrolafdeling Odense Lille Tornbjerg Vej 30 DK-5220 Odense SØ. Tel: +45 7227 5500 Fax: +45 7227 5801 E-mail: kontr.odense.syd@fvst.dk	
DK-Ø-9	Fødevareregion Øst Kontrolafdeling Ringsted Søndervang 4 DK-4100 Ringsted Tel: +45 7227 6000 Fax: +45 7227 6101 E-mail: kontr.ringsted.oest@fvst.dk	
DK-Ø-10	Fødevareregion Øst Kontrolafdeling Rødovre Fjeldhammervej 15 DK-2610 Rødovre Tel: +45 7227 6000 Fax: +45 7227 6399 E-mail: kontr.roedovre.oest@fvst.dk	
ÉSZTORSZÁG		B. rendszer
EE-VTA	Veterinary and Food Board Väike-Paala 3 EE-11415 Tallinn Tel: +372 605 1710 Fax: +372 621 1441 E-mail: vet@vet.agri.ee Website: www.vet.agri.ee	VFB az import-engedélyezé- sért és előkészítésért felelős felügyelő hatóság

Tagállamok és kódok	Felügyelő hatóság(ok) vagy szerv(ek)	Megjegyzések
EE-TTI	Plant Production Inspectorate Teaduse 2, Saku 75501 Harjumaa Tel: +372 6712 602 Fax: +372 6712 604 E-mail: plant@plant.agri.ee Website: www.plant.agri.ee	PPI a termelésért felelős felügyelő hatóság
FINNORSZÁG		B. rendszer
FI-A-001	Uudenmaan työvoima- ja elinkeinokeskus Elintarviketurvallisuusvirasto Evira (The Finnish Food Safety Authority Evira) Mustialankatu 3 FIN-00790 Helsinki Tel: +358 20 772 003 Fax: +358 20 772 4350 E-mail: kirjaamo@evira.fi Website: www.evira.fi	
FI-A-002	Varsinais-Suomen työvoima- ja elinkeinokeskus As above	
FI-A-003	Satakunnan työvoima- ja elinkeinokeskus As above	
FI-A-004	Hämeen työvoima- ja elinkeinokeskus As above	
FI-A-005	Pirkanmaan työvoima- ja elinkeinokeskus As above	
FI-A-006	Kaakkois-Suomen työvoima- ja elinkeinokeskus As above	
FI-A-007	Etelä-Savon työvoima- ja elinkeinokeskus As above	
FI-A-008	Pohjois-Savon työvoima- ja elinkeinokeskus As above	
FI-A-009	Pohjois-Karjalan työvoima- ja elinkeinokeskus As above	
FI-A-010	Keski-Suomen työvoima- ja elinkeinokeskus As above	
FI-A-011	Etelä-Pohjanmaan työvoima- ja elinkeinokeskus As above	
FI-A-012	Pohjanmaan työvoima- ja elinkeinokeskus As above	
FI-A-013	Pohjois-Pohjanmaan työvoima- ja elinkeinokeskus As above	
FI-A-014	Kainuun työvoima- ja elinkeinokeskus As above	
FI-A-015	Lapin työvoima- ja elinkeinokeskus As above	
FI-B	Elintarviketurvallisuusvirasto Evira As above	
FI-C	Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto P.O. Box 210 FIN-00531 Helsinki Tel: +358-9-772 920 Fax: +358-9-7729 2498 E-mail: kirjaamo@valvira.fi Website: www.valvira.fi	
FI-D	Ålands landskapsregering PB 1060 FIN-22111 Mariehamn, Åland Tel: +358 18 250 00 Fax: +358-18-192 40 E-mail: registrator@regeringen.ax Website: www.regeringen.ax	

Tagállamok és kódok	Felügyelő hatóság(ok) vagy szerv(ek)	Megjegyzések
FRANCIAORSZÁG		A. rendszer
FR-BIO 01	ECOCERT S.A.S. B.P. 47 F-32600 L'Isle Jourdain Tel: +33 (0)5 62 07 34 24 Fax: +33 (0)5 62 07 11 67 E-mail: info@ecocert.com Website: www.ecocert.fr	
FR-AB 06	ULASE SAS B.P. 68 F-26270 Lorient sur Drôme Tel: +33 (0)4 75 61 13 05 Fax: +33 (0)4 75 85 62 12 E-mail: info@ulase.fr Website: www.ulase.fr	
FR-BIO 07	AGROCERT 4, rue Albert Gary F-47200 Marmande Tel: +33 (0)5 53 20 93 04 Fax: +33 (0)5 53 20 92 41 E-mail: agrocert@agrocert.fr	
FR-BIO 09	ACLAVE 56, rue Roger Salengro F-85013 LA-ROCHE-SUR-YON CEDEX Tel: +33(0)2 51 05 14 92 Fax: +33 (0)2 51 36 84 63 E-mail: accueil@aclave.asso.fr Website: www.aclave.asso.fr	
FR-BIO 10	QUALITÉ FRANCE S.A.S. * Immeuble le Guillaumet 60, av. du G ^{al} de Gaulle F-92046 PARIS la DÉFENSE CEDEX Tel: +33 (0)1 41 97 00 74 Fax: +33 (0)1 41 97 08 32 E-mail: bio@fr.bureauveritas.com Website: www.qualite-france.com * ZAC ATALANTE CHAMPEAUX 1, rue Maillard de la Gournerie CS 63901 F-35039 RENNES CEDEX * ZA CHAMPGRAND B.P. 68 F-26270 LORIENT-SUR-DRÔME	
FR-BIO 11	SGS ICS S.A.S. 191, avenue Aristide Briand F-94237 CACHAN CEDEX Tel: +33(0)1 41 24 83 04 Fax: +33 (0)1 41 24 89 96 E-mail: fr.certification@sgs.com Website: www.fr.sgs.com	
NÉMETORSZÁG		A. rendszer
DE-001-Öko-Kontrollstelle	BCS Öko-Garantie GmbH Control System Peter Grosch Cimbernstraße 21 D-90402 Nürnberg Tel: +49 (0)911 424390 Fax: +49 (0)911 492239 E-mail: info@bcs-oeko.de Website: www.bcs-oeko.de	

Tagállamok és kódok	Felügyelő hatóság(ok) vagy szerv(ek)	Megjegyzések
DE-003-Öko-Kontrollstelle	Lacon GmbH Privatinstitut für Qualitätssicherung und Zertifizierung ökologisch erzeugter Lebensmittel Brünnlesweg 19 D-77654 Offenburg Tel: +49 (0)781 91937 30 Fax: +49 (0)781 91937 50 E-mail: lacon@lacon-institut.com Website: www.lacon-institut.com	
DE-005-Öko-Kontrollstelle	IMO GmbH Institut für Marktökologie GmbH Obere Laube 51-53 D-78462 Konstanz Tel: +49 (0)7531/81301-0 Fax: +49 (0)7531/81301-29 E-mail: imod@imo.ch Website: www.imo.ch	
DE-006-Öko-Kontrollstelle	ABCERT GmbH Kontrollstelle für ökologisch erzeugte Lebensmittel Martinstraße 42-44 D-73728 Esslingen Tel: +49 (0)711 351792-0 Fax: +49 (0)711 351792-200 E-mail: info@abcert.de Website: www.abcert.de	
DE-007-Öko-Kontrollstelle	Prüfverein Verarbeitung Ökologische Landbauprodukte e.V. Vorholzstraße 36 D-76137 Karlsruhe Tel: +49(0)721 35239-20 Fax: +49(0)721 35239-09 E-mail: kontakt@pruefverein.de Website: www.pruefverein.de	
DE-009-Öko-Kontrollstelle	LC Landwirtschafts-Consulting GmbH Am Kamp 15-17 D-24768 Rendsburg Tel: +49 (0)4331 33630 0 Fax: +49 (0)4331 33630 12 Website: www.lc-kiel.de	
DE-012-Öko-Kontrollstelle	AGRECO R.F. Göderz GmbH Mündener Straße 19 D-37218 Witzenhausen Tel: +49 (0)5542 4044 Fax: +49 (0)5542 6540 E-mail: info@agrecogmbh.de Website: www.agrecogmbh.de	
DE-013-Öko-Kontrollstelle	QC & I Gesellschaft für Kontrolle und Zertifizierung von Qualitätssicherungssystemen GmbH Geschäftsstelle: Tiergartenstraße 32 D-54595 Prüm/ Eifel Tel: +49 (0)6551 147641 Fax: +49 (0)6551 147645 Sitz der Gesellschaft: Gleuelerstraße 286 D-50935 Köln E-mail: qci.koeln@qci.de Website: www.qci.de	
DE-021-Öko-Kontrollstelle	Grünstempel Ökoprüfstelle e.V. EU Kontrollstelle für ökologische Erzeugung und Verarbei- tung landwirtschaftlicher Produkte Windmühlenbreite 25d D-39164 Wanzleben Tel: +49 (0)39209 46696 Fax: +49 (0)39209 60596 E-mail: info@gruenstempel.de Website: www.gruenstempel.de	

Tagállamok és kódok	Felügyelő hatóság(ok) vagy szerv(ek)	Megjegyzések
DE-022-Öko-Kontrollstelle	Kontrollverein ökologischer Landbau e.V. Vorholzstraße 36 D-76137 Karlsruhe Tel: +49 (0)721 35239-10 Fax: +49 (0)721 35239-09 E-mail: kontakt@kontrollverein.de Website: www.kontrollverein.de	
DE-024-Öko-Kontrollstelle	Ecocert Deutschland GmbH Güterbahnhofstr.10 D-37154 Northeim Tel: +49 (0)5551 908430 Fax: +49 (0)5551 9084380 E-mail: info-deutschland@ecocert.com	
DE-026-Öko-Kontrollstelle	Certification Services International CSI GmbH Flughafendamm 9a D-28199 Bremen Tel: +49 (0)421 5977322 or (0)421 594770 Fax: +49 (0)421 594771 E-mail: info@csicert.com Website: www.csicert.com	
DE-032-Öko-Kontrollstelle	Kontrollstelle für ökologischen Landbau GmbH Dorfstraße 11 D-07646 Tissa Tel: +49 (0)36428 60934 (Office Stadtroda) Fax: +49 (0)36428 13852 Tel/Fax: +49 (0)36428 62743 (Office Tissa) E-mail: kontrollstelle@t-online.de	
DE-034-Öko-Kontrollstelle	Fachverein für Öko-Kontrolle e.V. Plauerhäger Straße16 D-19395 Karow Tel: +49 (0)38738 70755 Fax: +49 (0)38738 70756 E-mail: info@fachverein.de Website: www.fachverein.de	
DE-037-Öko-Kontrollstelle	ÖKOP Zertifizierungs GmbH Schlesische Straße 17 d D-94315 Straubing Tel: +49 (0)9421 703075 Fax: +49 (0)9421 703074 E-mail: biokontrollstelle@oekop.de Website: www.oekop.de	
DE-039-Öko-Kontrollstelle	GfRS Gesellschaft für Ressourcenschutz GmbH Prinzenstraße 4 D-37073 Göttingen Tel: +49 (0)551 5865 Fax: +49 (0)551 58774 E-mail: postmaster@gfrs.de Website: www.gfrs.de	
DE-043-Öko-Kontrollstelle	Agro-Öko-Consult Berlin GmbH Dorotheastraße 30 D-10318 Berlin Tel: +49 (0)30 54782352 Fax: +49 (0)30 54782309 E-mail: aoec@aoec.de Website: www.aoec.de	
DE-044-Öko-Kontrollstelle	Ars Probata GmbH Möllendorffstraße 49 D-10367 Berlin Tel: +49 (0)30/47004632 Fax: +49 (0)30/47004633 E-mail: ars-probata@ars-probata.de Website: www.ars-probata.de	

Tagállamok és kódok	Felügyelő hatóság(ok) vagy szerv(ek)	Megjegyzések
DE-060-Öko-Kontrollstelle	QAL Gesellschaft für Qualitätssicherung in der Agrar und Lebensmittelwirtschaft GmbH Am Branden 6b D-85256 Vierkirchen Tel: +49 (0)8139 8027-0 Fax: +49 (0)8139 8027-50 E-mail: info@qal-gmbh.de Website: www.qal-gmbh.de	
DE-061-Öko-Kontrollstelle	LAB — Landwirtschaftliche Beratung der Agrarverbände Brandenburg GmbH Chausseestraße 2 D-03058 Groß Gaglow Tel: +49 (0)355 541465 Fax: +49 (0)355 541466 E-mail: labgmbh.cottbus@t-online.de	
DE-063-Öko-Kontrollstelle	Öko-kontrollstelle der TÜV Nord Cert GmbH Langemarckstraße 20 D-45141 Essen Tel: +49 (0)2 01 825 3404 Fax: +49 (0)2 01 825 3290 E-mail: oeko-kontrollstelle@tuev-nord.de Website: www.tuev-nord.de	
DE-064-Öko-Kontrollstelle	ABC GmbH Agrar- Beratungs- und Controll GmbH An der Hessenhalle 1 D-36304 Alsfeld Tel: +49 (0)6631/78490 Fax: +49 (0)6631/78495 E-mail: zwick@abcg-alsfeld.de	
GÖRÖGORSZÁG		A. rendszer
EL-01-BIO	DIO 38, Aristotelous str. GR-10433 Athens Tel: +30 210 8224384 Fax: +30 210 8218117 E-mail: info@dionet.gr Website: www.dionet.gr	
EL-02-BIO	PHYSIOLOGIKI Ltd 24, N. Plastira str. GR-59300 Alexandria Imathias Tel: +30 23330 24440 Fax: +30 23330 24440 E-mail: fysicert@acn.gr	
EL-03-BIO	BIOELLAS S.A. 11 B, Kodringtonos str. GR-10434 Athens Tel: +30 210 8211940/8211707 Fax: +30 210 8211015 E-mail: info@bio-hellas.gr Website: www.bio-hellas.gr	
EL-04-BIO	QWAYS DIADROMES PIOTITAS A.E. 8, Demokratias str. GR-15127 Melissia Athens Tel: +30 210 6130070/6136326 Fax: +30 210 6136071 E-mail: info@qways.gr Website: www.qways.gr	
EL-05-BIO	A CERT European Organisation for Certification 2, Telou str. GR-54638 Thessaloniki Tel: +30 2310 210777/210417 Fax: +30 2310 219824/210417 E-mail: info@a-cert.org Website: www.a-cert.org	

Tagállamok és kódok	Felügyelő hatóság(ok) vagy szerv(ek)	Megjegyzések
EL-06-BIO	IRIS — A. HATZIDAKI & Co E.E. I. Marneli 13 & Zotou GR-71305 Heraklion, Crete Tel: +30 2810 360715-7 Fax: +30 2810 360718 E-mail: info@irisbio.gr	
EL-07-BIO	PRASINOS ELEGCHOS — GREEN CONTROL 10th km on the Veria-Skydra road Kopano-Stenimacho district P.O.Box 50 GR-59035 Tel: +30 23320 6438 Fax: +30 23320 43509 E-mail: greencontrol@hol.gr Website: www.greencontrol.gr	
EL-08-BIO	GEOTECHNIKO ERGASTIRIO SA Paleochori Administrative Department Plateos Municipality GR-59300 Imathia Tel: +30 23320 64387 Fax: +30 23320 43509 E-mail: info@bio-geolab.gr Website: www.bio-geolab.gr	
MAGYARORSZÁG		A. rendszer
HU-ÖKO-01	Biokontroll Hungária Nonprofit Kft. Margit krt. 1. III/16-17. H-1027 Budapest Tel: +36 1 336 11 22 Fax: +36 1 315 11 23 E-mail: info@biokontroll.hu E-mail: biokontroll@biokontroll.hu Website: www.biokontroll.hu	
HU-ÖKO-02	Hungária Öko Garancia Kft. Miklós tér 1. H-1033 Budapest Tel: +36 1 336 0533 Fax: +36 1 336 0534 E-mail: info@okogarancia.hu Website: www.okogarancia.hu	
ÍRORSZÁG		A. rendszer
IRL-OIB1	Demeter Standards Ltd Watergarten Thomastown Co. Kilkenny Ireland Tel: +353 56 7754214 Fax: +353 56 7754214 E-mail: bdaai@indigo.ie Website: www.demeter.net	
IRL-OIB2	Irish Organic Farmers and Growers Association Ltd Main Street Newtownforbes Co. Longford Ireland Tel: +353 43 42495 Fax: +353 43 42496 E-mail: iofga@eircom.net Website: www.irishorganic.ie	

Tagállamok és kódok	Felügyelő hatóság(ok) vagy szerv(ek)	Megjegyzések
IRL-OIB3	Organic Trust Ltd 2 Vernon Avenue Clontarf Dublin 3 Ireland Tel: +353 1 8530271 Fax: +353 1 8530271 E-mail: organic@iol.ie Website: www.organic-trust.org	
OLASZORSZÁG		A. rendszer
IT-ASS	Suolo & Salute srl Via Paolo Borsellino, 12/B I-61032 Fano (PU) Tel: +39 0721 860543 Fax: +39 0721 860543 E-mail: info@suoloesalute.it Website: www.suoloesalute.it	
IT-ICA	ICEA — Istituto per la Certificazione Etica e Ambientale Strada Maggiore, 29 I-40125 Bologna Tel: +39 051 272986 Fax: +39 051 232011 E-mail: icea@icea.info Website: www.icea.info	
IT-IMC	Istituto Mediterraneo di Certificazione srl — IMC Via Carlo Pisacane, 32 I-60019 Senigallia (AN) Tel: +39 071 7928725 or 7930179 Fax: +39 071 7910043 E-mail: imcert@imcert.it Website: www.imcert.it	
IT-BAC	Bioagricert srl Via dei Macabracchia, 8 I-40033 Casalecchio Di Reno (BO) Tel: +39 051562158 Fax: +39 051564294 E-mail: info@bioagricert.org Website: www.bioagricert.org	
IT-CPB	CCPB S.r.l. via Jacopo Barozzi 8 I-40126 Bologna Tel: +39 051 254688 or 6089811 Fax: +39 051 254842 E-mail: ccpb@ccpb.it Website: www.ccpb.it	
IT-CDX	CODEX srl Via Duca degli Abruzzi, 41 I-95048 Scordia (CT) Tel: +39 095 650716/634 Fax: +39 095 650356 E-mail: codex@codexsrl.it Website: www.codexsrl.it	
IT-QCI	QC & I International Services s.a.s. Villa Parigini Località Basciano Monteriggioni I-53035 Siena Tel: +39 (0)577 327234 Fax: +39 (0)577 329907 E-mail: lettera@qci.it Website: www.qci.it	

Tagállamok és kódok	Felügyelő hatóság(ok) vagy szerv(ek)	Megjegyzések
IT-ECO	Ecocert Italia S.r.l. Corso delle Province 60 I-95127 Catania Tel: +39 095 442746 or 433071 Fax: +39 095 505094 E-mail: info@ecocertitalia.it Website: www.ecocertitalia.it	
IT-BSI	BIOS srl Via Monte Grappa 37/C I-36063 Marostica (VI) Tel: +39 0424 471125 Fax: +39 0424 476947 E-mail: info@certbios.it Website: www.certbios.it	
IT-ECS	ECS — Ecosystem International Certificazioni s.r.l. Via Monte San Michele 49 I-73100 Lecce Tel: +39 0832 318433 Fax: +39 0832 315845 E-mail: info@ecosystem-srl.com Website: www.ecosystem-srl.com	
IT-BZO	BIOZOO srl Via Chironi 9 I-07100 SASSARI Tel: +39 079 276537 Fax: +39 178 2247626 E-mail: info@biozoo.org Website: www.biozoo.org	
IT-ABC	ABC Fratelli Bartolomeo società semplice via Roma, 45 Grumo Appula I-70025 Bari Tel: +39 080 3839578 Fax: +39 080 3839578 E-mail: abc.italia@libero.it Website: www.abcitalia.org	
IT-ANC	ANCCP S.r.l via Rombon 11 I-20134 MILANO Tel: +39 02 2104071 Fax: +39 02 210407218 E-mail: anccp@anccp.it Website: www.anccp.it	
IT-SDL	Sidel S.p.a. via Larga, 34/2 I-40138 BOLOGNA Tel: +39 051 6026611 Fax: +39 051 6012227 E-mail: sidel@sidelitalia.it Website: www.sideitalia.it	
IT-CTQ	Certiquality S.r.l. Via Gaetano Giardino 4 I-20123 Milano Tel: +39 02 8069171 Fax: +39 02 86465295 E-mail: certiquality@certiquality.it Website: www.certiquality.it	
IT-BZ-BZT	ABCERT GmbH Martinstrasse 42-44 D-73728 Esslingen Tel: +49 (0) 711 351792-0 Fax: +49 (0) 711 351792-200 E-mail: info@abcert.de Website: www.abcert.de	

Tagállamok és kódok	Felügyelő hatóság(ok) vagy szerv(ek)	Megjegyzések
IT-BZ-INC	INAC GmbH International Nutrition and Agriculture Certification In der Kammersliethe 1 D-37213 Witzenhausen Tel: +49 (0)5542 911400 Fax: +49 (0)5542 911401 Website: www.inac-gmbh.net	
IT-BZ-IMO	IMO GMBH Obere Laube 51/53 D-78462 Konstanz Tel: +49 (0) 7531 81301-0 Fax: +49 (0) 7531 81301-29 E-mail: imod@imo.ch Website: www.imo-control.net	
IT-BZ-QCI	QC I GmbH — Gesellschaft für Kontrolle und Zertifizierung von Qualitätssicherungssystemen mbh Gleuelerstraße 286 D-50935 KÖLN Tel: +49 (0)221 94392-09 Fax: +49 (0)221 94392-11 E-mail: qci.koeln@qci.de Website: www.qci.de	
IT-BZ-BKT	Kontrollservice BIKO Tirol Wilhelm-Greil-Straße 9 A-6020 INNSBRUCK Tel: +43 (0)5 92 92 3101 Fax: +43 (0)5 92 92 3199 E-mail: biko@lk-tirol.at Website: www.kontrollservice-tirol.at	
LETTORSZÁG		A. rendszer
LV-EQ	Biedrība „Vides kvalitāte” Rīgas iela 113 Salaspils Rīgas raj. LV-2169 Tel: +371 67709090 Fax: +371 67709090 E-mail: eq@videskvalitate.lv Website: www.videskvalitate.lv	
LV-STC	Valsts SIA „Sertifikācijas un testēšanas centrs” Dārza iela 12 Priekule pagasts Cēsu raj. LV-4126 Tel: +371 64130013 Fax: +371 641 30010 E-mail: info@stc.lv Website: www.stc.lv	
LITVÁNIA		B. rendszer
LT-01	Ekoagros K. Donelaičio str. 33 or A. Mickevičiaus str. 48 LT-44240 Kaunas Tel: +370 37203181 Fax: +370 37203182 E-mail: ekoagros@ekoagros.lt Website: www.ekoagros.lt	

Tagállamok és kódok	Felügyelő hatóság(ok) vagy szerv(ek)	Megjegyzések
LUXEMBURG		C. rendszer
LU-BIO-01	Administration des Services techniques de l'Agriculture (autorité compétente) Service de la protection des végétaux BP 1904 L-1019 Luxembourg Tel: +352 45 71 72 353 Fax: +352 45 71 72 340 E-mail: Monique.Faber@asta.etat.lu Website: www.asta.etat.lu	
LU-BIO-04	Prüfverein Verarbeitung Ökologische Landbauprodukte e.V. (DE-007) Vorholzstr. 36 D-76137 Karlsruhe Tel: +49 721 35239-20 Fax: +49 721-626840-22 E-mail: kontakt@pruefverein.de Website: www.pruefverein.de	
LU-BIO-05	Kontrollverein Ökologischer Landbau e.V. (DE-022) Vorholzstraße 36 D-76137 Karlsruhe Tel: +49 (0)721 35239-10 Fax: +49 (0)721 35239-09 E-mail: kontakt@kontrollverein.de Website: www.kontrollverein.de	
LU-BIO-06	CERTISYS (BE-01) Siège social: Av. de l'Escrime 85 Schermlaan B-1150 Bruxelles Bureaux: Chemin de la Haute Baudecet 1 B-1457 Walhain Tel: +32 (0) 81 60 03 77 Fax: +32 (0) 81 60 03 13 E-mail: info@certisys.eu Website: www.certisys.eu	
MÁLTA		C. rendszer
MT01	Malta Standards Authority 2nd Floor, Evans Building Merchants' Street Valletta Tel: + 356 21242420 Fax: + 356 21242406 E-mail: michael.cassar@msa.org.mt Website: www.msa.gov.mt	
MT02	BIOZOO via Chironi 9 IT-07100 Sassari Tel: + 39 079 276537 E-mail: info@biozoo.org Website: www.biozoo.org	
HOLLANDIA		B. rendszer
NL01	Stichting Skal Postbus 384 NL-8000 AJ Zwolle Tel: +31 38 4268181 Fax: +31 38 4268182 E-mail: info@skal.nl Website: www.skal.nl	

Tagállamok és kódok	Felügyelő hatóság(ok) vagy szerv(ek)	Megjegyzések
LENGYELORSZÁG		C. rendszer
RE-01/2005/PL	EKOGWARANCJA PTRE Ltd ul. Irysowa 12/2 PL-20-834 Lublin Tel.: +48 (0) 81 742 68 64 E-mail: biuro@ekogwarancja.pl Website: www.ekogwarancja.pl	
RE-02/2005/PL	Certifying Body of Organic Production PNG Ltd PL-26-065 Piekoszów Zajaczkow k.Kielc Tel.: +48 (0)41 306 40 00 E-mail: png@ecofarm.pl Website: www.ecofarm.pl	
RE-03/2005/PL	COBICO Ltd ul. Grzegórzecka 77 PL-31-559 Kraków Tel.: +48 (0)12 632 35 71 E-mail: cobico@cobico.pl Website: www.cobico.pl	
RE-04/2005/PL	BIOEKSPERT Ltd ul. Narbutta 3A m1 PL-02-564 Warsaw Tel.: +48 (0)22 499 53 66 E-mail: bioekspert@bioekspert.waw.pl Website: www.bioekspert.waw.pl	
RE-05/2005/PL	BIOCERT MAŁOPOLSKA Ltd. ul. Lubicz 25A PL-31-503 Kraków Tel.: +48 (0)12 430 36 06 E-mail: sekretariat@biocert.pl Website: www.biocert.pl	
RE-06/2005/PL	Polish Centre of Research and Certification, Branch in Piła ul. Śniadeckich 5 PL-64-920 Piła Tel.: +48 (0)67 213 87 00 E-mail: pcbcpila@i-pila.pl Website: www.pcbc.gov.pl	
RE-07/2005/PL	AgroBioTest Ltd ul. Nowoursynowska 166 PL-02-787 Warsaw Tel.: +48 (0)22 847 87 39 E-mail: agro.bio.test@agrobiotest.pl Website: www.agrobiotest.pl	
PORTUGÁLIA		A. rendszer
PT/AB 02	ECOCERT PORTUGAL, Unipessoal Lda Rua Alexandre Herculano, 68 — 1º Esq. P-2520-273 Peniche Tel: +351 262 785117 Fax: +351 262 787171 E-mail: ecocert@mail.telepac.pt Website: www.ecocert.com	
PT/AB 03	SATIVA, DESENVOLVIMENTO RURAL, Lda Rua Robalo Gouveia, 1º 1a P-1900-392 Lisboa Tel: +351 21 799 11 00 Fax: +351 21 799 11 19 E-mail: sativa@sativa.pt Website: www.sativa.pt	

Tagállamok és kódok	Felügyelő hatóság(ok) vagy szerv(ek)	Megjegyzések
PT/AB 04	CERTIPLANET, Certificação da Agricultura, Floresta e Pescas, Unipessoal Lda Av. do Porto de Pescas, Lote C — 15, 1.º C P-2520 — 208 Peniche Tel: +351 262 789 005 Fax: +351 262 789 514 E-mail: certiplanet@sapo.pt Website: www.certiplanet.pt	
PT/AB 05	CERTIALENTEJO, Certificação de Produtos Agrícolas, Lda Rua Diana de Liz — Horta do Bispo Apartado 320 P-7006 — 804 Évora Tel: +351 266 769564/5 Fax: +351 266769566 E-mail: geral@certialentejo.pt Website: www.certialentejo.pt	
PT/AB 06	AGRICERT — Certificação de Produtos Alimentares Lda Rua Alfredo Mirante, 1, R/C Esq. P-7350-153 Elvas Tel: +351 268 625 026 Fax: +351 268 626 546 E-mail: agricert@agricert.pt Website: www.agricert.pt	
PT/AB 07	TRADIÇÃO E QUALIDADE — Associação Interprofissional para os Produtos Agro-Alimentares de Trás-os-Montes Av. 25 de Abril 273 S/L E P-5370-202 Mirandela Tel/Fax: +351 278 261 410 E-mail: tradicao-qualidade@clix.pt	
PT/AB 08	CODIMACO — Certificação e Qualidade, Lda Pátio do Município, 1, 3.º Dtº P-2550 — 103 Cadaval Tel: +351 262 691 155 Fax: +351 262 695 095 E-mail: codimaco@codimaco.pt Website: www.codimaco.pt	
PT/AB 09	SGS Portugal — Sociedade Geral de Superintendência, S.A. Pólo Tecnológico de Lisboa, Lote 6, Pisos 0 e 1 P-1600-546 Lisboa Tel: +351 217 104 200 Fax: +351 217 157 520 E-mail: sgs.portugal@sgs.com Website: www.pt.sgs.com	
ROMÂNIA		A. rendszer
RO-ECO-001	BCS OKO-Garantie România SRL Strada Belsugului, nr. 24, ap.1 RO-540037, Oras Targu Mures Judet Mures Tel: +40 265250846 Fax: +40 265250928 E-mail: bcs_oko@zappmobile.ro Website: www.bcs-oeco.com	
RO-ECO-002	S.C. QC I România SRL Strada Franz Listz nr.1, ap.1 RO-300081, Oras Timisoara Judet Timis Tel: +40 723 748499 Fax: +40 256241562 E-mail: victor_scorodeti@yahoo.com	

Tagállamok és kódok	Felügyelő hatóság(ok) vagy szerv(ek)	Megjegyzések
RO-ECO-003	SUOLO E SALUTE SRL Románia Strada Nicolae Balcescu nr. 5, sc. G, ap. 9 RO-600052, Oras Bacau Judet Bacau Tel: +40 234206165 Fax: +40 234206166 E-mail: danielciubotaru@yahoo.com	
RO-ECO-005	ICEA ROMANIA SRL Strada Comisia Centrala nr. 80 A RO-620165, Oras Focsani Judet Vrancea Tel: +40 237210497 Fax: +40 0237210497 E-mail: icearomania@yahoo.com	
RO-ECO-006	S.C. Eleghos Bio Ellas Románia SRL Strada Calea Mosilor, nr. 284, bl. 22A,, sc. B, ap. 32, sector 2 RO-020894, Oras Bucuresti Tel/Fax: +40 216104020 E-mail: dragomir_damian@yahoo.com	
RO-ECO-007	ECOCERT ESE SRL Strada Viitorului, nr. 112, ap. 1, sector 2 RO-020616, Oras Bucuresti Tel/Fax: +40 2106835 E-mail: office.romania@ecocert.com	
RO-ECO-008	S.C Ecoinspect SRL Románia Strada Horia, nr. 75, ap.5 RO-400202, Oras Cluj Napoca Judet Cluj Tel/Fax: +40 264432088 E-mail: ecoinspect@from.ro Website: www.ecoinspect.ro	
RO-ECO-009	BIOS SRL Italia Románia Branch Strada Dionisie Lupu, nr.50, ap. 2, sector 1 RO-010458, Oras Bucuresti Tel: +40 212106620 Fax: +40 212106660 E-mail: bios.romania@certbios.it	
RO-ECO-010	LACON SRL Germania- Románia Branch Strada Baia de Aries, nr. 3, bl. 5B, sc. 1, et. 4, ap.18, sector 6 RO-060801, Oras Bucuresti, Tel: +40 214115446 E-mail: marianaexpert@yahoo.com	
RO-ECO-011	SC BIO CERT SRL Románia Strada Calea Mosilor, nr. 284, bl. 22A, sc. B, ap. 32, sect. 2 RO-020894, Oras Bucuresti Tel/Fax: +40 216104020 E-mail: biocert_romania@yahoo.com	
RO-ECO-012	BIOINSPECTA SRL Suisse Románia Branch Strada Gurghiu, nr. 2, ap. 9 RO-400647, Oras Cluj-Napoca Judet Cluj Tel/Fax: +40 264573546 E-mail: monika.zimmermeier@bio-inspecta.ch	
RO-ECO-013	IMO CONTROL SRL Románia Strada Crizantemelor, nr. 7, ap. 51 RO-545400, Oras Sighisoara Judet Mures Tel/Fax: +40 269543609 E-mail: tartler@gmx.de	

Tagállamok és kódok	Felügyelő hatóság(ok) vagy szerv(ek)	Megjegyzések
RO-ECO-014	CERES HAPPURG GmbH Sucursala Iernut Romania Strada 1 dec.1918, bl. 3, sc. A, ap. 5 RO-545100, Oras Iernut Judet Mures Tel: +40 740591529 E-mail: ameliarachita@yahoo.com Website: www.ceres-cert.com	
RO-ECO-015	Agreco R.F GÖDERZ GmbH Germania Sucursala Romania Strada Magurii, nr. 4, bloc 33, sc.C ap.16 RO-100473, Oras Ploiesti Judet Prahova Tel: +40 244561615 E-mail:info@agrecogmbh.de Website: www.agrecogmbh.de	
RO-ECO-016	Bioagricert Italia srl Sucursala România str. Mateescu Nicolae nr. 3, camera nr. 1, sector 6 București Tel/Fax: +40 213173291 E-mail: achira@info.usamv.ro Website: www.bioagricert.org	
RO-ECO-017	Certification Services International CSI GmbH Germania Sucursala Romania str. Reconstructiei nr.6, Bloc 28, Sc.2, etaj 1, ap 50, sect.3 București Tel/Fax: +40 216475983 E-mail: beeswoborders@yahoo.com Website: www.csicert.com	
SZLOVÁKIA		A. rendszer
SK-02-BIO	Naturalis SK Ltd. Björnsonova 14 SK-811 05 Bratislava Tel: +421 2 52 62 66 61-3 Fax: +421 2 52 62 66 63 E-mail: kontrola@naturalis.sk, certo@naturalis.sk Website: www.naturalis.sk	
SZLOVÉNIA		A. rendszer
SI-01-EKO	Institute of Inspection and Certification in Agriculture and Forestry Vinarska ulica 14 SLO-2000 Maribor Tel: +386 2 228 49 31/32/33 Fax: +386 2 251 94 82 E-mail: info@kon-cert.si Website: www.kon-cert.si	
SI-IKC-EKO	IKC — Institute for Inspection and Certification of University of Maribor Pivola 8 SLO-2311 Hoče Tel: +386 (0)2 613 08 31 (-32) Fax: +386 (0)2 613 08 33 E-mail: Polonca.repic@uni-mb.si Website: www.ikc-um.si	
SI-BV-EKO	Bureau Veritas, d.o.o. Linhartova cesta 49A SLO-1000 Ljubljana Tel: +386 1 475 76 61 Fax: +386 1 475 76 07 E-mail: Marko.Majer@si.bureauveritas.com E-mail: info@si.bureauveritas.com Website: www.bureauveritas.si	

Tagállamok és kódok	Felügyelő hatóság(ok) vagy szerv(ek)	Megjegyzések
SPANYOLORSZÁG		C. rendszer
ES-AN-00-AE ES-CM-03-AE	Servicio de certificación CAAE Av. Emilio Lemos, 2 Edificio Torre Este, planta 6a Módulo 603 E-41020 Sevilla Tel: +34 955 024 150 Tel: +34 902 521 555 Fax: +34 955 029 440 E-mail: certi@caae.es Website: www.caae.es	AN, CM
ES-AN-01-AE ES-AR-05/C-AE ES-CM-01-AE	SOHISCERT S.A. Finca La Cañada — Ctra Sevilla-Utrera Km 20.8 E-41710 Utrera (Sevilla) Tel: +34 955 86 80 51 Fax: +34 955 86 81 37 E-mail: sohiscert@sohiscert.com Website: www.sohiscert.com	AN, AR, CM
ES-AN-03-AE	AGROCOLOR, S.L. Ctra. De Ronda, nº11.-bajo E-04004 Almeria Tel: +34 950 280 380 Fax: +34 950 281 331 E-mail: agrocolor@agrocolor.es Website: www.agrocolor.es	AN
ES-AN-04-AE ES-AR-23/C-AE	LGAI TECHNOLOGICAL CENTER, S.A. Parque Empresarial de Las Mercedes C/Campezo nº 1, Edificio 3, 1ª planta E-28022 Madrid Tel: +34 91 208 0800/+34 912 756 312 Fax: +34 912 080 803 E-mail: certiagroalimentario@appluscorp.com/imanas@appluscorp.com Website: www.appluscorp.com	AN, AR
ES-AN-05-AE	AGROCALIDAD DEL SUR S.L. C/ Méndez Núñez 15, 3º 21001 Huelva Tel: +34 959 255 524 Fax: +34 959 285 926 E-mail: agrocalidadsur@agrocalidadsur.com Website: http://www.agrocalidadsur.com	
ES-AR-AE	Comité Aragones de Agricultura Ecológica (CAAE) Edificio Centrorigen Ctra. Cogullada, 65 — Mercazaragoza E-50014 Zaragoza Tel: +34 976.47.57.78 Fax: +34 976.47.58.17 E-mail: caae-aragon@caae-aragon.com Website: http://www.cae-aragon.com	AR
ES-AR-03/C-AE	BCS Öko — Garantie GmbH Cimbernstrasse, 21 D-90402 Nürnberg — Alemania Tel: +49 911 424 391/+34 679 983 598 Fax: +49 911 424 391 E-mail: fischer@bcs-oeko.de/esanchez@canricastell.net	AR
ES-AN-06-AE ES-AR-17/C-AE	Certificación of Environmental Standards GmbH (CERES) C/Serrano, 91, 2º E-28006 Madrid Tel: +34 915 630 171 Fax: +34 915 637 335 E-mail: ceres-iberica@gmail.com Website: www.ceres-cert.com	AN, AR

Tagállamok és kódok	Felügyelő hatóság(ok) vagy szerv(ek)	Megjegyzések
ES-AR-18/C-AE	CERTIAL, S.L. Polígono Los Leones, Nave 63 E-50298-PINSEQUE (Zaragoza) Tel: +34-97-6656919 Fax: +34-97-6656823 E-mail: info@certial.com Website: www.certial.com	AR
ES-AR-19/C-AE	Instituto de Ecomercado (IMO) C/ Venezuela, 17 3º C E-36203-VIGO (Pontevedra) Tel/Fax: +34 986 423 252 E-mail: imo-spain@imo.ch Website: www.imo.ch	AR
ES-AS-AE	Consejo de la Producción Agraria Ecológica del Principado de Asturias Avda. Prudencio González, 81 E-33424 Posada de Llanera (Asturias) Tel: +34 98 577 35 58 Fax: +34 98 577 22 05 E-mail: copae@copaeastur.org Website: www.copaeastur.org	AS
ES-BA-AE	Consejo Balear de la Producción Agraria Ecológica C/Selletes, 25 (Edif. Centro BIT) E-07300 INCA (Mallorca) Tel: +34 971 88 70 14 Fax: +34 971 88 70 01 E-mail: info@cbpae.org Website: www.cbpae.org	BA
ES-CA-AE	Instituto Canario de Calidad Agroalimentaria (ICCA) Av. José Manuel Guimerá, 8, 4ª planta E-38071 Santa Cruz de Tenerife Tel: +34 922 47 6514 Fax: +34 922 47 67 39 E-mail: icca.cagpa@gobiernodecanarias.org Website: www.gobiernodecanarias.org/agricultura/icca	CA
ES-CL-AE	Consejo de Agricultura Ecológica de Castilla y León C/Pio del Río Horteiga, 1, 5º A E-47014 Valladolid Tel: +34 983/34 38 55 Fax: +34 983/34 26 40 E-mail: caecyl@nemo.es	CL
ES-CM-01-AE	SOHISCERT S.A. see ES-AN-01-AE Delegación en Toledo C/ Italia, 113 45005 Toledo Tel: +34 925 28 04 68 Fax: +34 925 28 02 22 E-mail: castillalamanca@sohiscert.com	CM
ES-CM-02-AE	Servicios de Inspección y certificación S.L. (SIC) C/Ronda de Buenavista, 15, 2º E-45005 TOLEDO Tel/Fax: +34 925 28 51 39 E-mail: sic-toledo@sicagro.org Delegación en Albacete P de la Libertad, 15-6º E-02001 Albacete Tel: +34 967 21 09 09 Fax: +34 967 21 07 07 E-mail: sic-albacete@sicagro.org Website: www.sicagro.org	CM

Tagállamok és kódok	Felügyelő hatóság(ok) vagy szerv(ek)	Megjegyzések
ES-CM-03-AE	Servicio de certificación CAAE See ES-AN-00-AE Delegación en Castilla-La Mancha: C/ Pedro Muñoz, 1 Edificio CEEI E-13005 Ciudad Real Tel: +34 926 20 03 39 Fax: +34 926 21 20 12 E-mail: certi@caae.es Website: www.caae.es	CM
ES-CM-04-AE	ECOAGROCONTROL, S.L. C/ Carlos VII, 9 E-13630 Socuéllamos (Ciudad Real) Tel: +34 926 53 26 28 Fax: +34 926 53 90 64 E-mail: tecnico@ecoagrocontrol.com Website: www.ecoagrocontrol.com	CM
ES-CN-AE	Consejo Regulador de la Agricultura Ecológica de Cantabria C/Héroes Dos de Mayo, s/n E-39600 Muriedas-Camargo (Cantabria) Tel: +34 942 26 98 55 Fax: +34 942 26 98 56 E-mail: odeca@odeca.es	CN
ES-CT-AE	Consejo Catalán de la Producción Agraria Ecológica Avinguda Meridiana, 38 E-08018 Barcelona Tel: +34 93 552 47 90 Fax: +34 93 552 47 91 E-mail: ccpaie.darp@gencat.cat Website: www.ccpae.org	CT
ES-EX-01-AE	Consejo Regulador Agroalimentario Ecológico de Extremadura Avda. de Huelva 6, 2º E-06004 Badajoz Tel: +34 924 01 08 60 Fax: +34 924 01 08 47 E-mail: craex@eco.juntaex.es	EX A feldolgozók és importőrök ellenőrzése
ES-EX-02-AE	Comité Extremeño de la Producción Agraria Ecológica Avda. Portugal, s/n E-06800 Mérida (Badajoz) Tel: +34 924 00 22 75 Fax: +34 924 00 21 26 E-mail: cepae@adr.juntaex.es Website: www.cepae.org	EX A termelők ellenőrzése
ES-GA-AE	Consejo Regulador de la Agricultura Ecológica de Galicia Edificio Multiusos C/Circunvalación, s/n Apdo de Correos 55 E-27400 Monforte de Lemos (Lugo) Tel: +34 982 40 53 00 Fax: +34 982 41 65 30 E-mail: craega@craega.es Website: www.craega.es	GA
ES-MA-AE	Comité de Agricultura Ecológica de la Comunidad de Madrid Ronda de Atocha, 17, 7º planta E-28012 Madrid Tel: +34 91 420 66 65 Fax: +34 91 420 66 66 E-mail: agricultura.ecologica@madrid.org Website: www.caem.es	MA

Tagállamok és kódok	Felügyelő hatóság(ok) vagy szerv(ek)	Megjegyzések
ES-MU-AE	Consejo de Agricultura Ecológica de la Región de Murcia Avda. del Río Segura, 7 E-30002 Murcia Tel: +34 968 35 54 88 Fax: +34 968 22 33 07 E-mail: caermurcia@caermurcia.com Website: www.caermurcia.com	MU
ES-NA-AE	Consejo de la Producción Agraria Ecológica de Navarra Avda. — San Jorge, 81 entreplanta dcha. E-31012 Pamplona — Iruña Tel: +34 948-17 83 32 Tel: +34 948-25 67 37 Tel: +34 948-25 66 42 Fax: +34 948-25 15 33 E-mail: cpaen@cpaen.org Website: www.cpaen.org	NA
ES-VAS-AE	Consejo de Agricultura y Alimentación Ecológica de Euskadi Euskadiko Nekazaritza eta Elikadura Ekologikoaren Kontseilua Bekoibarra kalea, 35, „San Migel” eraikina 2/9 bulegoa E-48300 Gernika (Bizkaia) Tel: +34 902 540 165 E-mail: info@eneek-caee.net	VAS
ES-RI-AE	Dirección General de Calidad e Investigación Agroalimentaria Consejería de Agricultura, Ganadería y Desarrollo Rural Avda. de la Paz, 8-10 E-26071 Logroño (La Rioja) Tel: +34 941 29 16 00 Fax: +34 941 29 16 02 E-mail: seccionproduccion.compatible.agri@larioja.org Website: www.larioja.org/agricultura	RI
ES-VA-AE	Comité de Agricultura Ecológica de la Comunidad Valenciana Camí de la Marjal, s/n E-46470 Albal (Valencia) Tel: +34 961 22 05 60 Fax: +34 961 22 05 61 E-mail: caecv@caecv.com Website: www.caecv.com	VA
SVÉDORSZÁG		A. rendszer
SE Ekol 1	Aranea Certifiering AB Box 1940 S-751 49 Uppsala Tel: +46 18 17 00 00 Fax: +46 18 10 03 66 E-mail: info@araneacert.se Website: www.araneacert.se	
SE Ekol 3	SMAK AB Box 42 S-230 53 Alnarp Tel: +46 40 46 00 72 Fax: +46 40 46 33 72 E-mail: smak@smak.se Website: www.smak.se	Takarmány elsődleges előállítás és feldolgozása céljára

Tagállamok és kódok	Felügyelő hatóság(ok) vagy szerv(ek)	Megjegyzések
EGYESÜLT KIRÁLYSÁG		A. rendszer
UK 2	Organic Farmers and Growers Ltd The Old Estate Yard Shrewsbury Road Albrighton Shrewsbury Shropshire SY4 3AG United Kingdom Tel: +44 (0)1939 291800 E-mail: info@organicfarmers.org.uk Website: www.organicfarmers.org.uk	
UK 3	Scottish Organic Producers Association Scottish Food Quality Certification (SFQC) 10th Avenue Royal Highland Centre Ingliston Edinburgh EH28 8NF United Kingdom Support and development: Tel: +44 (0)131 333 0940 E-mail: sopa@sfqc.co.uk Website: www.sopa.org.uk	
UK 4	Organic Food Federation 31 Turbine Way Eco Tech Business Park Swaffham Norfolk PE37 7XD United Kingdom Tel: +44 (0)1760 720444 E-mail: info@orgfoodfed.com Website: www.orgfoodfed.com	
UK 5	Soil Association Certification Ltd South Plaza Marlborough Street Bristol BS1 3NX United Kingdom Farmers and growers: Tel: +44 (0)117 914 2412 E-mail: prod.cert@soilassociation.org Website: www.soilassociation.org/certification	
UK 6	Bio-Dynamic Agricultural Association Demeter Certification Office 17 Inverleith Place Edinburgh EH3 5QE United Kingdom Farmers and growers: Tel: +44 (0)131 478 1201 E-mail: timbrink@biodynamic.org.uk Website: www.biodynamic.org.uk/demeter	
UK 7	Irish Organic Farmers and Growers Association Main Street Newtownforbes Co. Longford Ireland Tel: +353 043 42495 E-mail: iofga@eircom.net	
UK 9	Organic Trust Limited Vernon House 2 Vernon Avenue Clontarf Dublin 3 Ireland Tel.: +353 185 30271 Fax: +353 185 30271 E-mail: organic@iol.ie Website: www.organic-trust.org	

Tagállamok és kódok	Felügyelő hatóság(ok) vagy szerv(ek)	Megjegyzések
UK 13	Quality Welsh Food Certification Ltd Gorseland North Road Aberystwyth Ceredigion SY23 2WB United Kingdom Tel: +44 (0)1970 636688 E-mail: mossj@wfsagri.net	
UK 15	Ascisco Ltd South Plaza Marlborough Street Bristol BS1 3NX United Kingdom Farmers and growers: Tel: +44(0)117 914 2407 E-mail: Dpeace@soilassociation.org	

EGT országok és kódok	Felügyelő hatóság(ok) vagy szerv(ek)	Megjegyzések
IZLAND		B. rendszer
IS-1	Vottunarstofan Tún e h f Laugavegur 7 IS-101 Reykjavík E-mail: tun@nmedia.is	
NORVÉGIA		A. rendszer
N-001	Debio N-1940 Bjørkelangen Tel: +47 63862650 Fax: +47 63856985 E-mail: kontor@debio.no Website: www.debio.no	

AZ EURÓPAI GAZDASÁGI TÉRSÉGGEL KAPCSOLATOS TÁJÉKOZTATÁSOK

EFTA FELÜGYELETI HATÓSÁG

Felhívás észrevételek benyújtására az EFTA-államok közötti, a Felügyeleti Hatóság és a Bíróság létrehozásáról szóló megállapodás 3. jegyzőkönyve I. része 1. cikkének (2) bekezdése szerint a liechtensteini céges („zárt”) biztosítótársaságok adózásával kapcsolatban

(2009/C 72/05)

A 2008. szeptember 24-i 620/08/COL határozattal, amelynek eredeti nyelvű szövege ezen összefoglaló végén található, az EFTA Felügyeleti Hatóság eljárást kezdeményezett az EFTA-államok közötti, a Felügyeleti Hatóság és a Bíróság létrehozásáról szóló megállapodás 3. jegyzőkönyve I. része 1. cikkének (2) bekezdése szerint. A liechtensteini hatóságokat a határozat példányának megküldésével értesítették.

Az EFTA Felügyeleti Hatóság ezúton felkéri az EFTA-államokat, az EU-tagállamokat és az érdekelt feleket, hogy e felhívás közzétételétől számított egy hónapon belül juttassák el észrevételeiket a szóban forgó intézkedéssel kapcsolatban az alábbi címre:

EFTA Surveillance Authority (EFTA Felügyeleti Hatóság)
Registry (Iktatási Osztály)
35, rue Belliard
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Az észrevételeket megküldik a liechtensteini hatóságoknak. Az észrevételeket benyújtó érdekelt felek írásban, kérésüket megindokolva kérhetik adataik bizalmas kezelését.

ÖSSZEFOGLALÁS

A Felügyeleti Hatóság a liechtensteini hatóságokhoz 2007. március 14-én intézett információkérés formájában kezdte meg az eljárást.

A liechtensteini hatóságok az adózásról szóló 1997. december 18-i törvényben ⁽¹⁾ speciális adószabályokat vezettek be a céges biztosítótársaságokra.

Az adózásról szóló törvény 82a. cikkének (1) bekezdése alapján a céges biztosítók a saját tőke 1 %-ének megfelelő összegű tőkeadó kötelesek fizetni. Az adókulcs degresszív: az 50 milliós tőkerészre 0,75 %, a 100 millió fölötti tőkerészre 0,5 %. A tőkeadó normál kulcsa 2 %.

A törvény 82a. cikke a 73. cikkel összeolvasva úgy értelmezendő, hogy e biztosítótársaságoknak jövedelemadót (nyereségadót) nem kell fizetniük.

Az adózásról szóló törvény 88d. cikkének (3) bekezdése emellett úgy rendelkezik, hogy az ilyen biztosítótársaságokban meglévő résztulajdont megtestesítő részvények és tulajdonrészek mentesek az osztalékadó alól, amelynek normál kulcsa 4 %.

⁽¹⁾ A liechtensteini adózásról szóló törvény módosításáról szóló 1997. december 18-i törvény, *Landesgesetzblatt* 1998, 36. szám.

A Hatóság előzetes véleménye szerint a zárt biztosítótársaságok az EGT-megállapodás 61. cikkének (1) bekezdésében szereplő meghatározás szerinti vállalkozások. Csak egyetlen vállalkozás felé, vagy pedig meghatározott vállalati csoport részére nyújtanak szolgáltatásokat. A biztosítási szolgáltatások nyújtása elvben nyereségorientált tevékenység. A zárt biztosítók alapesetben jövedelemre tesznek szert az általuk kínált szolgáltatásokból. E tevékenység nyereségorientált jellegét nem befolyásolja az a tény, hogy szolgáltatásaikat csak egyetlen ügyfél vagy meghatározott ügyfelek számára teszik hozzáférhetővé.

A Hatóság előzetes véleménye szerint a jövedelemadó-mentesség és a kedvezményes tőkeadókulcs szintén elegendő azon további feltételeknek, amelyek alapján ezek az EGT-megállapodás 61. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatásnak minősíthetők.

A teljes vagy részleges adómentesség állami forrásokat von el. A vállalkozások ennek révén támogatásban részesülnek, mivel olyan terhek alól mentesülnek, amelyeket különben saját költségvetésükből kellene kigazdálkodniuk. A jogosult vállalkozások az EGT-megállapodás szerződő felei körében forgalmazott szolgáltatásokat nyújtanak, ennél fogva ki vannak téve a határon átnyúló versenynek. Az intézkedések szelektív természetűek, mivel csak a vállalkozások meghatározott körére érvényesek. E szelektív jelleg a Hatóság véleménye szerint nem tartozik az adórendszer belső logikájához tartozó alapelemekhez.

Hasonló az érvelés az osztalékadó esetében. Az egyetlen különbség abból adódik, hogy az osztalékadó forrásadó. Az osztalékadó-mentesség ennek megfelelően a zárt biztosítók tulajdonosai számára biztosít előnyöket. E tulajdonosok rendszerint (tőkeerős) vállalkozások, amelyek az ilyen támogatási intézkedések közvetlen hasznélvezői. Az osztalékadó-mentesség ugyanakkor közvetve a biztosítótársaságoknak is hasznot hoz: jobban vonzzák a befektetőket, azaz az intézkedés megkönnyíti a tőkéhez jutást.

Az EGT-megállapodás 61. cikke (1) bekezdésének hatálya alá tartozó támogatási intézkedések többnyire összeegyeztethetetlenek az EGT-megállapodás működésével, kivéve ha velük kapcsolatban a megállapodás 61. cikkének (2) vagy (3) bekezdése alapján eltérés alkalmazható. A Hatóság előzetes véleménye szerint a liechtensteini zárt biztosítótársaságok adózásának esetére az e rendelkezésekben foglalt eltérések egyike sem tűnik alkalmazhatónak. Mivel az intézkedéseket tartalmazó jogszabályt Liechtenstein EGT-hez való csatlakozását követően fogadták el, a nem összeegyeztethető támogatásokat rendszerint vissza kell követelni.

Következtetés

Az előbbi megfontolások alapján a Hatóság hivatalos vizsgálati eljárás indítása mellett határozott, összhangban az EGT-megállapodás 1. cikkének (2) bekezdésével. Felkérjük az érdekelt feleket, hogy az e határozatnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzétételétől számított egy hónapon belül nyújtsák be észrevételeiket.

V

(Vélemények)

A VERSENYPOLITIKA VÉGREHAJTÁSÁRA VONATKOZÓ ELJÁRÁSOK

BIZOTTSÁG

842. sz. HATÁROZAT

(2008. december 23.)

a földfelszín alatti természeti erőforrásokról szóló törvény 2. cikke (1) bekezdésének 3. pontjával összhangban a Lovecs, Pleven és Gabrovo tartományokban található Devetaki 1–5. bloknál földfelszín alatti természeti erőforrásnak minősülő kőolaj és földgáz kutatására és feltárására vonatkozó engedély megadására irányuló eljárás megindításáról és az engedély megadása céljából kiírandó pályázati felhívás közzétételéről

(2009/C 72/06)

BOLGÁR KÖZTÁRSASÁG

MINISZTEREK TANÁCSA

A földfelszín alatti természeti erőforrásokról szóló törvény 5. cikkének (2) bekezdése, 42. cikke (1) bekezdésének 1. pontja és 44. cikkének (3) bekezdése értelmében, tekintettel az energiatörvény 4. cikke (2) bekezdésének 16. pontjára és 1. cikkének (24a) bekezdésére,

A MINISZTEREK TANÁCSA A KÖVETKEZŐKÉPPEN HATÁROZOTT:

1. Eljárást indítanak a 786,74 km² alapterületű, a kutatási és feltérési szerződésnek a pályázati dokumentáció szerves részét képező tervezetében foglalt térképen meghatározott és jelzett koordinátákkal rendelkező, 1–5. devetaki bloknál található kőolaj és földgáz kutatására és feltárására vonatkozó engedély megadása céljából.
2. Bejelentik, hogy az 1. pont szerinti engedély megadására pályázati felhívás alapján kerül sor.
3. A kutatási és feltérési engedély érvényessége a kutatási és feltérési szerződés hatálybalépését követő öt évre szól, és ez az időszak a földfelszín alatti természeti erőforrásokról szóló törvény 31. cikkének (3) bekezdésével összhangban meghosszabbítható.
4. Az 1. cikk szerinti engedély megadására irányuló pályázati eljárás lefolytatására az e határozatnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő közzétételét követő 150. napon, a Gazdasági és Energiaügyi Minisztérium épületében (Szófia, Triadica utca 8.) kerül sor.
5. A pályázati dokumentáció megvásárlásának határideje az e határozatnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő közzétételét követő 120. napon 17:00.
6. A pályázati eljárásban történő részvételre vonatkozó értesítés benyújtási határideje az e határozatnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő közzétételét követő 130. napon 17:00.
7. A pályázati felhívásra a pályázatok benyújtási határideje az e határozatnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő közzétételét követő 144. napon 17:00.
8. A pályázati eljárás során személyes jelenlét nem szükséges.
9. A pályázati dokumentáció ára 500 BGN (500 bolgár leva). A pályázati dokumentáció a Gazdasági és Energiaügyi Minisztérium (Szófia, Triadica utca 8.) 802. szobájában vásárolható meg, az 5. pontban meghatározott időszak során.

10. A pályázati eljárásban résztvevőknek eleget kell tenniük a földfelszín alatti természeti erőforrásokról szóló törvény 23. cikkének (1) bekezdésében foglalt követelményeknek.
11. A pályázati eljárásban résztvevők pályázatait a javasolt munkaprogramok, környezetvédelmi és képzési eszközök, bónuszok, illetve a pályázók irányítási és pénzügyi kapacitása alapján bírálják el.
12. A pályázati eljárásban való részvételre vonatkozóan 10 000 BGN (10 000 bolgár leva) letétet állapítanak meg, amit a 6. cikkben meghatározott határidő leteltéig kell befizetni a Gazdasági és Energiaügyi Minisztériumnak a pályázati dokumentációban megjelölt bankszámlájára.
13. Amennyiben a pályázó pályázati eljárásban való részvételét elutasítják, a letétet a pályázó elutasításról történő értesítésének napját követő 14 napon belül visszafizetik.
14. A sikeres pályázó letétjét visszatartják, a többi pályázó letétjét pedig a Miniszterek Tanácsa kutatási és feltérési engedély megadásáról szóló határozatának az *Állami Közlönyben* történő közzétételét követő 14 napon belül visszafizetik.
15. A pályázati eljárásban való részvételre vonatkozó értesítéseket és a pályázóknak a pályázati feltételekkel kapcsolatos javaslatait a földfelszín alatti természeti erőforrásokról szóló törvény 46. cikkének követelményeivel összhangban a Gazdasági és Energiaügyi Minisztériumnak (Szófia, Triadica utca 8.) kell eljuttatni.
16. A pályázati felhívásra benyújtott pályázatoknak eleget kell tenniük a pályázati dokumentációban meghatározott követelményeknek és feltételeknek.
17. A pályázati eljárást akkor is lebonyolítják, ha csak egyetlen pályázó részvételét engedélyezik.
18. A Gazdasági és Energiaügyi Minisztérium felhatalmazást kap a következőkre:
 - 18.1. e határozat szövegének az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* és az *Állami Közlönyben*, továbbá a Miniszterek Tanácsa weboldalán való közzététel céljából történő megküldése;
 - 18.2. bizottság kijelölése a pályázati eljárás megszervezésére és lebonyolítására.
19. Az e határozat elleni fellebbezéseket a határozatnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzétételét követő 14 napon belül lehet benyújtani a legfelsőbb közigazgatási bíróságnak.

miniszterelnök

Sergei STANISHEV

a Miniszterek Tanácsának főtitkára

Veselin DAKOV

Hiteles másolat,

a Kabinetiroda igazgatója

Veselin DAKOV

843. sz. HATÁROZAT**(2008. december 23.)**

a földfelszín alatti természeti erőforrásokról szóló törvény 2. cikke (1) bekezdésének 3. pontjával összhangban a Vraca tartományban található Mizija 1–9. bloknál földfelszín alatti természeti erőforrásnak minősülő kőolaj és földgáz kutatására és feltárására vonatkozó engedély megadására irányuló eljárás megindításáról és az engedély megadása céljából kiírandó pályázati felhívás közzétételéről

(2009/C 72/07)

BOLGÁR KÖZTÁRSASÁG

MINISZTEREK TANÁCSA

A földfelszín alatti természeti erőforrásokról szóló törvény 5. cikkének (2) bekezdése, 42. cikke (1) bekezdésének 1. pontja és 44. cikkének (3) bekezdése értelmében, tekintettel az energiatörvény 4. cikke (2) bekezdésének 16. pontjára és 1. cikkének (24a) bekezdésére,

A MINISZTEREK TANÁCSA A KÖVETKEZŐKÉPPEN HATÁROZOTT:

1. Eljárást indítanak a 155,95 km² alapterületű, a kutatási és feltérési szerződésnek a pályázati dokumentáció szerves részét képező tervezetében foglalt térképen meghatározott és jelzett koordinátákkal rendelkező, 1–9. mizijai bloknál található kőolaj és földgáz kutatására és feltárására vonatkozó engedély megadása céljából.
2. Bejelentik, hogy az 1. pont szerinti engedély megadására pályázati felhívás alapján kerül sor.
3. A kutatási és feltérési engedély érvényessége a kutatási és feltérési szerződés hatálybalépését követő öt évre szól, és ez az időszak a földfelszín alatti természeti erőforrásokról szóló törvény 31. cikkének (3) bekezdésével összhangban meghosszabbítható.
4. Az 1. cikk szerinti engedély megadására irányuló pályázati eljárás lefolytatására az e határozatnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő közzétételét követő 150. napon, a Gazdasági és Energiaügyi Minisztérium épületében (Szófia, Triadica utca 8.) kerül sor.
5. A pályázati dokumentáció megvásárlásának határideje az e határozatnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő közzétételét követő 120. napon 17:00.
6. A pályázati eljárásban történő részvételre vonatkozó értesítés benyújtási határideje az e határozatnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő közzétételét követő 130. napon 17:00.
7. A pályázati felhívásra a pályázatok benyújtási határideje az e határozatnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő közzétételét követő 144. napon 17:00.
8. A pályázati eljárás során személyes jelenlét nem szükséges.
9. A pályázati dokumentáció ára 500 BGN (500 bolgár leva). A pályázati dokumentáció a Gazdasági és Energiaügyi Minisztérium (Szófia, Triadica utca 8.) 802. szobájában vásárolható meg, az 5. pontban meghatározott időszak során.
10. A pályázati eljárásban résztvevőknek eleget kell tenniük a földfelszín alatti természeti erőforrásokról szóló törvény 23. cikkének (1) bekezdésében foglalt követelményeknek.
11. A pályázati eljárásban résztvevők pályázatait a javasolt munkaprogramok, környezetvédelmi és képzési eszközök, bónuszok, illetve a pályázók irányítási és pénzügyi kapacitása alapján bírálják el.
12. A pályázati eljárásban való részvételre vonatkozóan 10 000 BGN (10 000 bolgár leva) letétet állapítanak meg, amit a 6. cikkben meghatározott határidő leteltéig kell befizetni a Gazdasági és Energiaügyi Minisztériumnak a pályázati dokumentációban megjelölt bankszámlájára.
13. Amennyiben a pályázó pályázati eljárásban való részvételét elutasítják, a letétet a pályázó elutasításáról történő értesítésének napját követő 14 napon belül visszafizetik.
14. A sikeres pályázó letétjét visszatartják, a többi pályázó letétjét pedig a Miniszterek Tanácsa kutatási és feltérési engedély megadásáról szóló határozatának az *Állami Közlönyben* történő közzétételét követő 14 napon belül visszafizetik.

15. A pályázati eljárásban való részvételre vonatkozó értesítéseket és a pályázóknak a pályázati feltételekkel kapcsolatos javaslatait a földfelszín alatti természeti erőforrásokról szóló törvény 46. cikkének követelményeivel összhangban a Gazdasági és Energiaügyi Minisztériumnak (Szófia, Triadica utca 8.) kell eljuttatni.
16. A pályázati felhívásra benyújtott pályázatoknak eleget kell tenniük a pályázati dokumentációban meghatározott követelményeknek és feltételeknek.
17. A pályázati eljárást akkor is lebonyolítják, ha csak egyetlen pályázó részvételét engedélyezik.
18. A Gazdasági és Energiaügyi Minisztérium felhatalmazást kap a következőkre:
 - 18.1. e határozat szövegének az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* és az *Állami Közlönyben*, továbbá a Miniszterek Tanácsa weboldalán való közzététel céljából történő megküldése;
 - 18.2. bizottság kijelölése a pályázati eljárás megszervezésére és lebonyolítására.
19. Az e határozat elleni fellebbezéseket a határozatnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzétételét követő 14 napon belül lehet benyújtani a legfelsőbb közigazgatási bíróságnak.

miniszterelnök

Sergei STANISHEV

a Miniszterek Tanácsának főtitkára

Veselin DAKOV

Hiteles másolat,

a Kabinetiroda igazgatója

Veselin DAKOV

844. sz. HATÁROZAT**(2008. december 23.)**

a földfelszín alatti természeti erőforrásokról szóló törvény 2. cikke (1) bekezdésének 3. pontjával összhangban a Vraca és Montana tartományokban található Botevo 1–10. bloknál földfelszín alatti természeti erőforrásnak minősülő kőolaj és földgáz kutatására és feltárására vonatkozó engedély megadására irányuló eljárás megindításáról és az engedély megadása céljából kiírandó pályázati felhívás közzétételéről

(2009/C 72/08)

BOLGÁR KÖZTÁRSASÁG

MINISZTEREK TANÁCSA

A földfelszín alatti természeti erőforrásokról szóló törvény 5. cikkének (2) bekezdése, 42. cikke (1) bekezdésének 1. pontja és 44. cikkének (3) bekezdése értelmében, tekintettel az energiatörvény 4. cikke (2) bekezdésének 16. pontjára és 1. cikkének (24a) bekezdésére,

A MINISZTEREK TANÁCSA A KÖVETKEZŐKÉPPEN HATÁROZOTT:

1. Eljárást indítanak a 280,58 km² alapterületű, a kutatási és feltérési szerződésnek a pályázati dokumentáció szerves részét képező tervezetében foglalt térképen meghatározott és jelzett koordinátákkal rendelkező, 1–10. botevoi bloknál található kőolaj és földgáz kutatására és feltérására vonatkozó engedély megadása céljából.
2. Bejelentik, hogy az 1. pont szerinti engedély megadására pályázati felhívás alapján kerül sor.
3. A kutatási és feltérési engedély érvényessége a kutatási és feltérési szerződés hatálybalépését követő öt évre szól, és ez az időszak a földfelszín alatti természeti erőforrásokról szóló törvény 31. cikkének (3) bekezdésével összhangban meghosszabbítható.
4. Az 1. cikk szerinti engedély megadására irányuló pályázati eljárás lefolytatására az e határozatnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő közzétételét követő 150. napon, a Gazdasági és Energiaügyi Minisztérium épületében (Szófia, Triadica utca 8.) kerül sor.
5. A pályázati dokumentáció megvásárlásának határideje az e határozatnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő közzétételét követő 120. napon 17:00.
6. A pályázati eljárásban történő részvételre vonatkozó értesítés benyújtási határideje az e határozatnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő közzétételét követő 130. napon 17:00.
7. A pályázati felhívásra a pályázatok benyújtási határideje az e határozatnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő közzétételét követő 144. napon 17:00.
8. A pályázati eljárás során személyes jelenlét nem szükséges.
9. A pályázati dokumentáció ára 500 BGN (500 bolgár leva). A pályázati dokumentáció a Gazdasági és Energiaügyi Minisztérium (Szófia, Triadica utca 8.) 802. szobájában vásárolható meg, az 5. pontban meghatározott időszak során.
10. A pályázati eljárásban résztvevőknek eleget kell tenniük a földfelszín alatti természeti erőforrásokról szóló törvény 23. cikkének (1) bekezdésében foglalt követelményeknek.
11. A pályázati eljárásban résztvevők pályázatait a javasolt munkaprogramok, környezetvédelmi és képzési eszközök, bónuszok, illetve a pályázók irányítási és pénzügyi kapacitása alapján bírálják el.
12. A pályázati eljárásban való részvételre vonatkozóan 10 000 BGN (10 000 bolgár leva) letétet állapítanak meg, amit a 6. cikkben meghatározott határidő leteltéig kell befizetni a Gazdasági és Energiaügyi Minisztériumnak a pályázati dokumentációban megjelölt bankszámlájára.
13. Amennyiben a pályázó pályázati eljárásban való részvételét elutasítják, a letétet a pályázó elutasításáról történő értesítésének napját követő 14 napon belül visszafizetik.
14. A sikeres pályázó letétjét visszatartják, a többi pályázó letétjét pedig a Miniszterek Tanácsa kutatási és feltérési engedély megadásáról szóló határozatának az *Állami Közlönyben* történő közzétételét követő 14 napon belül visszafizetik.

15. A pályázati eljárásban való részvételre vonatkozó értesítéseket és a pályázóknak a pályázati feltételekkel kapcsolatos javaslatait a földfelszín alatti természeti erőforrásokról szóló törvény 46. cikkének követelményeivel összhangban a Gazdasági és Energiaügyi Minisztériumnak (Szófia, Triadica utca 8.) kell eljuttatni.
16. A pályázati felhívásra benyújtott pályázatoknak eleget kell tenniük a pályázati dokumentációban meghatározott követelményeknek és feltételeknek.
17. A pályázati eljárást akkor is lebonyolítják, ha csak egyetlen pályázó részvételét engedélyezik.
18. A Gazdasági és Energiaügyi Minisztérium felhatalmazást kap a következőkre:
- 18.1. e határozat szövegének az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* és az Állami Közlönyben, továbbá a Miniszterek Tanácsa weboldalán való közzététel céljából történő megküldése;
- 18.2. bizottság kijelölése a pályázati eljárás megszervezésére és lebonyolítására.
19. Az e határozat elleni fellebbezéseket a határozatnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzétételét követő 14 napon belül lehet benyújtani a legfelsőbb közigazgatási bíróságnak.

miniszterelnök

Sergei STANISHEV

a Miniszterek Tanácsának főtitkára

Veselin DAKOV

Hiteles másolat,

a Kabinetiroda igazgatója

Veselin DAKOV

EGYÉB JOGI AKTUSOK

BIZOTTSÁG

Kérelem közzététele a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi jelzéseinek és eredetmegjelöléseinek oltalmáról szóló 510/2006/EK tanácsi rendelet 6. cikkének (2) bekezdése alapján

(2009/C 72/09)

Ezzel a közzététellel az 510/2006/EK tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 7. cikke alapján létrejön a kérelem elleni kifogás joga. A kifogást tartalmazó nyilatkozatnak e közzététel napjától számítva hat hónapon belül kell beérkeznie a Bizottsághoz.

ÖSSZEFOGLALÓ

A TANÁCS 510/2006/EK RENDELETE

„GRELOS DE GALICIA”

EK-szám: ES-PGI-0005-0469-13.06.2005

OEM () OFJ (X)

Ezen összefoglaló a termékleírás legfontosabb elemeit tartalmazza tájékoztatás céljából.

1. A tagállam felelős szervezeti egysége:

Név: Subdirección General de Calidad y Agricultura ecológica — Dirección General de Industrias y Mercados Agroalimentarios — Secretaría General de Medio Rural del Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino de España
Cím: Paseo Infanta Isabel 1
28071 Madrid
ESPAÑA
Tel.: +34 913475394
Fax: +34 913475410
E-mail: sgcaae@mapya.es

2. Csoportosulás:

Név: CHAMPIVIL, S.L. y otros
Cím: Mourence, 6
27820 Villalba (Lugo)
ESPAÑA
Tel.: +34 9825112 22
Fax: +34 982512135
E-mail: info@champivil.com
Összetétel: Termelők/feldolgozók (X) Egyéb ()

⁽¹⁾ HLL 93., 2006.3.31., 12. o.

3. A termék típusa:

1.6. osztály – Gyümölcsök, zöldségek és gabonafélék, természetes vagy feldolgozott állapotukban

4. Termékleírás:

(követelmények összefoglalása az 510/2006/EK rendelet 4. cikkének (2) bekezdése alapján)

4.1. Elnevezés:

„Grelós de Galicia”

4.2. Leírás:

A „Grelós de Galicia” földrajzi jelzés oltalma alatt álló termék a *Brassica rapa* L. var. *rapa* növényfajta (köznapinévén tarlórépa) Santiago és Lugo ökotípusának megfelelően „Grelós de Santiago” (santiagói répalevél) és „Globo blanco de Lugo” (lugói fehér kerekrépa) néven bejegyzett és forgalmazott fajtaváltozatának ehető, emberi fogyasztásra szánt része nyers, lefagyasztott vagy tartósított állapotban.

A fajtára jellemző morfológiai jegyek: Felfelé vastagodó karógyökér, amely a gyökérnyaktól elágazó, egyenes szárban végződik. Kocsányos, szőrös allevelek kicsi – a csúcskaréjnál nagyobb – széles oldalkaréjjal. A virágos szár fellevelei hosszúkás, lándzsás alakúak és két nagy, kerekded, szárölelő, sima melléklevéllel rendelkeznek.

A „répalevél” megnevezés egyaránt vonatkozik a levélre és a szár ehető részére, azaz a növény „zöldjére” (*nabizas*), amely a növény teljes életciklusa alatt szedhető; valamint a közvetlenül virágzás előtt megjelölő levelekre és virágos szárra, amely Galicia számos részén „csúcsként” (*cimo*) ismert.

A természetes állapotukban forgalmazott répaleveleket hagyományos módszerekkel, növényi szárral vagy a minőségbiztosítási kézikönyvben megjelölt egyéb kötöző anyaggal csomózott, kb. 0,5–1 kg tömegű, származási helyük és fajtaváltozatuk szerinti egynemű kötegekbe rendezik.

A lefagyasztott állapotban forgalmazott répaleveleket átválogatás, megmosás és forrázás, esetenként aprítás után fagyasztyják le, majd a hatályos jogszabályoknak megfelelő, illetőleg a minőségbiztosítási kézikönyvben kifejezetten meghatározott anyagból készült csomagolásban és kiszerezésben értékesítik.

A tartósított állapotban forgalmazott répalevelek a főzéshez szükséges vízen és són kívül bármilyen egyéb adalék- vagy savanyító anyag hozzáadása nélkül készült lében, természetes formájukban, a hatályos jogszabályoknak megfelelő, illetőleg a minőségbiztosítási kézikönyvben kifejezetten meghatározott kiszerezésű fém konzervdobozban vagy konzerves üvegben kerülnek forgalomba.

Érzékszervi jellemzők: A répalevelet nyers állapotában nem fogyasztják. Étkezési célokra a növény adott fenofázisának megfelelő időtartamú főzés után alkalmas. Az érzékszervi jellemzők így a fogyasztásra kész, azaz a vásárló vagy a feldolgozóipar által megfőzött répalevéltre vonatkoznak.

A jellemzők a következők: intenzív zöld szín, amely a virágzási időszakhoz közeledve egyre sötétebb; enyhén savas és kesernyős íz; némileg rostos textúra, amely a keskeny levelű, kocsányosabb fajtaváltozatoknál erőteljesebben érvényesül; az alacsony rosttartalomnak megfelelően lágy.

4.3. Földrajzi terület:

A termőterület a Galiciai Autonóm Körzet valamennyi települését magában foglalja. A feldolgozás és a csomagolás földrajzi területe egybeesik a termőterülettel.

4.4. A származás igazolása:

Kizárólag a termékleírásban és a minőségbiztosítási kézikönyvben meghatározott feltételek szerint, a megfelelő nyilvántartásban szereplő termőterületen, illetve termelő által termesztett répalevél részesülhet a „Grelós de Galicia” földrajzi jelzés oltalmában vagy dolgozható fel e földrajzi jelzés oltalma alatt. Ugyanígy kizárólag azokat a répaleveleket illeti a „Grelós de Galicia” földrajzi jelzés oltalma, amelyeket a vonatkozó nyilvántartásban bejegyzett létesítményekben dolgoztak fel és/vagy csomagoltak.

A felügyeleti szerv ellenőrzésnek vet alá a nyilvántartásokba tulajdonosként bejegyzett minden természetes vagy jogi személyt, valamint azok termőterületeit, raktárhelyiségeit, létesítményeit és termékeit abból a célból, hogy megvizsgálja, hogy a „Grelor de Galicia” földrajzi jelzés oltalma alatt álló termékek megfelelnek-e a termék-leírásban és a minőségügyben foglalt követelményeknek.

4.5. Az előállítás módja:

Vetőmagként a Santiago és Lugo ökotípusnak megfelelően „Grelor de Santiago” (santiagoói répalével) és „Globo blanco de Lugo” (lugói fehér kerekrepa) néven bejegyzett és forgalmazott fajtaváltozatok, valamint az azok újrafelhasználásával ugyanazon a termőterületen, illetve az oltalom alatt álló földrajzi jelzések nyilvántartásába „Grelor de Galicia” jelzéssel bejegyzett egyéb termőterületeken termesztett növények magjai használhatók fel. A vetőmagokat kézzel kell kiszórni augusztus közepétől kezdődően, a termőterülettől és a fajtaváltozat érési idejétől függő időpontban. A betakarítás szintén kézzel történik, lehetőleg a reggeli órákban. A levelek épségének megőrzése érdekében a betakarítást a lehető legnagyobb körültekintéssel kell végezni, az esztétikai szempontokon túl azért is, nehogy a sérüléseken keresztül a terményt esetlegesen megfertőzzék különböző mikroorganizmusok. Ipari feldolgozásra szánt termények gépi úton is betakaríthatók. A répaléveleket a betakarítás napján – és kellő gondosság mellett – kell átszállítani a raktárhelyiségekbe, illetve a feldolgozóüzemekbe.

Mivel a betakarított termény minőségének megőrzése érdekében különleges bánásmódot igényel, a répaléveleket a meghatározott földrajzi területen belül kell feldolgozni és csomagolni. A meghatározott földrajzi területen ezen tevékenységek végrehajtásakor a következőkről szükséges gondoskodni:

- *a termék épségének megőrzése:* A répalévelek leveles zöldségek, amelyek a betakarítástól a feldolgozásig tartó időszakban gyorsan veszítenek frissességükből. A vízvesztés, valamint a sejtlízis következtében a levelek megsárgulnak és elfonnyadnak, ami csökkenti a termék piaci vonzerejét. A répalével értékét növeli, hogy funkcionális élelmiszerként gazdag glükoszínolátokban, flavonoidokban, vitaminokban és egyéb hasznos anyagokban. A betakarítást követően azonban ezek és a termény egyéb értékes vegyületei gyorsan bomlásnak indulnak, számottevő mértékben csökkentve a termény tápértékét. Köztudott, hogy a termény C-vitamin-tartalmának több mint felét a betakarítástól számított két napon belül elveszíti csakúgy, mint a glükoszínolátok (rákmegelőző vegyületek) jelentős részét. Mindezek alapján elvárható, hogy a termény kezelésével, szállításával, raktározásával és feldolgozásával kapcsolatos minden eljárás a betakarítástól számított legfeljebb 24 órán belül lezáruljon. Ehhez viszont elengedhetetlen, hogy a lehető legkisebb távolságra legyen egymástól a betakarítás, illetve az elosztás, a csomagolás és/vagy feldolgozás helye,
- *a termék nyomon követhetősége és ellenőrizhetősége:* A felügyeleti szerv területi hatásköre a meghatározott földrajzi területre, azaz a Galíciai Autonóm Köztet területére korlátozódik. A felügyelet és a tanúsítás rendszerének köszönhetően biztosított a „Grelor de Galicia” termékek származásának igazolása és nyomon követhetősége, amennyiben a termékek előkészítése, feldolgozása és csomagolására ebben az autonóm köztetben kerül sor,
- *a „Grelor de Galicia” hagyományos jellegének és minőségének megőrzése:* A Galíciai Autonóm Köztetben e termék fogyasztásának és feldolgozásának mélyen gyökerező hagyományai vannak. Az a tény, hogy a termék csomagolását a kijelölt földrajzi területen belül végzik, határozottan hozzájárul a „Grelor de Galicia” egyedi jellegének és minőségének megőrzéséhez, mint ahogyan az is, hogy a répalévelek szállításával, feldolgozásával és csomagolásával kapcsolatos normák alkalmazói és szabályozói maguk a termelők és az oltalom alatt álló földrajzi jelzés felügyeleti szerve. Ők rendelkeznek a „Grelor de Galicia” szakszerű kezeléséhez szükséges minden ismerettel és jártassággal.

4.6. Kapcsolat:

Különböző helyhatósági iratok és adásvételi szerződések tanúsága szerint a tarlórépa már a XIII. század óta a vetésforgók része. A nyári és a téli gabonák termesztési rendjébe a tarlórépát beiktatva a termőföld teljes mértékű kihasználását lehetett biztosítani.

A tarlórépa fagyálló, a nagy páratartalmat és a mérsékelt hőmérsékleti viszonyokat kedveli. Fejlődéséhez termékeny, szerves anyagokban gazdag, átlagos konzisztenciájú, mély, laza szerkezetű termőtalajt igényel, amelynek relatív páratartalma magas, de nem mocsaras. Ezek a környezeti és talajviszonyok Galícia kiterjedt területein adóttak.

A répalével a galíciai gasztronómia elengedhetetlen hozzávalója, nem hiányozhat például a „Caldo”, a „Pote gallego”, a „Cocido” vagy a „Lacón con Grelor” elkészítésekor. A gallego konyhát más régiók konyháitól megkülönböztető, egyedi jellegzetesség.

Számos történelmi vagy gasztronómiai feljegyzésben történik utalás erre a termékre, és a galíciai kultúrában betöltött hagyományos szerepére. Különböző néprajzi és gasztronómiai források egybehangzóan megállapítják, hogy a répalevél a hagyományos galíciai konyha szerves és egyedülálló összetevője. Számos neves író tesz róla említést, köztük Ramón Otero Pedrayo (*Guía de Galicia*, 1926), az éttermi kritikus Ángel Muro (*Almanaque y conferencias culinarias*, 1890–1905), valamint Emilia Pardo Bazán (*La cocina española antigua*, 1912), Manuel María Puga y Parga (*La cocina práctica*, 1905) vagy Álvaro Cunqueiro (*A cociña galega*, 1973).

A spanyol Mezőgazdasági, Élelmiszerügyi és Halászati Minisztérium által szerkesztett hagyományos spanyol termékek jegyzéke 1996-ban a terméket Galicia hagyományos veteményeként tüntette fel.

4.7. Ellenőrző szerv:

Név: Instituto Galego da Calidade Alimentaria (INGACAL)
Cím: Rúa Fonte dos Concheiros, 11 bajo.
15703 Santiago de Compostela
ESPAÑA
Tel.: +34 981540055
Fax: +34 981540018
E-mail: sxca.agri@xunta.es

4.8. Címkézés:

A „Grelas de Galicia” földrajzi jelzés oltalma alatt forgalmazott répaleveleket hitelesítés után el kell látni az adott termelő/csomagoló márkajelének megfelelő kereskedelmi címkével, valamint egy sorszámozott, alfanumerikus kódolással, a felügyeleti szerv által engedélyezett és kiadott, az oltalom alatt álló földrajzi jelzés hivatalos logóját tartalmazó címkével.

Mind a kereskedelmi címkén, mind a földrajzi oltalmat jelző, hivatalos címkén szerepelnie kell a „Grelas de Galicia” oltalom alatt álló földrajzi jelzés feliratnak.

Igény szerint a termény fenofázisát jelző „nabizas” vagy „cimos” felirat is szerepelhet a címkén, a termékleírás vonatkozó szakaszában foglaltaknak megfelelően.

Azon termékek címkéin, amelyek nem a termékleírásban ismertetett feldolgozási eljárások szerint, de „Grelas de Galicia” földrajzi oltalom alatt álló répalevelek felhasználásával készültek, szerepelhet ez utóbbi tény, amennyiben a felhasznált nyersanyag megfelel a termékleírásban foglaltaknak és a minőségbiztosítási kézikönyv vonatkozó rendelkezéseinek.

Kérelem közzététele a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi jelzéseinek és eredetmegjelöléseinek oltalmáról szóló 510/2006/EK tanácsi rendelet 6. cikkének (2) bekezdése alapján

(2009/C 72/10)

Ezzel a közzététellel az 510/2006/EK tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 7. cikke alapján létrejön a kérelem elleni kifogás joga. A kifogást tartalmazó nyilatkozatnak e közzététel napjától számítva hat hónapon belül kell beérkeznie a Bizottsághoz.

ÖSSZEFOGLALÓ

A TANÁCS 510/2006/EK RENDELETE

„MOUTARDE DE BOURGOGNE”

EK-szám: FR-PGI-005-0503-25.10.2005

OEM () OFJ (X)

Ezen összefoglaló a termékleírás legfontosabb elemeit tartalmazza tájékoztatás céljából.

1. A tagállam felelős szervezeti egysége:

Név: Institut National des Appellations d'Origine (I.N.A.O.)
Cím: 51, rue d'Anjou
75 008 Paris
FRANCE
Tel.: +33 153898000
Fax: +33 142255797
E-mail: info@inao.gouv.fr

2. Csoportosulás:

Név: Association Moutarde de Bourgogne (AMB)
Cím: AMB ARIA Bourgogne
4, Bd du Docteur Jean Veillet
21 000 Dijon
FRANCE
Tel.: +33 380288140
Fax: +33 380288169
E-mail: laure.ohleyer@cote-dor.chambagri.fr
Összetétel: Termelők/feldolgozók (X) Egyéb (X)

3. A termék típusa:

2.6. osztály – „Mustárpép”

4. Termékleírás:

(követelmények összefoglalása az 510/2006/EK rendelet 4. cikkének (2) bekezdése alapján)

⁽¹⁾ HLL 93., 2006.3.31., 12. o.

4.1. Elnevezés:

„Moutard de Bourgogne”

4.2. Leírás:

A Burgundiai mustár („Moutard de Bourgogne”) fehérborral készült, világossárga színű, sűrű, egynemű és krémes állományú, erős vagy nagyon erős mustár. A burgundiai fehérbor erőteljes és jellegzetes illata, az intenzív csípősség és a burgundiai fehérbor markáns íze jellemzi.

4.2.1. Nyersanyagok és engedélyezett adalékok:

- Burgundiában termelt és tárolt mustármag,
- hígításra szolgáló folyadék: víz és a burgundiai borvidéken termelt, bejegyzett eredetmegjelöléssel ellátott fehérbor elegye, amelyen belül a bor aránya a felhasználáskor legalább 25 %. Burgundia hagyományos szőlőfajtáiból, az Aligoté és a Chardonnay fajtákból készült száraz fehérborokról van szó. E borokat az erőteljes aroma és a szájbán hosszantartóan érezhető íz jellemzi,
- só, cukrok, fűszerek, adalékok (az adalékokról szóló 1995. évi európai uniós irányelvben elfogadottak, kivéve a mesterséges színezékeket, a gabonafélékből készült liszteket, illetve minden egyéb stabilizáló szert vagy állományjavítót, a természetes vagy mesterséges mustáresszenciákat, mustár-kivonatot vagy -illóolajat).

4.2.2. A Burgundiai mustár fizikai-kémiai jellemzői:

- a magokból származó szárazanyag ≥ 24 % a késztermék súlyában,
- a mustármag lipidtartalma ≥ 9 % a késztermék súlyában,
- a pépben visszamaradó maghéj a teljes súly 2 %-ánál kisebb mennyiségű.

4.3. Földrajzi terület:

A mustármag termesztése és tárolása, valamint a mustárpép termelése (feldolgozása) kötelezően a termelés körzetében valósítandó meg. A termelés körzete a Burgundia régiót alkotó megyékből áll, amelyek a következők: Côte d'Or, Nièvre, Saône-et-Loire és Yonne megye.

A földrajzi terület a mustármagtermesztés és a Burgundiában termelt fehérborok mustárpéppé való feldolgozása útján keletkező, eredeti jellemzőkkel bíró termék (lásd a 4.6. bekezdést) előállításának speciális helyi know-how-ja alapján került meghatározásra.

A Burgundiában termesztett mustármag speciális tulajdonságokkal rendelkezik. E kvalitásokat évszázadok során elismerték. I. Ferenc orvosa, Charles Estienne megítélése szerint a Burgundiában előállított mustár magasabb rendű minősége a fekete mustárnak (a mustármagot adó növény közös nevezése) tulajdonítható. A második világháború idejéig a fekete mustárt erdőkben, faszénégető tisztásokon termesztették. A faszénégetés eredményeként a tisztások talaja káliumban gazdaggá és mustártermesztésre alkalmassá vált (és a mustármagot illóolajokban is gazdaggá tette); a szénégetők márciusban vetettek és augusztusban már be is takarították a termést. Burgundia meglehetősen egyenletes, fél-kontinentális éghajlata is kedvez a mustártermesztésnek. A mustár termesztéséhez valójában nincs szükség nagy vízmennyiségre. A növény nagyon jól alkalmazkodik a vízhiányhoz és a hőséghez. Nagyon rosszul viseli a túl csapadékos tavasz végi időszakot. Több évtizeden át tartó hanyatlást követően a mustárpép ipari előállítóinak kezdeményezésére újraélesztették Burgundiában a mustár termesztését azzal a céllal, hogy biztosítsák a megfelelő minőségű alapanyag termesztését, és javítsák a késztermék minőségét. Ez a fellendítési program egybefogta a kutatási szervezeteket, Côte d'Or megye Agrárkamaráját, a regionális tároló szervezeteket, a gazdákat és a feldolgozókat. A burgundiai talaj és éghajlat sajátosságainak és a feldolgozók minőségi követelményeinek egyaránt megfelelő speciális jellemzőkkel bíró fajták nemesítésére került sor.

Azonban e területen belül is kiválasztásra került egy, a mustármag termesztésére alkalmas körzet. Ezt a területet a mustármagtermesztés szempontjából kedvező körülmények kiválasztását célzó geológiai és talajtani szempontok alapján határozták meg, azaz kizárták a savas barna erdőtalajú és a magaslati, kilúgozott talajú területeket. Az e talajokon végzett termesztési kísérletek korlátozott lehetőségeket mutattak ki, mivel a magvak hiányos töltöttsége és az elégtelen allil-izotiocianát tartalom nem teszi lehetővé a jellegzetes mustárpép előállítását.

4.4. A származás igazolása:

A nyomon követhetőség kódolt dokumentumok útján a termőterülettől a kiszerelt mustárpépig a Burgundiai mustár teljes termelési folyamata során biztosítva van. A mustármagot kizárólag az OFJ keretében kiválasztott termesztési körzetekben levő táblákról takarítják be. E tábláknak meg kell felelniük a termelési terv kapcsán meghatározott kiválasztási szempontoknak. A gazdák terményüket a Burgundiában működő regionális tároló szervezetnek szállítják. Minden, a mustármag termesztésében, tárolásában vagy feldolgozásában közreműködő gazdasági szereplőnek kötelessége a kódolt dokumentumok vezetése. A mustármag és a kiszerelt mustárpép analitikai vizsgálatára is sor kerül a gyártás során.

4.5. Az előállítás módja:

Csak az Association Moutarde de Bourgogne (Burgundiai Mustár Szövetség, AMB) által kiválasztott és a (barna, illetve fehér maghéjú) *Brassica juncea*, illetve a *Brassica nigra* fajokból származó fajták engedélyezettek mustármag termesztésére. Termelési terv készül, amely feltünteti a termesztésbe vont területeket, a kiválasztott táblákat és azok elhelyezkedését az OFJ hatálya alá tartozó körzetben. A betakarítás során a mustármagot egy Burgundiában működő tároló szervezetnek szállítják, amely gondoskodik a nyomon követhetőségről, a magok tisztításáról és tárolásáról.

E fázisban a mustármagtételekre igazolást adnak ki, amely a következő feltételek teljesülésének ellenőrzésére ad lehetőséget:

- a mustármag burgundiai eredete és az AMB által kiválasztott fajták,
- a zöld vagy éretlen magvak maximum 1,5 %-ra korlátozott jelenléte (I. és II. besorolás),
- idegen magvak jelenléte: legfeljebb 0,3 % az I. besorolás, legfeljebb 0,5 % a II. besorolás esetén,
- rovar- és penészmentesség, belső erjedéstől való mentesség,
- a magvak nagysága: ezermagsúly (EMS) > 2,35 g (EMS > 2 g rendkívüli időjárási feltételek esetén),
- víz és illóanyagok: 4,2–9 tömegszázalék,
- zsír: 28–42 tömegszázalék a szárazanyagra vonatkoztatva,
- allil-izotiocianát: 0,7–0,94 tömegszázalék a szárazanyagra vonatkoztatva,
- fehérje: 24,2–30,8 tömegszázalék a szárazanyagra vonatkoztatva.

Ezen igazolási eljárást követően a mustármagot előkészítik és a földrajzi területen működő ipari vállalkozóknak szállítják. A magvakat darálják és belekeverik a hígításra szolgáló folyadékba (víz + bor). A felhasznált bor a burgundiai borvidéken termelt, bejegyzett eredetmegjelöléssel ellátott fehérbor. E lépés során a magbél kivonására és a mustárpép-alap előállítására kerül sor. Ezt az alapot a későbbiek során rostán átszűrjük, így eltávolítjuk a maghéjat. Így keletkezik a világos sárga színű, sűrű állományú, egynemű, krémes és „levegőmentesített” pép. E gyártási lépés pihentetést követően eredményezi a mustár csípős ízét. A mustárpépet ezt követően tárolják és kiszerelik.

4.6. Kapcsolat:

A földrajzi eredettel való kapcsolat egy ősi, helyi know-how-n, a burgundiai mustármag történelmi kultúráján, a burgundiai mustár és borvidék erőteljes történelmi kapcsolatán és az ősi hírnéven alapul.

4.6.1. Meghatározott minőség:

Az intenzív csípősséggel jellemzett „Moutarde de Bourgogne” Burgundiában termesztett és tárolt mustármagból, valamint egy víz, só, cukor, fűszerek, valamint – legalább 25 %-ban – Burgundia hagyományos szőlőfajtáiból készített fehérbor felhasználásával előállított elegyből készül. E fehérborokat erőteljes aroma és a szájban hosszan megmaradó íz jellemzi, és megadják a Burgundiai mustárnak azt az erőteljes és jellegzetes illatot, valamint a burgundiai fehérbor markáns ízét, amely más mustároktól megkülönbözteti azt. A mustármagból származó szárazanyag-, illetve lipidtartalomnak 24 %-nál, illetve 9 %-nál nagyobbak kell lennie.

4.6.2. A hírnév:

Szoros történelmi kötelékek vannak Burgundia és a mustár között. Feljegyezték például, hogy a IV. Eudes, Burgundia hercege által VI. Fülöp tiszteletére 1336-ban Rouvres-ban rendezett ünnepség során egy hordó (206,75 l) mustár fogyott el. A XVI. századtól kezdve már alapító okiratok határozzák meg a mustárkészítő céhek működésének kereteit (Dijon város mustárkészítőinek céhalapító okirata 1634-ben, míg Beaun város hasonló okirata 1647-ben kelt). A XIX. századig a gyártás kis műhelyek tevékenységi köre maradt. Ám az ipari forradalom a mustáripart is megérintette. A burgundiai gyártók versenyeztek egymással az újító leleményesség terén, így megemlíthetjük a dijoni mustárkészítő Grey urat, aki 1850-ben a termelékenységét jelentősen megnövelő gépével kivívta a Művészeti, Tudományos és Szépirodalmi Akadémia elismerését. 1750 és 1984 között 263 mustárgyártó működött. Ekkora koncentrációt egyetlen más francia régióban sem találunk.

A mustármag kultúrája Burgundiában erőteljes történelmi gyökerekkel is bír, hiszen I. Ferenc orvosa, Charles Estienne megítélése szerint a Burgundiában termelt mustár magasabb rendű minőségű a fekete mustármag miatt, „amelyet bármely más vidékről származónál jobbnak tart”.

A bor és a mustár szorosan kötődik egymáshoz. 1911-ben A. Berthiot a mustár hírnevét a gyártási eljárás minőségének tulajdonítja, amely elmondása szerint a legjobb minőségű mustármag őrléséből és speciális, burgundiai folyadékkal történő elegyítéséből áll. Ez a folyadék a zsendülő szőlőbor, azaz nem teljesen érett fehér borszőlő préselésével nyert, erőteljesen zöld színű borféleség. Miután az e szőlőt adó tőkét a filoxéra kipusztította, a gyártók előbb gyengébb savas fehérborokat kezdtek használni, majd ezek is eltűntek, és nemes, oltványon termesztett fajtákból származó borok vették át a szerepüket. Az ecet helyett használt fehérbor érzékszervileg markánsabbá teszi a mustárt.

A mustárkészítők igencsak hamar használni kezdték a „Moutarde de Bourgogne” elnevezést. Például a Sens (89) megyei bíróságon megtalálhatjuk a „Moutarde de Bourgogne, extra-blanche supérieure” (Különlegesen fehér minőségi burgundiai mustár) 1891-es bejegyzésének nyomát, illetve a dijoni cégbíróságon 1903-ban bejegyezték a „Moutarde Jacquemart au pur verjus de Bourgogne” (Burgundiai zsendülő szőlőboros Jacquemart Mustár) márkát. Az elnevezésen kívül a márkák kiválasztásában a Burgundiára és a történelmére való hivatkozás is a burgundiai mustár ismertségét tanúsítja. Idézhetjük a „Jean-sans-Peur”, (Félelemnélküli János), „Téméraire” (Vakmerő), „Moutarde à la cuillère de la Belle Bourguignonne”, (Szép burgundiai lány kanalas mustára), „La Bourguignonne” (Burgundiai) márkákat.

4.6.3. Emberi tényezők, különleges know-how:

A második világháborúig fontos marad a mustármag termesztése Burgundiában. 1945 után az ipari vállalkozók igyekeznek fenntartani e termelést a térségben. A mustárgyártók szakmai szövetsége ennek érdekében kiad egy ismertetőt a mustár termesztéséről. E kezdeményezések háttérben az egyéb olajos magvú növények és a világpiac konkurenciája állt.

A mustármagtermesztés jelentős újbóli fellendülésére a 90-es évek elejéig kellett várni. Ekkor találtak a tevékenységi ágazat különböző képviselőinek az érdekei:

- az ipari vállalkozók anyagellátásuk diverzifikálására és a megfelelő minőségű alapanyagok termelésének biztosítására törekedtek. Emiatt irányítani akarták a mustármagtermesztés alakulását a késztermék minőségének javítása érdekében,
- a gazdák lehetőséget kerestek termelésük diverzifikálására és termékeik regionális szintű értékesítésére.

A termesztés újbóli fellendítésének megfelelő alakítására ily módon megalakult egy irányító bizottság a következő résztvevőkkel:

- a Dijoni Országos Felsőfokú Agrártanintézet és az országos agrár-kutatóintézet a genetikai kutatások terén; a termelékenység fokozása, az AMB által meghatározott feltételeknek megfelelő speciális minőség,
- a Côte d'Or megyei agrárkamara az alkalmazott kutatás és a kísérletek terén,
- a regionális tároló szervezetek a betakarítási logisztika és a mustármag kiszerezése terén,
- a gazdák, akik a kísérleti platformokon kifejlesztett fajtajelölteket üzemi méretekben tesztelik és az ipari feldolgozók számára gyártási kísérletek végzésére is alkalmas mennyiségben tesztelik a mustármagot,
- a francia felvágottgyártó, húsfeldolgozó és hidegkonyhai ételgyártó ipari vállalatok szövetsége és a gyártási kísérleteket kísérleti, fél-üzemi és nagyüzemi méretekben kivitelező ipari vállalkozók.

Ez az együttműködés lehetőséget adott az OFJ eljárás keretében két fajta belistázására.

E kutatással párhuzamosan a termelés is fejlődött, és az 1993. évi kb. 350 ha termesztési terület 2003-ra már 1230 hektárra nőtt.

4.7. *Ellenőrző szerv:*

Név: CERTIPAQ

Cím: 44, rue La Quintinie
75015 Paris
FRANCE

Tel.: +33 145309292

Fax: +33 145309300

E-mail: certipaq@certipaq.com

4.8. *Címkézés:*

A címkén a következő jelölések vannak:

- kereskedelmi elnevezés: „Moutarde de Bourgogne”,
 - OFJ logo.
-

Kérelem közzététele a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi jelzéseinek és eredetmegjelöléseinek oltalmáról szóló 510/2006/EK tanácsi rendelet 6. cikkének (2) bekezdése alapján

(2009/C 72/11)

Ezzel a közzététellel az 510/2006/EK tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 7. cikke alapján létrejön a kérelem elleni kifogás joga. A kifogást tartalmazó nyilatkozatnak e közzététel napjától számítva hat hónapon belül kell beérkeznie a Bizottsághoz.

ÖSSZEFOGLALÓ

A TANÁCS 510/2006/EK RENDELETE

„ŠTAJERSKO PREKMURSKO BUČNO OLJE”

EK-szám: SI-PGI-0005-0418-29.10.2004

OEM () OFJ (X)

Ezen összefoglaló a termék leírás legfontosabb elemeit tartalmazza tájékoztatás céljából.

1. A tagállam felelős szervezeti egysége:

Név: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS
Cím: Dunajska 58
SI-1000 Ljubljana
SLOVENIJA
Tel.: +386 14789109
Fax: +386 14789055
E-mail: varnahrana.mkgp@gov.si

2. Csoportosulás:

Név: GOLICA GIZ
Cím: Trg svobode 3,
SI-2310 Slovenska Bistrica
SLOVENIJA
Tel.: +386 28432611
Fax: +386 28432613
E-mail: —
Összetétel: Termelők/feldolgozók (X) Egyéb ()

3. A termék típusa:

1.5. osztály: Olajok és zsírok (vaj, margarin, olaj stb.)

4. Termék leírás:

(követelmények összefoglalása az 510/2006/EK rendelet 4. cikkének (2) bekezdése alapján)

4.1. Elnevezés:

„Štajersko prekmursko bučno olje”

⁽¹⁾ HLL 93., 2006.3.31., 12. o.

4.2. Leírás:

A „Štajersko prekmursko bučno olje” finomítatlan növényi étolaj, amelyet a kifejezetten olaj kinyerése céljából termesztett tök kiváló minőségű, megpirított magjából sajtolnak.

A „Štajersko prekmursko bučno olje” színe a sötétzöldtől a vörösig terjed, illata és íze jellegzetesen aromás. Zsírsvartartalmának összetétele kedvező: mintegy 20 %-ban telített, 35 %-ban egyszeresen telítetlen, 45 %-ban többszörösen telítetlen zsírsavakat tartalmaz.

A „Štajersko prekmursko bučno olje” emellett kiváló tokoferolforrás is, hiszen 100 grammonként 50 mg E-vitamin található benne. A termék más vitaminokat, nyomelemeket, karotinoidokat, ritka aminosavakat és természetes színezőanyagot (klorofill) is tartalmaz.

4.3. Földrajzi terület:

A „Štajersko prekmursko bučno olje” tökmagolaj előállításának földrajzi területét kijelölő határolóvonal Dravogradból indul, majd Slovenj Gradec, Mislinja, Velenje (itt a főútvonallal esik egybe), Šoštanj, Mozirje, Nazarje, Vransko, Prebold és Zabukovica településeken keresztül Laškoig húzódik. Innen továbbhalad a Savinja és a Száva folyók mentén Radeče, Sevnica, Krško és Brežice településeken keresztül Obrežjéig, majd a horvát határ mentén annak a magyar határral való találkozásáig, ezt követően a magyar határ mentén annak az osztrák határral való találkozásáig, hogy végül az osztrák határ mentén (a Karavankák vonalában) térjen vissza Dravogradba.

4.4. A származás igazolása:

A „Štajersko prekmursko bučno olje” előállítóinak a fent meghatározott földrajzi területen kell bejegyezve lenniük, és a tökmagolaj előállítását a termékleírásnak megfelelően kell végezniük. A termelők kötelesek nyilvántartást vezetni beszállítóikról, az egyes beszállítóktól megvásárolt tökmag mennyiségéről, továbbá a vegyelemzés időpontjáról, eredményeiről és a mért fizikai és kémiai jellemzőkről. A termelők ezen túlmenően kötelesek jegyzőkönyvet vezetni a termelés folyamatáról, ebben megjelölni a felhasznált nyersanyag és egyéb anyagok, illetőleg az előállított tökmagolaj mennyiségét.

Mindezen követelmények teljesülését egy, az EN 45011 szabvány szerint akkreditált terméktanúsító szerv ellenőrzi.

4.5. Az előállítás módja:

A „Štajersko prekmursko bučno olje” előállításához különböző típusú tökmagok használhatók fel, de csak azzal a feltétellel, ha bizonyos előírt minőségi követelményeknek megfelelnek.

A tökmag a fent meghatározott földrajzi területen kívülről is származhat, a „Štajersko prekmursko bučno olje” előállításának azonban a földrajzi területen belül kell történnie.

1. A tökmag összegyűjtése – a fizikai és a kémiai jellemzők (idegen anyagok, nedvességtartalom, olajtartalom, sérült magvak aránya) és a megjelenés ellenőrzése.
2. A magvak tárolása.
3. A magvak tisztítása (az idegen anyagok eltávolítása).
4. A magvak kiszárítása 6–7 % nedvességtartalomig.
5. A magvak zúzása.
6. Gyúrás.
7. A magvak pirítása (a pirított massa maximális hőmérséklete 120 °C, a pirítás időtartama 30–60 perc).
8. A pirított massa sajtolása.
9. A tökmagolaj ülepítése.
10. Minőség-ellenőrzés (fizikai és vegyi analízis, érzékszervi vizsgálat).
11. Palackozás és címkézés.

4.6. Kapcsolat:

A „Štajersko prekmursko bučno olje” a 4.3. pontban meghatározott földrajzi terület egyik speciális konyhaművészeti terméke. Alsó-Stájerországban (Štajerska) és a Muravidéken (Prekmurje) a tökmagolaj-gyártás hagyománynak számít, ahogyan azt a Framban megalapított tökmagolaj-sajtoló üzemről készült korabeli írásos feljegyzések is tanúsítják (1750). A területen nagy mennyiségben kezdtek tökmagot termelni, aminek köszönhetően több kisipari tökmagolaj-előállító üzem is létesült a környéken (Slovenska Bistrica, Središče ob Dravi, Selo pri Pragerskem stb.). Albert Stigar 1904-ben alapított gyárat Slovenska Bistricán, amelyben a tökmagból kisipari módszerekkel állították elő az olajat. A Muravidéken nincsenek nagy feldolgozóüzemek, az olajat a gazdák kisüzemi körülmények között, saját létesítményeikben készítik. Jó példa erre a Goričkóban, Vadarci (Tiborfa) településen található „Feri Vučak” üzem, amely 130 év elmúltával is áll, és már a család negyedik generációja irányítja.

A „Štajersko prekmursko bučno olje” jó híre már más európai országokba, az Amerikai Egyesült Államokba, Ausztráliába, Oroszországba és egyéb helyekre is eljutott, amint azt az IFE07 elnevezésű londoni szakmai versenyen (The International Food and Drink Event) 2007-ben elnyert, a leginnovatívabb terméknek járó díj is jelzi.

4.7. Ellenőrző szerv:

Név: Bureau Veritas d.o.o.
Cím: Linhartova 49a
SI-1000 Ljubljana
SLOVENIJA
Tel.: +386 14757670
Fax: +386 14747602
E-mail: info@bureauveritas.si

4.8. Címkézés:

Ha a „Štajersko prekmursko bučno olje” csomagolása a földrajzi területen belül történik, akkor a termelők saját csomagolóanyagukat és címkéjüket használhatják, a címkén vagy másutt azonban el kell helyezniük a „Štajersko prekmursko bučno olje” oltalom alatt álló megnevezést, a „Štajersko prekmursko bučno olje” termék színes logóját, valamint a minőségre utaló megfelelő közösségi vagy nemzeti jelzést.

Ha a terméket a fent meghatározott földrajzi területen kívül csomagolják, akkor garantálni kell visszavethetőségét az előállítás helyére. A „Štajersko prekmursko bučno olje” csomagolásán az oltalom alatt álló megnevezést, a logót és a megfelelő közösségi jelzést ilyenkor is el kell helyezni.
